

דיואן

והוא

ספר כולל כל שירי אביר המשוררים
יהודה בן שמואל הלוי

יוצאים לאור

באספה אחת על פי כתבי יד וספרים נדפסים

עם הגהות ובאורים ועם מבוא גדול

מאת

חיים בראדי

ואחזת חכמים אנשי שם העוזרים על ידו.

ספר ראשון:

שירי חול.

(חוברת ב'.)

ברלין, תרנ"ה.

בדפוס צביו הירש ברי יצחק אימצקאווסקי.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 166. I 2.

M. Z. AKADEMIÁ
KÖNYV
TÁRA

ס פ ר י ם

היוצאים לאור בפעם הראשונה

על ידי

חברת מקיצי נרדמים

(הוקמה מחדש בשנת תרמ"ה)

תחת השגחת ראשי החברה:

- אברהם ברלינער בכרלין,
- מרדכי בראנן כפרעסלא,
- דוד גינסבורג כפעטרסבורג,
- שלמה חיים האלבערשטאם כביליין,
- אברהם אליהו הרבני כפעטרסבורג,
- מרדכי יאסטרואו כפילאדעלפיא,
- צדוק כהן כפאריס,
- דוד סימאנסען כקאפענהאנען,
- משה עהרענרייך כרוטא,
- דוד קויפמאנן כבודאפעסט.

שנת עשתי עשרה תרנ"ה.

Dîwân Jehuda ha-Levi's.

BERLIN 1895.

Herausgegeben im Selbstverlage des Vereins M'KIZE NIRDAMIM.

(Dr. A. Berliner.)

In Commission bei J. Kauffmann

Frankfurt a. M.

נה.

לְבִי מְעִירִי.

בדמיאטה, לרי חלפון הלוי, אשר היה בעורו להכין דרכו למצרים.

לְבִי מְעִירִי | לְעֵלוֹת לְבַיִת קִדְשִׁי וְעִירִי:

אל רם וְנָאֹר

לְבוֹת בְּאֹתוֹתַי תִּמְהִים

כִּי שָׁב לְאַחֹר

עַל מַעְלוֹת בְּדַבַּר אֱלֹהִים

וַיִּשָּׁק שִׁיחֹר

הָרִי סִפְרֵד הַגְּבוּהִים

5 הוּא מְאִדִּירִי | עַד אֲעַמֵּד בְּמָקוֹם דְּבִירִי:

מִי יַעֲזֹר-לִי

אִם אֵין בְּחִיר שִׁבְט אֲבוֹתַי?

חֲלָקִי וְתַבְלִי

נִפְל בְּמִבְחָר מִשְׁפָּחוֹתַי

מוֹשִׁי וּמַחְלִי

מִתְרוֹנְנִים שִׁיר מַעְלוֹתַי

לִוְלֵי בְחִירִי | שִׁבְט קַהֲת הוֹלֵךְ עִירִי:

10 כָּל-שָׂר לְמִינִי

יִשָּׂא חֲלִיפוֹת שִׁיר לְחֲלָפוֹן

דוֹרֵשׁ רְצוֹנִי

יִמְצָא שְׁלוֹם תִּימָן וְצַפּוֹן

פּוֹגֵשׁ חֲרוֹנִי

יִפְגּוֹשׂ עָלַי אֶרֶץ שְׁפִיפוֹן

כִּי הוּא כְּסִירִי | יוֹם צָר, יוֹם שְׂמָחָה זְמִירִי:

גַּן שְׁעִישׁוּעֵי

סִפְרֵדִים כְּסִרִים עִם נְרָדִים

כי אין יודי חלפון כבדים	צמחו זרעי	15
ויתנו מיני מגדים	צלחו גמעי	
גם אשבלות כפר בצירי:	בשם קצירי	
מחליף אנהה בהנחה	חלפון מקרא	
הפך ליום משתה ושמה	יום שד וצרה	
אז קדמו פניו במנחה	תודה וזמרה	20
חגי כרב חלפון גבירי:	צום העשירי	

נו.

וַיֵּשׁ בֵּית שִׁיר.

תשובה לאבו עמר [יוסף] בן מאתקה.

וַיֵּשׁ בֵּית שִׁיר כְּבֵת עֵינֵי חֲקִיקָה
 וּבִיצְקַת סְגוּרֵי הַלֵּב יִצְקָה
 מְנִלָּה הַגְּלִתָּה נִפְשֵׁי בְּעֵשֶׂק
 אֲהֵה נִפְשֵׁי הָלֵא אֶת הָעִשׂוּקָה
 חֲרוּזִים חֲלִיקוֹת בְּלֵם כְּשֶׁלֶל⁵
 וְעַל-בַּל-אֹזֹת וְאֹזֹת אֶת נַחֲלִיקָה
 גְּבֵרֵת חֲנֻנָּה קוֹלָה כְּשִׁפְחָה
 וְאֵל עֲבָדָה אֲמָרִים הַחֲלִיקָה
 צְרוּפָה צְרוּפָה רַעֲיוֹנִים
 כְּמִצְרָה לֵב וְגַם בְּעֵלִיל זְקוּקָה¹⁰

בְּעֶזְרָה יוֹם קָרַב חֲרַב מְרִיקָה
 וּבֵן יוֹם תַּעֲנִיג נֶפֶת מְרִיקָה
 אֲנִי לְמִשׁוֹף רְצוּנָה אֲחִיזֶק בָּהּ
 וְהִיא לְמִשׁוֹף לְבָבִי מִחִזְקָה
 15 וְלֵיל בַּיּוֹם לְאוֹרֵיהֶּם מְאִירָה
 וְנֶפֶת צִוְּף לְיוֹנְקֵיהֶּם מְנִיקָה
 וְכָל-עֵין תֵּאוּ מִנָּה רֹאֵה
 וְכָל-פֶּה יֵאָהֵב מִנָּה נְשִׁיקָה
 וְאֲזִנִּי עֵת פְּתַחְתִּיהָ מְקַנָּאָה
 20 בְּבֵת עֵינִי וְיָדַי עֵת שְׂמִיקָה
 בְּעֵצַן חֲלָקֵי כְבוֹד שְׂמִיקָה
 וְהִיא טָרֶם קִרְאֵת בִּינָה מְבִינָה
 וְתַתְּחִינֵן לְפִי לְאִמֹד קָרָא נָא
 עַדִּי אֲשַׁמֵּעַ וְלֶךְ תִּהְיֶה צְדָקָה
 25 וְהֵן הַשִּׁיר בְּמִרְצֵעַ וְאֲזִנִּי
 בְּדִלַת אֲהַבֵּת שְׁלַחֵן דְּבִקָה
 רְצַעֲנִי בְּחִדְדֵי אֲמָרֵי
 וְהַעֲבֹדְתִי בְּעֹז יִבְדֵּד חֲזָקָה
 וְלִבִּן הֵן אֲנִי עֶבֶד לְשִׁירָה
 30 בְּדִלַח לְעִנְקִים הַעֲנִיקָה
 וְלֶךְ הַשֵּׁר יְהוֹסֵף, כִּי שְׁלַחְתָּהּ
 לְטוֹשֶׁה אֶף לְלֶחֶם לֹא מְרִיקָה
 אֲכַל בָּאָה בְּכֶרֶךְ אֲחֵרָיו עֵב
 עָלַי חֲלָקַת אֲהַבִּים הִיא יִצְקָה

35 תנה ויהיה בפני כל-חי ברכה
תהי בפני זמן תמיד תקקה:

נ.

חן חן לנמר ברמו.

אל ר' שמואל הנגיד.

חן חן לנמר ברמו
שמואל שמו, כי אל שמו
ושם עלצלי שמע לשמו
נגיד דורש טוב לעמו
5 צדיק משל באדם
להתאמץ באל קדם
קדושים הביאיהו בסודם
אז אביו רפתה ידם
אדני אלקיו עמו
10 יום ועמד על-שר-שרים
ולא האמינו לדברים
וימצאו מאה שערים
בלם אתו מאמרים
והארץ משדה על-שכמו
לשגשג נפנו ביום נטעו
נושא את-מגן ישעו
ובכל-הארץ שמעו
ודבר שלום לכל-זרעו:
משל ביראת אלהים
ואחר נאחו בנבחים
ואחר עמד בסוד נגדום
ואז נדברו רואים ורוחום
הוא מצודתו והוא סלעו:
רחוקים שמו את-פניהם
עד אשר ראו בעיניהם
על-אשר שמעו באזניהם
למשול עליהם ועל בניהם
ונחת משלים מזרעו:

15 בנענן למצרים חמד
 ושנער מהלכו למד
 לראות מלך העמד
 וספרד בם יצמד
 אולי יהי מדרף לפעמו
 ומדרף לרכבי פרעה:
 כי מאור פניו נאור
 ושאל מאדיר ונאור
 מפעל למימי ה'אור
 לתאור את-גבולו תאור

20 זה מלכי אמרה אריאל
 ללמד משפט בישראל
 הכי קרא את-שמו שמואל
 אשר לא השבית לי גואל
 עשה שלום במרזמו
 וחסד לדוד ולזרעו:
 אשר כמל יחלתיהו
 לשר ושופט קבלתיהו
 כי מאדני שאלתיהו
 פן-יאמר צר יכלתיהו

נח.

התמיר בזקונים.

אל ר' משה בן עזרא.

 התמיר בזקונים הבחורות
 ומחליף השחרות בצחרות
 ולא תמיר עבדתך בחרות
 ותשוב לחנות בין ים וחירות?
 6 בלב ולב תדבר, כי תסגן
 בקול חלק וידיים שעירות

תִּפְתָּחַ בְּאָמְרֵי כִּי נִעְמֵוּ לָךְ
שְׂחֹר פְּנִים וְלִבְנֵת הַשְּׁעָרוֹת
וְכִי דָמוֹ לִבְנוֹת תוֹךְ שְׂחֹרוֹת
יְמֵי רָצוֹן בְּתוֹךְ לַיְלֵי עֲבָרוֹת ¹⁰
וְתַעֲרֹךְ שְׁחֵרוֹתָהּ לְעַרְפֶּל
וְשִׁיבָה זְרָקָה בְּךָ לַמְּנוֹרוֹת
פְּתִילֵי חוֹר, וְהֵם חוֹרֵי פְתָנִים,
וּבְמֵאוֹרוֹת, וְטוֹב מֵהֵם מֵאוֹרוֹת
וְיִתְהַלֵּל בְּשִׁיבָה אִישׁ אֲשֶׁר שָׁב ¹⁵
וּכְפִיו מִתְמַדָּ נֶעֶר נְעוּרוֹת
כָּרַב מִשָּׂה אֲשֶׁר מִשַּׁל בְּרוּחוֹ
וְתֵאוֹתָיו בְּיַד שְׂקָלוֹ מִכּוֹרוֹת
וְיָדָיו מַעֲשׂוֹת תוֹעֵה אֲסוּרוֹת
וְשִׁפְתוֹתָיו לִיּוֹן תֵּאוֹה נְזִירוֹת ²⁰
וּמִנֵּעַ מִחֲשֻׁבוֹתָיו מִהֲלֹךְ חוּץ
וְהֵם לִפְנֵי אֲדָנָי נִעְצָרוֹת
לְבַקֵּשׁ הָאֵמֶת מִיָּמִין וּמִשְׁמֹאל
וְקוֹלֵעַ, וְלֹא יִחְמִיא שְׁעָרוֹת
וּבְנִמְעַ אֵמֶת יִצְמַח לְבָנוֹן ²⁵
וּבְנֵתֶשׁ רִיק וְשׂוֹא יִחְשֵׁף יַעֲרוֹת
אֲשֶׁר יֵשֵׁב בְּצֵל חֲכָמָה וְלִבְשׁ
בְּגָדָיו הַחֲמֹדוֹת הַטְּהוֹרוֹת
וְרָאָה כָּל-בְּנֵי אָדָם עֲרוּמִים
וְהֵם לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם חֲגוּרוֹת ³⁰

דַּמּוֹת פְּקָחִים, וְהֵם עוֹרִים וְחֹרְשִׁים
בְּפֶה רָחֵב וּבִלְבָבוֹת סִגּוּרוֹת
אֲנָשִׁים הֵם בַּעַת-בְּחֹן בְּנָשִׁים
בְּלֵב הוֹתֵל וּמוֹעֲצוֹת חֲסֵרוֹת
עֲצָתָם נִבְקָה בַּעֲצַת בָּנוֹת לוֹט⁸⁵
בְּהוֹעֵץ בְּכִירוֹת עִם צְעִירוֹת
הַקּוֹלֵף זֶה, גִּבִּיר מִשָּׂה, וְשִׁמְךָ
אֲשֶׁר יִנְעַם לְאֹזְנֵי מִבְּשָׂרוֹת
בְּתָב יָדְךָ, וְלֹא שָׂדֵה וְשִׁדּוֹת,
וְהוֹד קוֹלְךָ, וְלֹא שָׂרִים וְשִׁרּוֹת⁴⁰
תִּתְחַדֵּשׁ מִיּוֹבָד כָּל-יוֹם לְעַבְדְּךָ
שִׁפְתֵיךָ מִסִּפֵּר מִיּוֹבָד קִצְרוֹת
הַלְסִפֵּר אֹז לְסִפֵּר מִהַלְלֵךָ
בְּכָר גִּלְעָה וְלֹא יָדַע סִפְרוֹת
לֵךְ בְּמָה נִפְשׁוֹת נֶעְבְּדוֹת⁴⁵
בְּתַנְמִילֵי חֲסִדִּיךָ אֲסוּרוֹת
עֲלִיהֶם עֲלֵךְ תִּכְבִּיד בְּכַבּוֹד
וְתוֹקִיר הָאֲבָנִים הַיְקָרוֹת
וְלִקְחָתָ לֵךְ בְּסֶף וְזִהָב
וְעִשִׂיתָ לְרֵאשִׁיחֵם עֲטָרוֹת⁵⁰
אֲבָל הִיָּה לְעַבְדְּךָ פִּי יִשְׁנִים
בְּחֲסִדְךָ כְּמִשְׁפַּט הַבְּכוּרוֹת
וּמָתִי אוּכְלָה אֲצֵא לְחַפְּשִׁי?
וּחֲסִדְךָ יַעֲבִידֵנִי לְדוֹרוֹת

55 עבדתיך שני ילדות ושחרות
 ועודי עבדך לשני נבירות
 ואיך יהגו בבלתך מחשבותי?
 והן מיין ודידיתך שכירות
 והלבשת בנות שירי עדנים
 60 והיו אלמנות חיות צרות
 תבונה נתנה ידך בנפים
 ושם שכל ומינה בנקרות
 לך תורות ובהם טוב להורות
 לך תורות ובהם טוב להורות
 65 לשונה תהפך אל-עלגי-פה
 נגידי השפתות הברורות
 לך תוף לבך פרדם עדנים
 ותוכו בארות חכמה מקורות
 ידעתי במחברת פנינים
 70 אשר מאגרות חכמה אגורות
 למעניו ואל-נחל עדניו
 אני צמא בציה למטרות
 ולא יהיו ידי משה בברים
 ועביו תהינה לא עצורות
 75 ושלום יכתבו אלי ורצון
 ואל נא יכתבו עלי מררות
 למטפות עלי עיני אשימם
 וגם אותות עלי ידי קשורות

בְּנֹת שִׁירי עֲמוּסוֹת מְשֻׁלָּמִי
 80 וְהֵם מִמְחַצֵּב נַפְשֵׁי גְזוּרוֹת
 תְּעוֹפִינָה לָךְ תִּשְׁתַּחֲוֶיךָ
 כִּהְשַׁתְּחוֹת שְׂפָחוֹת לְגִבּוֹרוֹת
 וְלָמָּה יִחְרִידֶיךָ תֵּלְאוֹת?
 וְקִירוֹת לָבָד מִפְּנֵעַ לְקוֹרוֹת
 85 הַתְּעַצֵּב וּבָדָה שִׁבְעַת שְׂמָחוֹת
 וְיִצֵּר לָךְ וְאֵת עֲזָרָה בְּצָרוֹת:

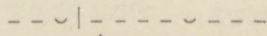

נ.ט.

הַגִּיעַ זְמַן קִץ . . .

לְרֵי שְׂמוּאֵל הַנָּבִי.

אֲרִיאֵל
 שְׂמוּאֵל:

הַגִּיעַ זְמַן קִץ לְפָקֵד
 וַיִּסַּף אֲדָנִי קְרָא עוֹד

וַיֵּד
 סָפֵד
 וַחֲרַד

הַקּוֹל עַד לְשֹׁנֵעַר עָלָה
 וְלִמְעָלָה בְּקוֹלָהּ צָהֲלָה
 וַיִּלְכְּבֵי לְפָנָעוֹ בָּלָה

בְּבֵית אֵל
 אֲרִיאֵל:

כִּי אָעֲמַד בְּבֵיתוֹ בְּעַמֵּד
 גַּם אֲחֻזָּה בְּהוֹד פְּנֵי הוֹד

סוֹחֵר

לְבֹו בְּזִמְנֵן בְּאֵנִיּוֹת

	חִלְקוֹ וְעֹזֵב מִשְׁבִּיּוֹת	
לְאַחֵר	אֵךְ הוּא סוֹד נְשֻׁמוֹת חַיּוֹת	10
מִשְׁחָר		
בְּבוֹד אֵל	לֹא נִחְמַד וְיָקָר, אֵךְ נִחְמַד	
לְהִרְאֵל:	לְהַיּוֹת סוֹד לְעוֹלָם וַיְסוֹד	
בְּיוֹסֵף	וַיֵּצֵא עַל-גְּבוּל מִצְרַיִם	
לְאַסָּף	אֶת-גְּדַחֵי יְרוּשָׁלַם	
יִשְׁסָף	אֵךְ כָּל-עֲרֵרֵי אֶפְרַיִם	15
מְנַאֵל	כִּי מִפְּנֵי חֲצִצְיוֹ וְדוֹד	
וְגוֹאֵל:	עַד לְהַיּוֹת קְבוּצָיו כָּל-דוֹד	
וְנִאֲוָה	כֹּל פָּעַל לְמַעֲנֵי, עֲנֻוָה	
וּמִצְוָה	חִלְקֵי הַזְּמַן בֵּין חֲדוּוָה	
וְרִוָה	גַּם נִפְשׁוֹ כְּמוֹ-בֵן דָּוָה	20
לְמוֹאֵל	הַפְּבֹדוֹ כְּרֵב-עַם כְּכַבּוֹד	
כְּשׂוֹאֵל:	אֵךְ לְפָנָי אֱלֹהֵי וַיִּקַּד	

ס.

אַרְיָ בִּילְדָה . . .

בשבת ר' יצחק היתום.

אַרְיָ בִּילְדָה הַיּוֹתָה יוֹנָקָת

נִשְׁמֵי סִתּוֹ אֶתְמוּל וְעַב מִיִּנְקָת

או היתה כלה בלואה בסתו
נפשה לעתות אהבה שוקקת
⁵ השקה לעת דודים עדי נגע זמן
קנין וכו' נרפא לבב השקת
בלבוש ערוגת פז ורקמת שש בבת
מתענגה בלבוש ומתפנקת
בל-יום חליפות הרקמות תחליף
ולכל-סביבה כסות חלקת ¹⁰
מיום ליום עיני צמחים תהפך
עין דר לעין אדם ועין ברקת
תלבין ותוריק עת וגם עת תאדים
תמשיל צביה אהבה נשקת
¹⁵ יפו פרחיה מאד עד אהשוב
כי כוכבי אל היתה עשקת
פרדם שלחיה שחרונהו בבת
גפן ברשפי אהבה נשקת
קרה קרד שלג ביד תפשה אבל
²⁰ בינות קרביו היא כאש דולקת
מתוך בלי חרש פחרם תעלה
נגיש בלי שהם והיא מוצקת
בה נחלף תחת צללים על-סביב
גנה לבבנת הרביב שחקת
²⁵ תשמח ודמעת עב בפניה רסים
בזרק גדולח מענק זורקת

תָּשִׁישׁ עָלַי קוֹל סוֹס בְּעַל עֲסוּס וְקוֹל
יוֹנָה מְנַהֶמֶת וְסוֹד מִמְתַּקֶּת
תָּרַן בְּעַד עֲלִיָּה בְּרֵן עֲלֵמָה בְּעַד
מִסְדָּ וְרִקְנֵת וּמִשְׁמַקְשֶׁקֶת ³⁰
נַפְשֵׁי לְרוּחַ הַשְּׁהָרִים שְׁהָרָה
כִּי בָהּ לְרוּחַ הַיָּדִיד חֲבֵקֶת
רוּחַ מִשְׁחַקֶּת וְתַנִּיף הַהֶדֶם
רִיחוּ לְחַשְׁקִים רְחִקוּ מִרְחַקֶּת
וּסְעִיף הַדָּם יִגְאָה וְיִכְפַּל וְכַף ³⁵
תָּמַר בְּרֵן צְפוּר לְכַף סוֹפֶקֶת
מִתְנַפְּפָה מִשְׁתַּחֲוֶה נֶגֶד פָּנַי
יִצְחַק וְתַבֵּל עִם שְׂמוֹ צַחֲקֶת
תֹּאמַר הֲלֹא עָשָׂה אֱלֹהִים לִי צַחֹק
כִּי בְעֵבֶת יִצְחַק אֲנִי מִחֻזְקֶת ⁴⁰
אָמַר וְאִין מְשִׁיב אֲמַרִי עַל שְׁבַח
הוֹדוּ וְאִין שְׁמַעָה מִצְדִּיקֶת
שֵׁם כָּל־יָדִיכִים נִחְלַק אֶל־טוֹב וְרַע
אֲבֵן שְׂמוֹ רַק טוֹב כָּלִי מִחֻלָּקֶת
מֵה־נְעֻמָּה אֲזִנִּי בְּשִׁמְעוּ כַּאֲשֶׁר ⁴⁵
נַפְשֵׁי בּוֹכְרוּ הַיְּתֵה עוֹסֶקֶת
אֵךְ בַּחֲזוֹתֶיהָ אֶת־דְּמוּתוֹ יִסְפָּה
שְׁבַח וְכַפְלִים לְשִׁיר מַעֲמֶקֶת
בְּךָ הַגְּבִיר יִצְחַק לְשׁוֹנֵי תַעֲנָה
צַחוֹת וְשִׁיר מִחֻבִּיר וְלֹא מִפְּסֶקֶת ⁵⁰

כִּי אֶכְרַתָּה עֵמֶד יָמֵי חַיֵּי בְרִית
 מִמֶּהֱלֵלָהּ בַּל תְּהִי שִׁתְּקָת
 מִה־זֹּאת אֶקְדֵם מִשְׁבַּחֶיךָ וְהֵן
 נִפְשֶׁךָ בְּכָל־מִינֵי יָקָר מְדַבְּקָת
 55 בְּךָ תִּגְדִּיבוֹת אֶהְלִיחֶם תִּקְעֵנִי
 וְלֶךָ תִּבְנֶינָה מַחְנֶה מְזַעֲקָת
 נִפְשֶׁךָ בְּדוֹדֵי הַתְּבִינָה רְוֹתָה
 וְלִתְעַלְמָה אַחֲרִית בּוֹדֶקָת
 כִּי מִצָּאָה קֹן לָהּ בְּלִבָּךְ וַתְּהִי
 60 מִשְׁתַּעֲשָׂעָה עֵמֶד וּמִתְרַפֶּקָת
 לְבֹן פָּרָה וְרֵבָה וְהִנְחַל זְרַעָה
 רוּחַ גְּדִיבָה לָךְ גִּיד מְעַנְקָת
 וְרֵאָה בְּנֵי־בָנִים לְבָנֶיךָ וְעַב
 חֶסֶד עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה יוֹצֵקָת:

סא.

מִבְּחַר גְּזָרִים.

לְרֵי שְׁמוֹאל הַנָּבִי.

לְמִבְּחַר מְגֻזָּרִים	-----	מִבְּחַר גְּזָרִים
לְשֵׁר הַשָּׂרִים:		וְשִׁיר הַשִּׁירִים
אֲשֶׁר יִרְאֶה גִיד		הַעֲמֵד הַמְצַפָּה

שְׂמוֹנָל הַגִּיד	וְרָאָה מִרְכַּבָּת	5
אֲשֶׁר סְבִיבֵי הָעֶמֶד	וְתַפִּים וּמַחֲלוֹת	
וְעַל-כָּל-יַד צְמִיד	לְכָל-צִנְאָר רְכוּד	
וְכֵן יִהְיֶה תָמִיד	יֵצֵא בְּאֶלְפֵי	
וְהִמָּר נֹאמְרִים:	לְהַצִּיל נִמְסָרִים	
מִבְּנֵי אָדָם	וְפִנְיֹת	
לְהִיזֹת נִגְיָדָם	וְכֵן זְכִיֹת	10
עַל-כָּל-כְּבוֹדָם	וְצַלְהָ חֶפֶה	
וּמַהֲזֶדָה הַזֶּדָם	שְׁלוֹמָם בְּשִׁלּוּמָה	
עִם גֹּזֵי מַעֲבִידָם	בְּצַלְהָ יִחְיֶי	
בֵּין הַבְּרָדָרִים:	בְּשׁוֹשְׁנִים דָּרִים	
וְהוּא פָרְשֵׁי	הוּא לְעֵמוּ רָכַב	15
יִבְכַּר לְהַדְשֵׁי	וְעֵץ חַיִּים מִרְפֵּא	
יִשְׁלַח שְׂרָשֵׁי	עַל פְּלִגֵי-צֶדֶק	
וְאֲשֶׁרֵי אֲנָשֵׁי	אֲשֶׁרֵי עֲבָדָיו	
וּנְאֻמָּן עִם קְדוֹשֵׁי	עוֹד רָד עִם-אֵל	
לְלַמֵּד מִיִּשְׂרָאֵל:	וּמַעֲשֵׂי נִזְכָּרִים	20
לְחִזּוֹתוֹ יְהוּם	לֵב גְּאוּנֵי שְׁנַעַר	
אַחֲרֵי פִי נְהִיָּם	וַיִּזְעֲצֵי מַצְרַיִם	
בְּסוֹד אֵל נְהִיָּם	כִּי מַחְשָׁבָיו	
בְּדַבַּר הָאֱלֹהִים	כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַל אִישׁ	
לְחַרְדֵּים וּתְמַהוּם	מַחְסֶה וְעוֹ	25
וְהָרֵי הַנְּמָרִים:	בְּמַעֲוֹנוֹת כְּפִירִים	

אֶל-בְּנֵי הָאָרֶץ   שְׂאוּ כֶף, רַנְנִי!
 וּבְשָׂרוּי בַסֶּפֶד   לְאָחִי וּבְנֵי
 כִּי אָנִי מְשֻׁרֵת   שְׂמוּאֵל רֹאשׁ קִצְיִנִי
 וּשְׂמוּאֵל מְשֻׁרֵת   אֶת-פְּנֵי יְיָ
 וְלֹא הֶאֱמַנְתִּי רְאוּת   אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵי
 לִשְׁוֹן מִרְפֵּא פְגָרִים   וַחַיֵּי בְּשָׂרִים:

30

סב.

בְּרֵי-עֶקֶב יוֹסֵף.

בשנה ר' יוסף בן מיגש.

בְּרֵי-עֶקֶב יוֹסֵף בְּדוֹר וָדוֹר
 שְׁלַח אֱלֹהִים לְהוֹיֹת מִשְׁבִּיר
 רֹאשׁוֹן בְּתַחֲפֹנְחָם לְגַם עַמִּים
 עֲמַד וְלִבָּיִם בְּרִית הַגִּבּוֹר
 וַיַּעֲמֵד בְּשִׂמּוֹ בְּדוֹרֵנוּ ⁵
 וּבְתַאֲרוֹ יַחַד שְׂאֵת אֲבִיר
 נִקְרָא נִזִּיר אֲחִיו וְאוֹלָם הוּא
 נִזִּיר לְרֹאשֵׁי הַזְּמַן וְגִבּוֹר
 לֹא שִׁקְטָה חֲכָמָה עָדֵי הַיּוֹכֵן ¹⁰
 בִּינּוֹת צִלְעָיו לֵה זְבוּל וְדָבִיר

הדל אשר לא מצאה ידו
 מיד ימינו מצאה כפיר
 מהצדקה לו מצאה תכלית
 לשון תהלה על שמו תחביר
 15 גתן אלהים עז לעמו על-
 ידו ותחמיו אִיִּבִים הַדְּבִיר
 בן עוד בְּנִמְיוֹ עַל-יְדֵי מוֹנֵה
 איש נאמן צאן אֲבֹדֹת וְעִבִיר:

סג.

נִפְשֵׁי לְשָׁלוֹם.

לאבו זכריא [יהודה] בן אבון אשר דבר אתו קשות יען חדל
 מהללו ומשבחו.

נִפְשֵׁי לְשָׁלוֹם אוֹתָךְ פִּקְדָת

על שְׁעָרֵי אֶהְבֶּתֶךָ שְׁקָדָת

מי יתְּנֶנָּה פִּגְעָה בְּךָ אַחַר קְדוּד

לא דָּאֲנָה אֶל-עַם וְלֹא מוֹלָדָת

5 תוֹדָה עָלֶי עוֹן אֲשֶׁר לֹא עֹתָה

לְךָ, שֶׁן תְּדִינֶנָּה בְּדִין מוֹרְדָת

וְאוֹמְרָה מִקְרָה וְעַת לְאֵהָב וְעַת

לְשֵׁנָא וְעַת לְמוֹת וְעַת לְלָדָת

פְּשֹׁטָה עָלַי נִגְבַּ שְׁלוּמֵי אֲהָבָה
 10 וּתְשֻׁבַּת הָעֵלָה וְהַיְדָדָת
 בִּי לְעֵנָף עַל-פִּי שְׁלוּחָךְ שְׁמָעָה
 וּבְדַבְרוֹ וּתְעַמֵּד מִרְעֵדָת
 אֵל מֵאֲמֵן עַד שְׁתַּנְּסָה וְחֹזֶה
 בַּמָּה נִקְלָה נִמְצְאָה נִכְבְּדָת
 15 הִנֵּה תִשׁוּבָתִי אֲשֶׁר אֶבְדָּה תִּמּוֹל
 סוּרָה וּבְרוּךְ מִחֲזוֹר אֶבְדָּת
 עַל-כֵּן זְכוּת פְּקָדָה וְדִיּוּךְ וְאֵל
 תִּהְיֶה אֲמוּנָה מִמֶּךָ נִפְקָדָת
 בִּי הָאֲמוּנָה הַיְתֵּה אֲמַנְתָּךְ
 20 גַּם הָאֲמֵת הַיְתֵה לָךְ יְלֻדָת
 וּבָעֵת יְלֻדְתָּךְ וְהַיְדָדָה גִּיר אָרִי
 קִרְאָה שְׁמֶךָ וּתְעַמֵּד מִלְּדָת:

סד.

מִי יִתְגַּנֵּי כְפָר.

לְרִי אֱלֹהִים אֵן [דוּר] בֶּן אֱלֹדִיּוֹן.

כְּפָר לְעֵפֶר וְיִשְׁקֵנִי	מִי יִתְגַּנֵּי
מִבֵּין שְׁנֵי שְׁפָתוֹת שְׁנֵי:	צִיפֵי וַיִּנֵּי
אֲזַכֵּר וְטוֹב יִרְחִי קָדָם	אֶת-שַׁעֲשׁוּעֵי

עת בין זרועי   הִיָּה אָחִי שָׁמֵשׁ רֹדֵם
מִפְּנֵי גְבוּעֵי   אֲמַצָּה בְּדוֹלַח עִם אָדָם

5

בֵּינוּ וּבֵינִי   וְד אַחְבָּה תִּמְעַדְנִי
וְתַחֲבַרְנִי   אֵלָיו וְלֹא תַחֲמִיאֵנִי:

עֵשֶׂק לְבָבִי   עָלֵי חֲמָסִי לֹא עָלִיו
עַת רַב כְּאָבִי   יוֹם רַחֲמֵי מֵאֲהָלָיו
וּפְסָנָה בִי   אִילֵי יִשְׁבְּנֵי אֵלָיו

10

וַיִּמְשַׁכְנִי   חֹטֵא מִזְמַן זָר יוֹרְנִי
כִּי יִשְׁטַמְנִי   דַּרְכֵי פְרִידָה יוֹרְנִי:

נֵם סוּף וְדִידִי   מוּל נֵם דְּמַעֵי פְצִיזוֹת
כִּי עַל-כַּבְּדִי   עֵינֵי בְלֵי רַחֲמֵנִיזוֹת
מִיּוֹם צְעָדִי   דַּרְכֵי אַרְצוֹת נְכָרִיזוֹת

15

עֵזְנִי כְּעֵינִי   וַתֵּן לִפְנֵי נֵם שְׁנֵי
פֶן יִשְׁטַפְנִי   אֶפְסָחֵד וְאִין מִי וּמִשְׁנֵי:

אֲשַׁפַּח בְּדוּיָד   כָּל-זֹאת וְאֶזְכֹּר טוֹבוֹתַי
לְתַת כְּרַבִּיד   עַל-מֵהֲלָלָיו שִׁירוֹתַי
אֲנַעַר בְּמַכְבִּיד   אֲבָלִי וְאַרְבָּה עֲבֹאוֹתַי

20

אֲשַׁבִּיר אֲזֵנִי   מִדָּם זְמַן וּשְׁפִירְנִי
וּלְגַרְשֵׁנִי   גָּפֵר, וְלֹא וּפִירְנִי:

יִזְדָּה תִּקְנֵן   בֵּין הַקֹּדֶם כִּי תַתְּבוּנֵן
עַת שִׁיר אֲשַׁנֵּן   אִז עַל-זְמַנִּי אֶתְאוּנֵן
קוֹלָה תִתְּנֵן   אֵלֵי כַעֲלָמָה תַתְּרוּנֵן

25

אלקרדש תנתבאן
בן כלוד בן אלדיאן:

באן סידי באני
דשת אלומאן

סה.

א'ש הנרוד.

אל אבו אברהים [יצחק] בן עזרא.

----- (א) | -----
----- (ב) | -----

א'ש הנרוד נפלה ונפלאת המכה באסירי התקנה:

לבה אשר שלחה בלבי לא שקעה
שבעה נדדים ועוד גדודים לא שקעה
תיבש באש אהבה ותרוה מי דמעה

⁵ דמעה ואש אנלה והנפש דנה בין צמאה בין רנה:

למד לבכי סבל פרידה מזמיו
נשבע לבל ישות מ- זמן בום מנחומיו
יום יום נבואיו יבר שרוני בשלומיו

נאני בקרומלה אמו באה הנה אמרה כי אין שלנה:

רוח בפי נשכה ונמסה מד עבר ¹⁰
לבי לדודי שאי ושימי לו אבר
יחשוב ביום יחזם יבהם יתחבר

פי עד זבול געלה ולבני עש גלגה רק, ולא לבני חנה:

עגן רבדו קרוב מעונו בשחק
רחוק מצאתיו בתוך קרבי יום רחוק 15
גם אות לעולם תהי בריתו את-יצחק

אחזה ברית סלה ואם תפר מצנה אין להפר האחזה:

האל נתנו לאור בים וחרבה
ויאסר להלך לחוף ים מרפבה
ובליל גדוד שר לאז- הקיו שירת אהבה 20

זודני קבלה פאני מן גדוה כארג אלי אלעדוה.

סו.

איך אַחֲרִיף.

לרי משה בן עזרא.

איך אַחֲרִיף אַמְצָאָה מַרְגּוּעַ?

מגע והלב עמף ינוע

לילי לבבות יתלי יום שונקף

אז יום פרידה ממני לגוע

הן תררי בטר יעידון פי קטר 5

שחק מאד בילי, ודמעי שוע

גר מערבי! שוב למערבך, הנה
 חזתם עלי כל-לב וכל-אזרוע
 שפה ברורה! מה-לך אל-עלגים?
 או מה-לטל הרמון אלי-גלבוע? ¹⁰

ס.

פֶּעַמַן זָהָב וְרִמּוֹן.

באלנסנדרריה, אל החבר ר' אהרן בן ציון אלעמאני.

פֶּעַמַן זָהָב וְרִמּוֹן   עם אבני זכרון
 שְׁבוּ לִבֵּנוּ וְעַקֵּב   והיו על-לב אהרן:

הַמַּעֲנֵן אֲשֶׁר מִיָּמִיו   מן-המקדש יצאים
 אֶף כִּי עָנְנֵי שָׁמַיִם   מר ואהלות נשאים
 הַתְּבַשְׂרוֹת הַלְּמִיּוֹ   וּבִנְנֵנוּ הַרְוָאִים ⁵

הַלְּמִיּוֹ בְּנֵא אָמוֹן   כי בינותם ארון
 וּבְרִיב לְהֵם קְרוֹב —   ויהי הוא הסתרון:

הַגָּה לְצִיּוֹן מְנַחֵל   מפנים ילדה
 כֶּסֶף מְשַׁמֵּט, וְאַהֲלָה   צדק וקריא עדה
 גִּיא תִּזְיוֹן צוֹהֵל   ובסיני קול תודה ¹⁰

מִסְאָרָן וַיִּשִׁימוֹן   כל-עין יער ירן
 מִמְדַּבְּרֵי צֶן עַד-רַחֵב   עד-הים האחרון:

יגיל ולא יחיל
הנה נוחל ומנחיל
קדש להדרתו
העז ומשרתו
באחרון ובחברתו

15

קנה וקנזון
תורה ומשנה ושם טוב
ורכיד על כל-קרן
ולכל-צואר שחרן:

קול מהיכל יענה
באשר היו משפני
לגמול נדבותיך
קדש מושבותיך
מה-יעשה המקנא?

20

נתן לה מטמון
יוסיף איבך מכאוב
הוסף דעת ויתרון
ימקנאך חסרון:

קול קורא אל-אחרון
ללמד מכם פשרון
ואל-בניו לאמר
באתם מהר המד
לכם יאות כל-רן

25

ורד בטל חרמון
או בשמן הטוב
לחבצלת שרון
ורד על-ראש אחרון:

לא העֲנִיָּים הֵם . . .

תשובה לאחד מירידיו על שיר ששלח לו.

לא העֲנִיָּים הֵם אֲשֶׁר נִבְקָעוּ
 כִּי אִם שְׁתִּי עֵינֵי אֲשֶׁר דָּמְעוּ
 אִמְ שׁוֹחֲרֵי פֶן אִשׁ אֲנַחָה תִּשְׁרָפֶם
 וּמִנְחָמֵי פֶן בִּבְכִי יִטְבְּעוּ
 5 כִּי יַחֲזוּ מוֹקְרֵי לִבְבִי יֹאמְרוּ
 אֵיכָה נִחְלִים מִיְקַד נִבְעוּ
 לֹו יִדְעוּ מִקְצֵת כְּאֲבִי תִמְהוּ
 אֵל אֵל יִנְפֶס כֶּם וְלֹא יִדְעוּ
 עָלַי לְיָמִים חֹזֵב וְחָנֵם לְקַחֲו
 10 הַגִּיף וְהַנֶּפֶשׁ וְלֹא נִפְרָעוּ
 אֲבָבָה זְמַנִּי אִו נְעוּרֵי אִו נָדָד
 קִירוֹת לִבְבִי עַל-שְׁלֹשְׁתֶּם זְעוּ
 יָמִים חֲשֻׁבָנוּם כִּי תַמִּידִים הֵם וְהֵם
 מִתְנַחֲלִים בְּלֹאט וְלֹא יִפְשְׁעוּ
 15 נִחְלַף וְלֹא נָבִין כְּרוֹכְבֵי יִם אֲשֶׁר
 וְחִשְׁבוּ חֹזִיָּים וְהֵם יִפְעוּ

ימים עברנום בחלום גם בחלום
 תעו ומארץ לארץ נעו
 אומרים להפרד שבילים מצאו
 20 אומרים להקבץ בשבור תעו
 צרכי נדיבים הפקדו עם הזמן
 על-בן נדיבים לזמן נקנעו
 ובגו בליעל חשיקו הזמן
 ישנו עלי ברביו וישמעשעו
 25 במה יעצוני ידידי מועצות
 שלום וסוף דבר לריק נגעו
 צמחו בלבי מחשבות לגדד
 לא נטעו מאז ולא נזרעו
 במעט שארית הנשמה אבדה
 30 לולי שלומי דוד אשר ישעו
 שלום לאיש ישלח שלומיו יום ליום
 אפגע במלאכיו וכי יפגעו
 פחי זהב אופיר ספריו ערכו
 בכלי ידירות לא ביד רקנעו
 35 שואל הנם לחי לאט אל תזכרה
 הם התמונות שבבקר נגעו
 לו תחזה פנים צבועי הזד וזן
 איבה בקריות הזמן נצבעו
 פנים אשר אתמול בפה חן קרעו
 40 היום בפה לילי גדד קרעו

תִּרְאֶה אֶסִּירֵי אֶהְבֶּה מִתַּפְרָצִים
 מֵאֵת אֶהְבֶּם אַחֲרֵי נִרְצְעוּ
 בְּגָדוֹ וְחִלְלָה לָהּ אֶת מִבְּגַד
 לְעֶקֶר אֶהְבִּים עַל־אֵמֶת נִשְׁעוּ
 45 נָפֵשׁ יְדִירָה הַגְּדֵלוֹת בִּקְשָׁה
 לֹא הַגְּדֵלוֹת אֶל מִבְּקָשָׁם שְׁעוּ
 לֹא יִחְזוּר גִּלְגָּל וְלֹא יִבְקְעוּ
 הֵם הַשְּׁחָרִים שֶׁתְּמוֹל נִבְקְעוּ
 שְׁלוֹם עָלַי צוּר וְחִכְמִיָּה אֲשֶׁר
 50 בְּלֵב בְּחֹזֶתֶם אֶת־שִׁמְם קָבְעוּ
 חוֹנִים בְּתוֹךְ הַיָּם הַנְּדָעוּ כִּי בָבֶת
 עֵין מִבְּכָה אֶהְלֵם תִּקְעוּ
 דוֹדִים בְּשׁוֹשְׁנֵי מְזֻמּוֹת לְקַטּוּ
 רָעִים בְּגִנֵּי הַתְּבוּנוֹת רָעוּ
 55 הֵן רְחֻקָה יִכְבַּד מְאֹד עָלַי אֶבֶל
 יִקַּל בְּנִסְעָה אֶל־אֲשֶׁר נִסְעוּ
 יִיטֵב לְבָבְכֶם בְּאֲשֶׁר יִכְאֵב לְבַב
 עִם נִפְרָדוֹ מִמָּה וְלֹא יִדְעוּ
 אִיךָ יִחְיוּ עִם מִמָּה יִפְרָדוּ
 60 אִוֹ אִיךָ יִמּוּתוּן עִם בָּהּ יִפְגְּעוּ:

בְּבֵר הַלְבִישָׁה . . .

תשובה לאבו אלחסן בן מוריל.

בְּבֵר הַלְבִישָׁה הַשִּׁיר שְׂרָדוּ
 וְשֵׁם עַל צְוִרְנִיקָה רְבִידוּ
 וְאִם לֹא פִאָרְךָ כִּי אֵת פִּאָרוֹ
 וְאִם לֹא עִמְסָךָ כִּי אֵת רְדִידוֹ
 5 יִשְׁחַרְךָ וְיִפְגִּיעַ יְקָרָם
 בְּמוֹסַף חֵן אֲשֶׁר עִמָּךָ תְּמִידוֹ
 הֵיחֲפָאָר בְּמִטָּה אוֹ בְּשִׁבְתִּי
 אֲשֶׁר שְׂרָבִית אַחֲשֹׁרוֹשׁ בְּיָדוֹ
 אֲשֶׁר בּוֹ אוֹת רִצּוֹנוֹ אוֹ חֲרוֹנוֹ
 10 לְהַחֲיוֹת הָאֲנוּשׁ וּלְהַאֲבִידוֹ
 שְׁאֵלְתִּיהוּ וְהוֹשִׁיטוּ לְגַגְדִּי
 וְהַחֲיֶה לִבִּי אֲשֶׁר נֹדַד הִתְרִידוֹ
 וְתוֹצֵי רַעֲיוֹן לִבִּי הַשִּׁיבֶם
 וְשֵׁב נִדְחוֹ וְהַשְׁלִים עִם שְׂרִידוֹ
 15 וְאִיךָ לֹא יִדְרָשׁוּ אֵלָיו לְבָבָם
 וְהֵאֵל בְּעַדָם גַּם הַעֲמִידוֹ

שמו לא האמנתי פי יספר
 ונשבעתי זמן לא זה ילדו
 ואמרתי הנמים ילדו בן
 אשר לא יכלו עמד בסודו ²⁰
 מעט שנים ורוב חכמה וכבוד
 וזה יזמו ומה יהיה עתידו?

ע.

יפי קול.

לר' אהרן בן ציון אלעמאני.

יפי קול קדמו כנזר ליפות
 ושרים אחרי נגנים חליפות
 עלמות לעלמות געלמות
 ונשקפות בעד אשנב וצפות
 בתולות למדוי מבת בתואל ⁵
 קדשת טהרת לבות וגופות
 אבל כי משכו קשת לתמם
 והרגו איש, והם נבות וחסות
 אשר לא שאלו לקרב תרבות
 ודום בנרעות החשופות ¹⁰

וְאִיךָ נִשְׂאוּ צְמִידִים אוֹ צְעָדוֹת
עֲצָלוֹת מִנְשׂוֹא עַפְעָף יַעֲזוֹת
וְלוֹ נִשְׂאוּ אֶל־חֲמָה פְּנִיָּהֶם

אֲזִי עֲזָבוּ פְּנֵי חֲמָה שְׂוֹפּוֹת

15 וְתֹאמְרָנָה יְהִי חֲשֵׁךְ יְהִי אוֹר

בְּאוֹר פְּנִים וּבִשְׁחֹזר מִחֲלָפוֹת

וּכְתָנּוֹת אוֹר בְּאוֹר חֲבָרָה לְבוֹשׁוֹת.

בְּלִיל שֶׁעַר בְּלִיל פְּרוּד צְנוּפוֹת

מֵאֲזוֹת נִתְּנָנוּ לְבִי רְקִיעִים

20 תְּסוּבְּכָנָה עַל־כִּמָּה תְּקִיפוֹת

וְיֵשׁ לְשׂוֹנֹת פְּרַפּוֹת וְעֲנָנוֹת

וּפְרִיזוֹת עֲבָתוֹת וְעֲנָפוֹת

וּפִיפִיזוֹת וְפַה־פִּיזוֹת אֲדָמוֹת

עַל־י טוֹרֵי בְּדוֹלְחִים רְצוּפוֹת

25 לְאֵט בְּמִשְׁקָרוֹת וּמִשְׁקָרוֹת לִי

לְאֵט בְּהֵן וְלוֹ הָיוּ חֲנֻפוֹת

מִסְבְּלוֹת בְּתַפּוּחַ וְרִמּוֹן

וְשׁוֹשְׁנִים וְעַל־יָהֵן תְּרוּפוֹת

וּמָה אֵמַר בְּהוֹד קוֹמָה בְּתַמָּר

30 וְהָרִים יְנִיפָה תְּנוּפוֹת

רֹאה כִּי נִמְרָפוּ לְבוֹת לְקַחוּם

שְׂאֵל הַיְשָׁלְמוּ אֶת־הַטְּרַפּוֹת?

וְאִם לְקַחוּ נִקְּם צִיצֵת לְחִיָּהֶם

אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיגֵינוּ קְמוּפוֹת

35 שָׁאֵל חֵבֵר, שָׁאֵל דִּין, שָׁאֵל רֵב
 אֲשֶׁר פָּרַשׁ לְכָל-חֻמָּה בְּנִפְּוֹת
 לְבֶן-צִיּוֹן שָׁאֵל דִּינֵי נַפְשׁוֹת
 וְתִמְצָא אִמְרוֹת הָאֵל צְרוּפּוֹת
 וְעַל-לֵב-אֶהְרֶן אוֹרִים לְהוֹרֹת
 40 וּבִשְׁהֵם אֲשֶׁר עַל-הַבְּתוּפוֹת
 מִשְׁחֹז הַיֶּקֶר רֵאשִׁית שְׁמֵנִי
 וְעֹזֵב לְחֻבְרֵי הַעֲדִיפוֹת
 חֻבְרִים הֵם לְשֵׁם, אֵךְ אִם תִּבְקָשׁם
 מִצְּאֹתָם סְעֻרוֹת נִגְבַּ וְסוּפוֹת
 45 וְיִדְעִי שִׁבְלֵי הֵם הַמְּלֹאוֹת
 הַיֶּרֶצִי שִׁבְלֵיהֶם הַשְּׂדוּפוֹת
 וְלוֹ עִם מְלֹאכֵי מִנֹּת קִרְבוֹת
 וְחֻרְבוֹתָיו לְמוֹל חֻרְבָּם שְׁלוּפוֹת
 וְכַמְעַט יַעֲצֹר נִגְהָ כְּאֶהְרֶן
 50 וַיֵּשִׁיב הַנְּפֹשׁוֹת הַנְּגוּפוֹת
 כְּמִרְקָחֵי וּכְבִשְׁמֵי וְסִמְיֹ
 וְנִכְבְּדוֹת אֲשֶׁר מִפְּיֹ נְמוּפוֹת
 זְכָרְתִּיהוּ וּמִזְרָשֵׁי לִבִּי
 כִּיּוֹנִים מִפְּנֵי הַנֶּזֶן רְדוּפוֹת
 55 וְכַתְּבֵתִי וְאַנְחֹתִי לְזִכְרוֹ
 דְּמִי לִבִּי, עָלֵי פְּנֵי מְצִיפוֹת
 אֵלֵי צִיּוֹן וּבְנִיחָה לִבִּי
 כְּמוֹ צִיּוֹת אֱלֹהִים עִיפוֹת

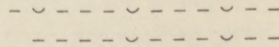
חֲמִשָּׁה חֲכָרֵי חֲכָרֵת בְּנֵי-עֵשׂ
 וַיִּגְדָּם בְּתָרוֹת עֵשׂ בְּפוֹסוֹת ⁶⁰
 הֲלֹא אֱלֹהִים וְאֶרְאָה וְאֶרְאֵם
 וְאֶזְרַע הַתְּשׁוּקוֹת הָאִסּוּפּוֹת
 אֲשֶׁר אֶזְחִיל בְּלוֹתֵם אֹז בְּלוֹתֵם
 וְאִמְצָאֵם בְּכָל-יוֹם מַעֲדִיפוֹת
 הַמַּצְרִים תְּכִילְנִי וְנַפְשִׁי ⁶⁵
 וְזַמְתִּי לְהַר צִיּוֹן צְנוּפוֹת
 אֶבְנֶיךָ מִשְׁכִּיב לְבִי שְׂרוּפוֹת
 וְעַפְרוֹתַי בְּמִי דְמְעֵי גְרוּפוֹת
 בְּיוֹם אֱלֹהִים לְנַחֵם עַקְבוֹתַי
 בְּרֹאשׁ חֲפוּי וּרְגָלִים יַחְפוֹת ⁷⁰
 דְּמְעֵי נַחֲפוּי טָרַם בְּתִבִי
 וּבִידֵי הָאֲנַחֹת הֵם דְּחִיפוֹת
 דְּמְעוֹת וְגִבְרוּ לְהִיּוֹת בְּגִבְבוֹת
 יְמִינְךָ קִשְׁרוֹת וְעִמְפוֹת
 נַעֲיִמוֹת וְדָךְ שְׂדֵה וְשִׁדּוֹת ⁷⁵
 וּבְנִירוֹת וְצִנּוֹרוֹת וְעוֹפוֹת
 תְּשַׁלְּמֵנָה לְךָ הַיֵּשֶׁר שְׁלוֹמוֹת
 מִרְבָּבוֹת בְּפוֹלוֹת מֵאֲלִיפוֹת:

עא.

גִּבְרַת זְמַן . . .

וכתב אל השר אבו סעיד בן דוסא הידוע בן קרקת, והוא בבית הכלא.

גִּבְרַת זְמַן וַיִּרְדַּב בִּיהוֹשֻׁעַ
לֹא תַעֲנִיג לִלְבִּי וְלֹא שַׁעֲשׂוּעַ
מִהֲרִלִּי אֵלַי חֲנַם וְדַרְדַּב מִחֲפָנִים
אִם לֹא בְמִלְאָכֶיךָ אֵהִי פְגוּעַ
5 אֲשֶׁר בְּרַקִּי בְקִרְוֵי בְחִלּוֹם
הַלּוֹךְ בְּרַגְעַ מִהֲלֹךְ שְׁבוּעַ
רָאָה חֲלִי לִבִּי בְּאַהֲבָתוֹ וְלֹא
חָדַל לְשַׁחַר אֶת-פְּנֵי נְגוּעַ
יַעַב בְּמִזְרָשׁוֹ שְׁתִּילִי אֶהְבֶּה
10 כָּל-עֵת, וְאֵין עֵת לְעִקּוֹר נְמוּעַ
מִי חֲתַמּוֹ תוֹךְ הַבְּלֹיֹא לֹא סִתְּמוֹ
אוֹר קִדְמוֹ מִמּוּב שְׁמוֹ זְרוּעַ
אוֹר סִהְרוֹ מִסִּהְרוֹ בָּא זְהָרוֹ
יּוֹם תִּאָרֵז לְמִשְׁחָרוֹ מְנוּעַ
15 טוֹב מְעַמּוֹ מִנְעַמּוֹ נִשְׁמַע שְׁמוֹ
קוֹל רְעַמּוֹ מְזַעַמּוֹ שְׁמוּעַ

חֲכָמָה וּמִשְׁפָּחָה וּמִשְׁרָה וְרֵב־
 עִם שֵׁם בְּחֹשֶׁן נַעֲשֶׂה רְבוּעַ
 כָּל-מַעֲלוֹתָיו עַל-אֲמוּנָה וְיֹסֵדוּ
 כִּי אֶהְיוּ עַל-הָאָמֶת תִּקְוֶעַ ²⁰
 גַּר הָאָמֶת נִתֵּן בְּעַד מָסֹךְ וְכֵן
 יָד הָאָמֶת מְטָה וְרַם מַעֲתוּעַ
 רָכַב רִתּוֹם סָפַר חֲתוּם כִּי אֵין מֵתִם
 בְּזִמְן חֲתוּר חוֹמָה סִתּוּם מְבוּעַ
 חֲדָלוּ רְפוּאוֹתָיו וְחֲדַל הַמֵּתוּם ²⁵
 וַיְהִי זִמְן מִבַּה שְׁחִין צְרוּעַ
 עַת הִחְלִי אֲרָאָה לְבוּשׁ אָדָם כְּמוֹ
 דִּדְךָ בְּגַת בְּדָמֵי אֲנוּשׁ צְבוּעַ
 וְאַחֲזֶה אִף הַמֵּתִם תוֹךְ מַחֲנֶה
 כְּדָד בְּסוֹת פְּרוּם וְרֹאשׁ פְּרוּעַ ³⁰
 וַיֵּטֵב לְכַבֵּד הַגְּבִיר אֵל תְּחַבֵּד
 מִפְּעַרֶת רוּחַ וַיִּם רְגוּעַ
 יָד חֲסִדָּה בְּנִתָּה לֵךְ מִגְּדֵל וְעַל-
 רֹאשָׁה יִצִּיעַ צְדָקָה רְקוּעַ
 מוֹשָׁבָה אֵיתָן וְלֹא חוּעַ ³⁵
 מִסְּעָדָה חֲזַק וְלֹא יִנוּעַ
 כָּל-שׁוֹמְעִיהָ יֹאמְרוּ לִי אֲחֵלִי
 עֲפַעַף בְּאַבְרָת רַגְלָהּ קְרוּעַ
 מָה אֲזַמְּרָה הֵן עֲמָה לְפִי וְהֵן
 סוּד מִשְׁאֲלוֹתֵי עֲמָה וְדוּעַ ⁴⁰

יום כל-עבדים יהיו מתפרצים
מאת אדני אהיה רצונו
חמדת בני הדור לדור נדור היה
נהיה בכל-חמדת זמן פדונו:

עב.

אָדוֹן יִצְרוּ.

במצרים לרי משה (הבן אללה בן אלששי).

אָדוֹן יִצְרוּ אָסיר יוֹצְרוּ וְקוֹנוֹ
וְאִין רָצוֹן לְלִבּוֹ רַק רָצוֹנוֹ
אֲשֶׁר לְבַשׁ בְּמִצְרַיִם מְעִיל הוֹד
וְנִשְׁמַע עַד סִפְרָד פְּעֻמּוֹ
וְרַקָּה מְרַקְסִי תוֹרָה בְּצוֹעַן ⁵
וְהִרְיָחוּ בְּשִׁנְעָר קְנֻמוֹנוֹ
וְהִתְנַחַד וּמִדְעִיו בְּדַעַו
וְהִתְפָּרַד וְרַעַו רַעִיוֹנוֹ
וְהָיָה גִלְגָּלָה אֶבֶן גְּדוֹלָה
אֲשֶׁר עַל-פִּי בְּאֵר וַיִּשְׁק צֹאנוֹ ¹⁰
וְהִשִּׁיק אֶת-נִכְבְּאוֹתָהּ מִנְּכַתָּהּ
וְהִרִיק אֶת-מְעוֹנוֹ מִמְּעוֹנוֹ

ועין דעת ועין חיים נמועים
 בתוך לבו ופרים על-לשונו
 15 אמור לדור ואל ידאג בעודו
 ויסיר מלבו עצבונו
 היסוד? ועדינו שר-צבאו
 ועורר את-חניתו תהקמונו
 ולמה יחבר העם לים-סוף
 20 והמטה ביד משה נאזנו:

ענ.

ילד לגן-עדן . . .

לרי חלפון הלוי.

ילד לגן-עדן בצוען איש ואיש
 אחד שמו חלפון והשני יאר
 הם שלחוני יום גדודי ויהפכו
 כל-מעקש מישור וכל-מחשף לאור
 5 לא יחקרו כל-טוב במצרים. בעוד
 חלפון ופישון הם לכל-חמדה שאר:

עד.

לֵךְ הַשָּׂר לֵךְ חַן חַן . . .

תשובה לאבן עמר בן מאתקה על שיר ששלח לו.

לֵךְ הַשָּׂר לֵךְ חַן חַן תִּשְׁאוֹת
לֵךְ וְאוֹת הַיּוֹתֵד בְּזִמְן אוֹת
רְקִיעַ סַפְרָה נִגְלָה וְשֵׁם נִקְרַ
בְּצוּ כָל-בְּעָלֵי כִנָּף לְמֵאוֹת
כִּנָּף לֵיל פָּרְשׁוּ עַל-גַּב רְקִיעִים⁵
וְלֹא נִדְעַע הַנְּשֵׂאוֹת אוֹ נְשֵׂאוֹת
וְסוֹד סְתוּם דְּעֵי אָמְרוּ לְנַפְשִׁי
וְהִיא לֹא נִסְתְּהָ עוֹד בְּנִבְיאוֹת
וְגַלִּי יִם זְמַמִּי סַעְרִים כִּי
עֲלִיהֶם עֲבָרָה רוּחַ קְנָאוֹת¹⁰
הַבְּאוֹתִים בֵּין גְּדִידֵי מַלְחָמוֹת בֵּין
וְרָצוּ כְּצַבָּאוֹת בֵּין צַבָּאוֹת
וְכִרְאוֹת כִּי רְדִיפֵי צַפְרִים הֵם
רְחוֹקוֹת מִלְּהַשִּׁיג נְהַלְאוֹת
הַכִּינּוֹתֵי מִצִּינֵי מַחְשְׁבוֹתֵי¹⁵
לְתַתֶּם תּוֹדָה כְּלוֹב הַבֵּין כְּלָאוֹת

וּפְרִשְׁתִּי לַפָּרֶס פַּח וְגִלְגָּד
 וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַי שֶׁלֶךְ תִּלְאוֹת
 חֲסִידָה פְתֻחָה פִּיהָ וְאָמְרָה
 אֲנִי דָלַת וְלִי רִבִּי מְבוֹאוֹת ²⁰
 וְקוֹל בַּת יַעֲנָה יַעֲנָה אֲנִי יוֹד
 וְקוֹל עֶרֶב אֲנִי הֵא בְקִרְיֹאוֹת
 וְנָגַע תֹּר לְקוֹל הַתּוֹר וְנִשְׁמַע
 וְצִפְצֻף בּוֹס כְּעַל בּוֹסוֹת מְלֹאוֹת
 כְּרֹאוֹנֵי תְנָה לְבָרָה וְתִשְׁמַע ²⁵
 אֲשֶׁר נִסְתַּם בְּאַלְהַּ הַפְּלִיאוֹת:
 בְּעוֹד אִישׁ וְהִלֵּךְ בְּרִצּוֹן בְּנֵי אִישׁ
 אֲזִי לֹא יִמְצְאוּ עָלָיו תְּנֹאוֹת
 וְאִם יִרְף כְּרָנַע מְרִצּוֹנִים
 יַעֲמִידוּ מְעִיל מִיָּם וְחֲטָאוֹת": ³⁰

עה.

רְדָה עַב-טַל.

ולו ע"ד הנשיא אבו איוב [שלמה] בן אלמעלם.

רְדָה עַב-טַל רְדָה רְדָה רְדָה אֲדָמוֹת
 וְחִיָּה הַנְּשִׁמוֹת הַנְּשִׁמוֹת

ואט עד אִשְׁבְּעָה רָאָה בְּהַקְיֹץ
 תְּמוֹנוֹת שְׁחִזְיֹתִים בְּתַנּוּמוֹת
 5 וְאוֹלֵי הֵם בְּמִרְאָה לֹא בְּחִידוֹת
 וְאוֹלֵי צְדָקוֹ הֵם הַחֲלוּמוֹת
 לֵךְ הַיּוֹם לֵךְ מִצָּאת בְּשָׂרָה
 מִכִּשָׁר טוֹב וּמִחֲלִיץ הַעֲצָמוֹת
 בְּכֹא מִמַּעֲרֵב גַּר מַעֲרֵבִי
 10 וּמַיִם הַעֲרֵבָה יִסְ-מִזְמוֹת
 אֲשֶׁר הוֹשֵׁם סָבִיב כָּל-יָוִם גְּבוּל חוֹל
 וְהוֹשֵׁם לוֹ גְּבוּל גְּבִישׁ וְרֵאמוֹת
 בָּלֵב — כִּי לֹא רֵאוֹת עֵין רֵאִיָּה —
 תִּקְרַתִּיהוּ וּבְנִתִי תַעֲלָמוֹת
 15 הִכִּי יֵשׁ גּוֹף וְסִבּוּהוּ מְקוֹמוֹת
 בְּתוֹכוֹ לֵב וְסִבֵּב עַל-מְרוֹמוֹת
 עֵדָה גֵּאוֹן וְלֵךְ יֵאוֹת וְיֵגָאוּ
 לְמַעֲנֶה עָלַי שִׁחַק אֲדָמוֹת
 לְכָבוֹת מִתְמוֹל חֶשֶׁק זְרַעְתָּם
 20 וְהֵם הַיּוֹם לֵךְ לִשְׂדֵי תְרוּמַת
 אֶסֶף לֵךְ מִפְּרִיהֶם רֵב-תְּבוּאוֹת
 אֲהָבִים, שִׁבְלֵיהֶם לֹא צְנָמוֹת
 וְרוּחַ תַּעֲבֹר עַל-הַרְרֵי מִדְּ
 וּבִינֹת הַעֲרוּגוֹת הַרְקוּמוֹת
 25 תִּשְׁחַרְרֶךָ בְּכָל-שָׁחַר וּמִרְפֵּא
 כְּנִפְיָהּ וּבִימִינָהּ נְעִימוֹת

ומאת לב זרעתו בידידות
תשלם-לך שלמה רב שלומות:

עו.

ליהודים היתה אורה.

לרי שמואל הנגיד ושלשה בניו.

ליהודים היתה אורה בשלש קני המנורה:
?אתה ממשלה ורחב למנורה בלה זקב
לגאון יעקב הנאהב האסף גדלה ותורה:
הרנינו בני שעשועים המשוחים להיות רועים
5 ולהפגיע בם צועים האמרים שחי ונעברה:
ולמי החמדה תוחיל? רק נחל גדלה ומנחיל
מפניו מסים ומתחיל רקח מד וקמורה:
הלקי אור בישעם ועזרם גזרת פנינים גזרם
מדור לדור יעמד גזרם לא יעבר עליהם מורה:
10 הותבשר אביר הרועים, פי צלחו בביתך נמועים
גם עמדו ממך זרעים ובשרש תהי הפארה:
לשמואל גדלת חנניה מחזרת עלי אכסגיא
בניו ישבניה בבניה אל-בית אב וחדר הורה:

וּבְכֵן יִשְׁפָּחוּהוּ לְאֲמִים עַד־מְדָבָר וְאִנִּי יָמִים
15 כִּי יַעֲמֵד לְגַם כָּל־עַמִּים וְלִגְדִיד, וְלֹא הִבְכֹּזְתָּה:

וְגִדְלֵ שֵׁם יְיָ וְיִקְדֹּשׁ בְּיָמֵיהֶם, וּמַלְכוּת תִּתְחַדֵּשׁ
וּבְרִנָּה תָּשׁוּב לְמִקְדָּשׁ אֱלֹהֶיךָ נְאוּהָ שְׁחֹזְתָּה:

עו.

עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל.

(לר' שמואל הנגיד).

עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עֲלֶיךָ כִּי שֵׁם אֲדָנִי נִקְרָא עֲלֶיךָ:
נִשְׁמַע בְּכָל־יִשְׂרָאֵל קוֹל מְגִיד נֶאֱמַן שְׁמוֹאֵל לִנִּי לְגִיד
נִגִיד הַסֵּה וְהַעֲזִין תַּעֲזִיד בָּא גֵד וְעַתָּה שָׂא נָא בְלִיךָ:
רָצָה לְשִׁבְן כְּבוֹד בִּינִינִי וְשִׁמְךָ יוֹצֵא וְכָא לְפָנֵינוּ
5 אֵין כָּל בְּלַתִּי לְיָדְךָ עֵינֵינוּ רַד כְּטַל וְנִרְדַּ הַמֶּן עֲלֶיךָ:
תָּמָהּ לִבְבוֹת מִמִּחְשָׁבוֹתֶיךָ וְזָרְמוּ עֲבוֹת מִנְדְּבוֹתֶיךָ
לְמִי כָל־חֲמֻדָּה רַק לְאַבְתָּיִךָ יִקְרוּ מִנְחֵלֶיךָ וְנִתְּלֶיךָ:
יִקְרוּ יִשְׂרָיִגִי נֶפֶן פֹּרְיָה עֵינֵי לְעַנְבִּימוּ צוֹפִיָה
מִהַר הַמֶּד הַר הַמְּזוֹרְיָה מִשְׁעַ קִדְשׁ מִשְׁעַ שְׁתִּילֶיךָ:
10 וְגִדְלוּ וּמְרִשְׁיוֹנֶה יִשְׂרוּ וְלַחֲלוֹךְ בְּדָרְכֶיךָ יִשְׁמְרוּ
וּמְאוֹד פָּנֵי הַדְּרָתְךָ יֵאָזְרוּ וְיֵאָר יְיָ פָּנֵינוּ אֲלֶיךָ:

עח.

הַפְּשֵׁט הַזְּמָן.

בדמיאטה. תשובה למכתב ר' נתן בר שמואל החבר,
סופר הישיבה בעיר מצרים.

הַפְּשֵׁט הַזְּמָן בְּגֵדֵי תְרֵדוֹת
וּלְבֹשׁ אֶת-בְּגָדָיו הַחֲמָדוֹת?
וּלְבִשָׁה הַאֲדָמָה שֶׁשׁ וְרִקְמָה
וְעִשְׂתָּה מִשְׁבְּצוֹת זָהָב רְפוּדוֹת
5 וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר תִּשְׁבֹּץ, כְּאֵלוֹ
נְאוֹת נֶשֶׁן בְּחֶשֶׁן הֵם אֲפוּדוֹת
וּמְרֻבְדֵי נְאוֹת מְדָבֵר חֲטָבוֹת
וְרַעֲמָסִס וּפְתָם פֶּן רְבוּדוֹת
וְשָׂדֶה עַל-שֵׁפֶת הַיְאוֹר וְשָׂדוֹת
10 צְבָאוֹת הֵם, אֲבָל שֶׁהֵם כְּבוֹדוֹת
יְדִיהֶם כְּבוֹדֵי מִן הַצְּמִידִים
וְצָרוּ צַעֲדֵיהֶם בְּצַעֲדוֹת
וְלֵב וּפְתָה וְיִשְׁכַּח אֶת-זְקֵנָיו
וְיִזְכּוֹר עוֹד יְלָדִים אוֹ יְלָדוֹת
15 בְּגֵן-עֵדֶן בְּמִצְרַיִם בְּפִישׁוֹן
בְּגִנּוֹת עַל-שֵׁפֶת נְהַר וְשָׂדוֹת

וְהַקּוֹמוֹת יִרְקַקּוּת אֲדָמוֹת
 וְלִרְקָמוֹת מְלִבְשׁוֹת בְּגָדוֹת
 וְרוּחַ יָם תִּנְיָפוּמוֹ וְנִרְאוּ
 20 כְּמוֹ מִשְׁתַּחֲוֹת אֶל-אֵל וּמִדּוֹת
 כְּהַשְׁתַּחֲוֹת אַחֵי מִיֶּסֶר לַיָּד-שֶׁר
 אֲשֶׁר כָּל-דְּבָרוֹת פִּיהוּ נְגִידוֹת
 לְרַב גֵּתָן אֲשֶׁר גֵּתָן נְאוֹתָן
 כְּגֵן בֵּיתָן וּבֵית חֵתָן נְקִידוֹת
 25 גֵּזִיר אַחֵיו אֲשֶׁר שִׁיחֵיו שְׁלָחֵיו
 כְּלִפְיִדּוֹת וּשְׁלֵהֶבֶת פְּלָדוֹת
 וְצִיר נְאֻמָּן לְשִׁלְחוֹ כִּי יִחְנֶה
 צָפוֹן לָבָם בְּיֹדַע עֲתִידוֹת
 וְחָכָם לֹא עֲמָמִיהוּ סְתוּמוֹת
 30 לְכֹל יָבֹא לְנַפְּוֹתוֹ כְּחִידוֹת
 וְלוֹ הַדּוֹר כְּדֵי יִהְיֶה לְנִבְיָא
 אֲזִי נִבְיָא וְנִקְרָא אִישׁ הַמְּדוֹת
 אֲבִיבָשׁ לְעֵבֶד נְהָרֵי שְׁבָחֵיו
 וְאֲמָצָא מַעֲבָרוֹת הַנִּיב לְכִידוֹת
 35 וְאֲבֹא יִרְבֵּתִי מִקְרָא וּמִדְּרָשׁ
 וְאֲמָצָאִם מְחַפְּשׁוֹת שְׂדוּדוֹת
 וְאֲרַדֶּף אַחֲרֵי דְבַר מְחַדָּשׁ
 כְּרַדֶּף אַחֲרֵי שִׁוֹת אֲבָדוֹת
 שְׂבָא מַרְעִיזָיו נִפְלָה בָּם
 40 וְלֹא הַשְׂאִיר לְבַלְעָדָיו שְׂרִידוֹת

עלי ראשו עדי נזר נערות
ובלשונו חלי חקום ועדות
ארה לך מפרי פיהו תעודות
וקח לך מפרי ידיו סעודות
45 כליל ראשו אשר נפשו בנפשו
מחברתו ונפיהן פרוידות
תברכה ספינות עברו כי
ובנפיהן כנפיו החסידות
אשר לנאות הדרו קרבנו
50 ולראות משפנותיו מה-ידידות
ואשיט אחרי ארצות אבותי
עדי יהיו בקף רגלי מדודות
גבורי העטרתי בעטרות
גוריה אשר-הם לך יסודות
55 עטרות הם לזולתך טפלות
ומוספות וזה עמך תמידות
קחה שירותי קחה זמרת זמירות
אשר ממעלליך למדות
עגדוק ענק השירי ולא בן
60 אבל הם בענק שמך ענודות
ואם אמעל בשיר קדשי יי
אשר לשמו תהלזתי פקודות
והקדשתיים והבדלתיים ושמתים
מקראות לאל יחיד יחידות

65 והמרתים לעת כזאת לבניו
ולמנדיי לתשקחות ותזרות
והוא רחום ולו נאה לכפר
ואודה-לו ולו נאה להודות:

עט.

האל מקור חיים.

ע"ד החכם בן הסופר ר' נתן.

האל מקור חיים בך אצר
ובך נפשות מצאו מבצר
מעלה ורשתה מאבות עולם
לא תחסר לעד ולא תקצר
5 כי נחלים אתם ומנחילים
אוצר רפאות אתכם נוצר
זה אהרן בנה לפניה
נצר יקר הצור לך נצר
למה ימתין עם במגפה
10 או יעמד מלאך במקום צר
צו אהרן בנה ויעמד בין
מתים ובין חיים ותעצר:

סְעִפֵי בְּחִנְקָה.

באלכסנדריה, אל ר' אהרן בן ציון בן אלעמאני, בלכתו משם.

סְעִפֵי בְּחִנְקָה לֹא שְׂמֵחִים
 לְפָרוּךְ אָדְנִי נֶאֱמָרִים
 וְאַיֵךְ יוֹסֵב לְבִבִי בָּךְ? וְאַיֵךְ
 עֲלֵי עַרְשִׁי וְסָר מְנוּחַ סְרוּחִים
 וְחָלוּ בָּךְ יָמֵי סָפָה תְּמוּדָה ⁵
 וּבִימֵי תַּחְנָקָה בָּךְ רְצוּחִים
 בְּקִרְבְּךָ שָׁבָנוּ פְּרָדִים שְׁלָחִים
 בְּרַחֲקֶךָ שָׁבָנוּ צִי צֹחִיחִים
 אָנֹכִי אֲשַׁבְּעֶךָ דֹּדֵי בְּדוּדֶךָ
 בְּחִשְׁמוֹנִי וּבְנֵי הַמְּשֻׁחִים ¹⁰
 זְכוּר דֹּדֵי וְיִדְוֹת יוֹם פְּרִידוֹת
 וְאַל יִהְיוּ בְּעֵין שִׁבְלֶךָ שְׂבוּחִים
 וּמַבְחִין בֵּין שְׁחָלִים לְרַחֲלִים
 וְשׁוֹשְׁנִים לְבֵין קוֹצִים כְּסוּחִים:

פא.

רְצֵי תְּמָהִים.

על הפרידה.

רְצֵי תְּמָהִים וְשָׁאֵלִים מִה חְרִי
הַאֵף אֲשֶׁר הִחְשִׂיךְ מְאוֹר תְּאַרִי
וְאַעֲגֶם אֶחְבִּי אֲשֶׁר עֵת רַחֵק
נָסַעִי בְּשִׁמְשֵׁי וּנְשֵׂאוֹ סְחָרִי
אֵיךְ אֶחְיֶה אַחֲרֵי נִדְדָם וַמָּה⁵
אֶעֱשֶׂה וְהֵם הֵבֵאבּ וְהֵם הִצָּרִי
עֵת אֶזְכָּרֶם אֶכְאַבָּה כְּאֵלוֹ סְגוּר
לְבִי מְרַפָּה בְּמִלְתְּעוֹת הָאָרִי:

פב.

נָדִיב לִכְבַּב . . .

לידודו.

נָדִיב לִכְבַּב כְּלִיל יִפִּי
קִשְׁבַּ מְלִי וְאַמְרֵי-פִי

ודע כי אין לך דומה
 ואין כך מום ולא דפי
 ומליך מתוקים לי ⁵
 כמו יערי וגם ציפי
 הלא אתה כליל ראשי
 מידעי ואלופי
 וגם נפשך כמו נפשי
 וכספך כמו כספי ¹⁰
 שלח אלי חסדיך
 ושימם אות עלי ספי
 ואם ארבע תחלתי
 שבע מאות כשה סופי
 ואם תבין שאלתי ¹⁵
 לך אקד עלי אפי:

פג.

שְׁפִתֵי הַיְהוָה אֶתְמוּל . . .

ר' יוסף בן צדיק שלח לר"ה תשורת שיר ומתנה. ור"י הלוי השיבו:

שְׁפִתֵי הַיְהוָה אֶתְמוּל וְתָרָה
 אֲבָל הַיּוֹם מִצְאֲתֶיךָ חֲסָרָה
 וְלִבִּי הַמְזוּמֹת לֹא מִצְאֲתִים
 וְלֹא הַיְהוָה מְזוּמָתִי עֲקָרָה

5 ערוגות הסדקכם לשקות במל שיר
 אבקש-עב, והעב געצרה
 וגם כי שמשכם פסה מאורי
 ועם שמש האיר אור מנורה?
 ואין חדש בזכרי מעלתכם
 10 והוא על-פי זמן תמיד סדורה
 הכי כל-נחלי משרה ותורה
 צעיריכם, ולכם הכבודה
 מסכתם לי אהבות עם נדבות
 ונפשי בעסיסהן שכורה
 15 ועברו מידים כי נהרות
 וזרחה מפניכם לי נהרה
 משכני עבדות אהבתכם
 והן נפשי אמת בכם קשורה
 הלא הן כי קניתם את-לבי
 20 באהבת לב פניניה טהורה
 עדי תרבו מחירו עוד, למען
 תהי לכם חזקה בו גמורה
 שאלתי ידיותכם לבדה
 ואין דבר ברגלי אעבדה:

לְרַב יִצְחָק.

לְרִי יִצְחָק בַּר בְּרוּךְ לְיוֹם מִילַת בֶּן בְּנִי.

לְרַב יִצְחָק נְשִׂיא כָּל־הַנְּסִיכִים
 חֲסִדִים אֶל־בְּנֵי בְּנָיו מְשׁוּבִים
 שְׂמוֹ עַל־בֶּן־בְּנֵי נִקְרָא כְּהַיּוֹם
 וְשֵׁם עָלָיו יְדֵי חֲסִדוֹ סְמוּכִים
 5 וְלֵיד נִקְרָא בְּמֵרוֹם בֶּן־אֱלֹהִים
 וְנִקְרָא בְּאֲדָמָה בֶּן־מַלְכִים
 יִלְדְּהוּ כְּרוּב שׁוֹבֵן אֲדָמָה
 וְלוֹ בֵּין מַלְאכֵי־אֵל מְהַלְכִים
 מְקוֹר מַיִם לְכָל־נֶפֶשׁ עֹשֶׂה
 10 וְנִגְזָה לְאִשְׁרֵי הַלֵּף חַשְׁבִּים
 שְׂמוֹ בְּרוּךְ וְהוּא בְּשֵׂמוֹ מְבָרֵךְ
 וְהַמְתַּבְּרָכִים בְּשֵׂמוֹ בְּרוּכִים:

פ.ה.

האין צרי.

לאחד מירידינו. יקצוף עליו יען אשר בנר באהבתו.

האין צרי אל מחלה נצחת
לכלי מצא אל הנגיעה נחת
חלטה חלי עקב ואנוש אהבת
יודים ובמעט ירדה לשחת
5 מות אהבה הסתר פשעים תוך סגור
הלב וחייה גלות תזכחת.
עלי ועליך מאד שחק זמן
לשים בריתנו בזאת נשכחת
מי זה הסיתה בי אמת לא ממך
10 זאת המריבה היתה פורחת
כי אם לשון רבול מפתה לבך
ולשון רבילי עם באש קודחת
תהפך רצון האיש לזעף אף באש
תהפך לאיש מים בתוך קלחת
15 הרחיק רביב עשב רצונה משביב
אש המלשני לקרב מפתחת

אם תשנא אהב, ואם ישלי בך
 אהבה חסדה בי לך סודחת
 הבה נחפש את-מלוכת הברית
 בימי זמן כנחם תהי נמשחת 20
 והיו כלי הריב והמדון בלא
 היו ונבטח מראות משלחת:

פו.

הן ריחף בשמי.

לר' משה בן עזרא.

<p>מפאת כליל יפי בגדוד שאר גופי:</p> <p>על-תמול פים איתן תארו כגן ביתן מזמן בעת נתן</p> <p>גר וישם בפיו צופי בעדי פני צפי</p> <p>אטבעה בים דמעה זהרו כאור שבעה כל-ידיד ובו אשעה</p>	<p>הן ריחף בשמי טרם זמן ומסה</p> <p>היום נהר בכני כי אנכרה צבני רק הוא לבד די</p> <p>אזר לחיו עמי ליל שערז מקסה</p> <p>במעט ואין משה לולי פני משה בו כל-גדד אנשה.</p>
---	---

5

10

מחמד באין דפי
ועלי נגדי פי

סהרי ואור יומי
לו על-כסיל כסא

כל אחי בחברתו
מאחז תמינתו
אל דמי באהבתו

אם הזמן יצר
או יד חלום תקצר
לבי דרוש ופצר

15

מחזות באליפי
בעדו ולך שפי

אם יחשף נומי
קסם ואזב נסה

רוזנים בהנסדם
להיות נגיד סודם
בלשון בני אדם:

יום נעדה חברה
בו חשקה משרה
גם דברה תורה

20

ואלגלאל ואלשרף
פארנעו אלי כלף:

יא קאדה אלעלם
הל בכם מוסי

פ.

הלבי ים.

לרי יוסף בן עזרא.

הלבי ים ממלא על-גדותיו?
ואם עיני עינות שאבותיו
לפזר גם חרונים כפרזלח
ואין אסף לפרט מהקרותיו!

5 אָהָה לִי מִזְמַן אֲשֶׁר אֶשְׂאֵל שְׁלוֹמוֹ
 וְהִנֵּנוּ יַעֲרֹךְ-לִי מִלְחָמוֹתַי
 וְכָל-כְּלוֹי בְּמִלְחָמָתוֹ בְּיָתִים
 עָדִי הִיָּה גִדֹד מִמִּשְׁלַחֹתַי
 וְשִׁלְוַתִּי לְכָל-חֲצִיֹּי עָדִי יוֹם
 10 דְרֹךְ פְּרוּד בְּיַתְרֵי קִשְׁתוֹתַי
 וְעַפְרֹן נִבְחַדָּה נַפְשִׁי בְּחִשְׁקוֹ
 וְשִׁנֵּי אֶתְנֶה פְּדִיּוֹן שְׁנוֹתַי
 כְּלֵי מוֹת עָלַי עֵינָיו עֲרָכִים
 וְצוּף מִרְפָּא וְחַיִּים עַל-שִׁפְתוֹתַי
 15 הַצּוֹת לַיִל תִּחְזֶה שַׁחַר בְּפָנָיו
 וְעָרֵב תִּחְזֶה מִמַּחְלָפוֹתַי
 נִמְשָׁתִּיהוּ וְלִבִּי לֹא נִמְשָׁו
 וְאִם רַבִּי בְּחִשְׁקוֹ עֲצָבוֹתַי
 וְאִיךְ יִשְׁקֹט עָלַי עֵינַי מֵעַתָּה נִיִּם
 20 וְרוּחֹת הַפְּרִיָּדָה גִּלְגְּלוֹתַי
 וְהִפְקֹדֵתַי עָלַי לַיִל לִפְקִיד
 הַיּוֹת שֹׁמֵר לְעַדְרֵי מִזְלוֹתַי
 וְחַיִּי יִרְחֲקוּ בְּרַחֵק שִׁחְרֵי
 אֲשֶׁר אֶלְאָה סֶפֶד לְמִצָּא קְצוֹתַי
 25 וְאֶרְאֶה עֵשׂ וְכִימָה בֵּי יְאִירוֹן
 וְסַהַר יַעֲמֵד עַל-מִשְׁמְרוֹתַי
 וְעַת יֵאָזֵר וְעַת יִחְפֹּר וַיְבוֹשׁ
 וְעַת יִשְׁתַּחֲוֶה מִמַּעְלוֹתַי

וְאַמְרָתִי הֲלֵא יוֹסֵף בְּכָר סָף
וְסָפוּ מֵעַלֵי אֶרֶץ שְׁנוֹתָיו ³⁰
לְאִי-וְהָ בֶן-אָנוּשׁ יִקְוֶה צָבָא רַיִם
לְמִי יִשְׁתַּחֲוֶה כָל-רַבְבוֹתָיו
הַשְּׂבוּיָנִי לְאוֹר צִיָּן מִסְפָּרָד
וְעַל-יוֹמָם וְלַיִל מִמְשַׁלּוֹתָיו
שְׁמוֹ יוֹסֵף וְשֵׁר הַחֵן וְהַהוֹד ³⁵
וְנֶאֱמַנִי בַמִּסְפָּעֵלָיו שְׁמוֹתָיו
אֲשֶׁר גָּבַר וַרְכַּב בְּמַתִּי עֵב
עַדִּי הָיָה בְּנִי עֵשׂ מַרְבְּבוֹתָיו
וְיָדַע מִזְמַנִּי מִתְשַׁבּוֹת
וְנִלְאָה הַזְּמַן מִמַּחְשַׁבּוֹתָיו ⁴⁰
וְדַרְךְ הַרְרֵי חֲכָמָה וְנִלְאוּ
בְּעֵלְיָהּ מִצָּא אֶת-מַעְגְלוֹתָיו
וְנָתַן מַעֲלַת שֶׁשֶׁשׁ הַדּוֹמָו
וְרֹאשׁ בְּכָבִי מְרוֹמִים מַרְגְּלוֹתָיו
שְׁמוֹ יֹסֵב בְּסֹב גְּלָגַל מְסוֹבֵב ⁴⁵
וְנִזְדַּעַו בְּקִצּוֹת עֵקֶבּוֹתָיו
וְהַהוֹד אַחֲרָיו וְרַדְף וְאוֹלֵי
יְהִי בַמְּאֲסָפִי כָל-מַחְנֹתָיו
בְּנִי אִישׁ מַעְצוֹתֵיהֶם קְנוֹת הַזֶּן
וְהוּא לְקְנוֹת גְּדִיבוֹת מַעְצוֹתָיו ⁵⁰
וְהוּא לְמַד שְׁתַּחֲוֶה וְלֹ שֶׁב
לְקַפְצָה מֵאֵנִי לוֹ אֲצַבְעוֹתָיו

ונדבותיו כמיד האלונים
 קלי עצב וירבה מתנותיו
 55 רחב הלב כרחב ים ומלא
 נדיבות אף ירשם מאבותיו
 וגם הוא יאצר אוצר נדיבות
 אבל בידי שאלות מפתחותיו
 והוא כעין יבקר יום ביומו
 60 ולא ימנע לשאל מגדנותיו
 ולו עמ יעבד ברק ברוצו
 מזמות וערף היו אחותיו
 ונחפיר בו חניתות מהקמוני
 בקהיר על-מקנאו מגעותיו
 65 ומשל בו עדי כי אין להשיב
 כתב ידו וחזתם טבעותיו
 זמן לבש פאר שרים אבל הוא
 רביד בגדו והמה מפשעותיו
 שריג שרק ונטע נעמנים
 70 אשר ממד וכפר אשבלותיו
 בחיר דודים תהי נפשי פדותו
 ותהיה-לו לצל ממחלותיו
 גביר פלח בפרודו קבדי
 ונאמנו כלבי מסמרותיו
 75 וכל-יום אשאפה רוח פאת ים
 ואשתומם לנוכח משבנותיו

ואולי ועלה ריח בשמי
ואפיר באור עב תימרותיו
אלהים ועביר מדוי חליו
וישיב הרפואות מחלצותיו ⁸⁰
וממי ים וגבר את-ששניו
וגרבה את-שלומו במעותיו:

פח.

לא האמין . . .

מתחיל בנגות אנשים מכני שביליה ומסיים בשבח הנשיא
ר' מאיר בן (קמנאל) [קמניל].

לא האמין אמין עלי תולעת
כי אחריתו להיות תולעת
יסוב זמן את-פוס עדניו על-אנוש
מתנבחה להם ולי מודעת
יום מעמי מעמה ואמרו לי דבש ⁵
ואמעמה ואמרה קבעת
החשבים כספם לעין דעת ועל-
כן יראי לנגש בעין הדעת

החֲרָשִׁים שָׁמְעוּ וְאֲשָׁרֵי אִישׁ אֲשֶׁר
10 דָּבַר עָלָיו אֵין וְהִיא שׁוֹמֵעַת
אֵיךְ תַּחֲשָׁבוּ חֲכָמָה בְּגַחְלֵת וְלוֹ
עֲלֵתָה בְיָדְכֶם הַיְתָה טֹבַעַת
אֵיךְ יִמְרְפוּהָ אֲהָבִים לָנוּם וְאֵל
בָּרָא כַפִּירֵיהֶם בְּלִי מִלְתַּעַת
15 אֵיכָה חֲמוּרִים רוֹבְצִים יִזְכְּלוּ שְׂאֵת
מִשָּׂא וְהֵם גֵּלְאוּ שְׂאֵת מְרַדַּעַת
חֲבַרְת בְּהִמּוֹת פְּרָעָה תָּמִיד לְמוֹל
הַקִּיר וְלֹא יוֹדְעָה לְמִי כֹרַעַת
אִם בְּאַלְהִים נִשְׁבַּעָה אֵל תֹּאמֵן
20 כִּי בְּאֲשֶׁר לֹא יוֹדְעָה נִשְׁבַּעַת
סוּר אָמְרוּ לְאֵל וְסוּר דָּתוֹ וְסוּר
דַּעַת דְּרָכָיו מֵאֲנִי לְדַעַת
לֹא יִצְלַחַה בַּעֲדַת מִשְׁגָּעִים אָבֵל
אִישׁ יִהְפֹּךְ נַפְשׁוֹ לְמִשְׁתַּגַּעַת
25 כְּמַעַט בַּעֲנִיָּה אֲבֹדָה נַפְשִׁי בְּעַם
נִשְׂאוּ לְרוּם כְּרָגָם וְהִיא נִגְדַּעַת
לִילִי פָנֵי מֵאִיר אֲשֶׁר בּוֹ הַיְתָה
שׁוֹנָה בְּאַהֲבָתוֹ וּמִשְׁתַּעֲשַׁעַת
שְׁמַתָּיו מְקוֹם זְרַע וּמִצְאָתִי קִצִּיר
30 חֶסֶד תְּבוֹנָת אֲהַבָה נִזְרַעַת
יָדָיו בַּעֲזֵן חַיִּים וְעֵץ דַּעַת בְּפִיו
פָּנָיו פָּנֵי חֲמָה בְּלִי שְׁקַעַת

ראים מעט שָׁנוּ וְרַב שָׁבְלוּ וְלֹא
 רְאוּ לְפָנָיו תַּם בְּלִי מִגְרַעַת
 35 הֵן יֹאמְרוּ בִּי יִחְזוּ גִפְּן יִקָּר
 אִי נִמְצְאָה כְּזֹאת וְאִי נִטְעַת
 לֹו אֶת-אֲבוֹתָיו יִדְעוּ אִזּוֹ אָמְרוּ
 הִיא מַעֲלָה מֵאֵב לְבָן נִטְעַת
 יֵאוֹת כְּבוֹד אָבִיו עֲטַרְת לֹו כְּמוֹ
 40 תֵּאוֹת עָלָי רֵאשׁ אֶהְרֵן מִנְּבִעַת:

פ.מ.

תעוד לילדות . . .

אל אבנו אלחסן [שמואל] בן מוריל.

העוד לילדות נפֿשֿך נכֿסֿפֿת

אחר אֶשֶׁר הִתְלַבְּנָה מִחֻלָּפֿת

העוד יִמְלֵא הַזְּמַן פִּיךָ שְׁחוֹק

אחר הִיֹוֹת דְּמַעֲתֵךְ שִׁטְפֿת

5 תִּכְתֵּב כְּרִיתוֹת לְאֶדְמָה יוֹם לְיוֹם

תִּכְתֵּב לֶךְ עַל-מְהֵרֵךְ תּוֹסֵפֿת

וְרִקָּה בְּפִנֵּיךָ וְתִסִּיף יִבְמָה

אחר הִיֹוֹתָה נִעֲלֶךְ שִׁלְפֿת

מה-לך לשחרות אחרי שלחך

10 ערב ויזנה ראשך חופפת

מי זה אשר חדש לך ריח ואי

ריח סביבך היתה נשפת

מי זה אשר נתן לגפוש כאכה

רגל מעבסת ויד תפפת

15 כה יאמרו לי עם אשר לא יחזו

עין אשר ממערב נשקפת

עין אשר תשקוף כעין שמש אכל

היא מענקת אור ולא שונפת

הן לא אדמה לסהר יום מלאת

20 כי יחסר סהר והיא עדפת

היא שובבה אלי זמן השחרות

ההלכה מני והעפפת

התרצתה תבל אלי נפשי בזאת

למה תהי נפשי במתקצפת

25 מקובלי בית התבונה נשמעה

בת-קול תפזור מר ותשיף נפת

תקרא שמואל בן-שמואל לעלות

על ראש קרואיה ולהיות צפת

או את-שמואל החית חיי אמת

30 כי לא כבעלת אוב וכמכשפת

נפרץ חזון השיר עלי פיו ועלי

ידו אשר את-גרגרינו אספת

שִׁירָה מְצֻאָה מֵאֲהָבָיו בְּצָרֵי
 וּבְלֵב מְקַנְאֵיו נִמְצְאָה שְׁחָפֶת
 בְּלֹאט שְׁלֹף הַרְבַּ תְּבוּנָתָהּ וְדַע ³⁵
 כִּי הַשְּׂרָפִים אִשָּׁה שְׂרָפֶת
 לֹא בִי הָיוֹת מְעַלְת יָקָר אִמְנָתָהּ
 עַד כִּי תִהְיֶי חֲכָמָה לָךְ גְּחֵרָפֶת
 עַל-בְּעָלֶי מְשֻׁרָה הָיָה מְצַנֶּפֶת
 וּלְבַעֲלֵי תוֹרָה הָיָה מוֹטֶפֶת: ⁴⁰

צ.

יָרְנוּ יָמִים.

לְרִי שְׁמוּאֵל הַנְּגִיד.

וְעִתּוֹת תִּשְׁמַחְנָה	וְיָרְנוּ יָמִים
וְגִזְוֹת תִּשְׂפַחְנָה	וְרוֹחוֹת נִפְעָמִים
אֲנָחוֹת תִּבְרַחְנָה	וּמְגִיל וּשְׁלוֹמִים
רַנְנֹת תִּפְצַחְנָה	וּפְיוֹת נְאֻלָּמִים
בָּא לְפָנַי מִזָּה	וְלַעַד מִקֵּל יָקָר ⁵
הַבַּיִת הַזֶּה:	גְּדוֹל יְהוָה כְּבוֹד
וּמִשְׁכַּן יְפוּס	רוּחַ חַן נְשָׁבָה
לְשִׁמְחָה סְתוּמָה	וְזֶה מִשְׁכַּן אֲהַבָּה

לְאִישׁ נַפְשׁוֹ בְּאֵבֶה לְמַעַן יָנוּחַ
כִּי טוֹב אֵל יוֹכֵא וְהָיָה סְרוּחַ 10

עַל צְדֵי הַמֶּשֶׁךְ-
גְּדוֹל יְהוָה כְּבוֹד
כִּן מִזֶּה וּמִזֶּה
הַפִּיִת הַזֶּה:

כְּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי
לְכַבֹּד וְלִישָׁר
הַיּוֹם נִתְאַשֶׁר 15
וּמִטּוֹב נִתְבַּשֶׁר
לֹא הַשְׁבִּית גּוֹאֵל
וְחִמְדַּת יִשְׂרָאֵל
כִּי נֶאֱמַן שְׁמוֹאֵל
נֹאמֵר לְכָל-שׂוֹאֵל

אָבֵן יֵשׁ אֲדָנִי
גְּדוֹל יְהוָה כְּבוֹד
בְּמָקוֹם הַזֶּה
הַפִּיִת הַזֶּה:

מִזְמוֹר שִׁיר הַתְּנַפֵּת
כִּי קָמָה סִבַּת 20
וּבְצַדִּיקַת וּבְרַפֵּת
וּכְל-נֶפֶשׁ זַפֵּת
הַפִּיִת שׁוֹרְרוֹ
אֲמוּנִים הַתְּחַבְּרוֹ
אֱלֹהִים יַעֲזֹרוּ
אֶהְיֶה עוֹרְרוֹ

לְשִׁשׁוֹן וּלְשִׁמְחָה
גְּדוֹל יְהוָה כְּבוֹד
וּקְרָא זֶה אֵל זֶה
הַפִּיִת הַזֶּה:

בְּהַשְׁקֵט וּבְכַטְחָה 25
נִצַּח גְּשִׁיחָה
שְׁלוֹמִים נְנוּחָה
שְׁלוֹם אֵל נִתְנַחָה
תְּהִי מְנוּחַתְכֶם
בְּנַעַם הַבְּרַתְכֶם
וְנִרְאָה בְּשִׁמְחַתְכֶם
יְנוּחוּן בְּנִתְכֶם

תמיד, ועד יאמרו
גדול יהיה כבוד

30

מחנה אלהים זה
בית הנה:

צ.א.

שושן חסדים.

לאחר מידיו.

שושן חסדים ותבצלת
יפי, בשכל טוב מהללת
ציצת יקר צמחה בכנת-הזר
ופעת הדרה לא מהללת
5 קומת ברוב האל הקימה לג-
דלה ולתהלה וממשלת
חכם אשר גזרת פני חרם
נגדו לחרש היא ממשלת
האל לקחו משחקים אל
10 תבל לשימה לו מהללת
בו לבשה עדנה, עדי היתה
נאנה תהלה לה מהללת
בו מעטפת גיל ועז עטפה
בו מצאה תקנה ותזקלת

15 הָאֵל נִסְכוּ עַל-צִבְאָיִה
 וַיַּעֲמֵהוּ חַן וְהוֹכֵלֶת
 הוּא הַצְּבִי אֶכֶן כְּגוּר אַרְיֵה
 מִקְפֹּז וְאִיךָ יָדוֹ מְחוֹלֶלֶת
 מִנְיִן וְאִם נָעַם כְּגֹן פָּנָיו
 20 חָרַב כְּעַפְעָפְיוֹ מִשְׁבֵּלֶת
 עַבְטֵל רְצוּנוֹ אִם רָסִים מְלוֹ
 עַל-לֵב מְתִים נִטְפָּה וְנִזְלֶת
 הֵן נֶאֱוָתוֹ עֵת חֲרוֹן אַפּוֹ
 שָׂבָה מְתִי לִכְבֹּב וְשִׁלְלֶת
 25 שַׁר הַצְּבָאִים הֵן לְפָרִיזֶךָ
 לִכְבֹּב מְאֹד יַחַם כְּנִחְלֶת
 הִנֵּה לָרַב תִּאֲוָה וְלִתְשׁוּקָה
 נִפְשֵׁי לָךְ תַּעֲרַג כְּאֵילֶת
 הַרְף וְאַף תִּסְפָּה לְדֹל גִּסְפָּה
 30 תִּהְיֶה יָמִין מִיִּבְקָה מְקַבֶּלֶת
 אֵין לִי מְנַחֵל נִפְשָׁךָ תִּהְיֶה
 עַל-מִי מְנַחֹת לִי מְנַחֶלֶת:

צב.

נְקִלּוֹתַי וְדִלּוֹתַי.

העתקה משיר ערבי.

נְקִלּוֹתַי וְדִלּוֹתַי לְפָרוּד
צָבִי וְיָהִי כִצֵּל יִצְרִי
עָדִי שִׁבְתִּי וְלֹא מֵרַב שְׁנוֹתַי
וְהֵן עָדִי שְׁנֵי חַיֵּי מְגֻרִי
אֶכֶל שִׁבְתִּי בְּבִגְדֵי-כִי וְאֵלֹי⁵
יְשִׁיבֵנִי יְשׁוּבוּן לִי נְעוּרֵי:

צג.

אַחַר גְּלוּת סוּד.

אל אבן הרון [משה] בן עזרא.

(א)

(ב)

אַחַר גְּלוּת סוּד מָה אֶמְטִין
בּוֹם מִשְׁמַאל הוֹד מְטִין

איש ריב חדל בך לא אאמין
רק אשמאילה אם תימין

5 אם את רגיל שמחה ורגיל עדן וגל - עד ראה נגדי
לא אאכל ביום אכל בטוב אכל כל-ימי חלדי:

פי כום בפיו עפר צפה
ויני ומגדו פה אל-פה
אין לי במוסרה מרפא
נא קט מעט מני הרפה

10

רפא אליל אשמע חליל רן על-צליל וין בפיו כדי
מריב גדל- מכאוב חדל! אשאל כדל מצבי נרדי:

שיר געלם גלה סודו
נפש בשם שר וקבדו
זה פעמן למעיל הודו
חלף בכתב רקמת ידו

15

רקמת כליל זהב כליל שיר מגליל מערב תעדי
זה הכלל ממחלל שולל שלל כל-יקר חמדי:

חכמה קראתהו הימן
משה בקל ביתי נאמן
לך מענוג שדי זמן
עם חוט שפת שני במן

20

רְקִיב בְּלַיִל נִפְתָּה בְּלַיִל יִפְּי וְלֵל- אֹזֶת שְׁפַת מְדֵי
הַתֵּר וְגַל יִשָּׁר קֶס בְּגַל בְּשִׁדֵי שְׁגַל חֵן וְעֵשׂ דְּדֵי:

מֵאַתְּבַתְּהָ בָּהּ תִּגְמֹר
יִשָּׁר אֶתְבָּה וְיִשָּׁר מִזְמֹר
לְלֵינ בְּחִיקָה בְּצִרֹר מֵד
צִיר נֶאֱמָן נִשְׁבַּע לֵאמֹר:

25

בִּאלֹלֵה רִסִּיל קַל לְלִכְלִיל כִּיף אֶלְסִבִּיל וּיְבִית עֲנֵדִי
30 בַלְּף אֶלְתַּגְּאֵל נַעֲטִיה דְּלֵאֵל עֲלֵי אֶלְנִכְאֵל וְנִזִּיר נַהֲדֵי:

צת.

עֵין נְדִיבָה.

תְּשׁוּבָה לְרֵי שְׁלֵמָה בֶּן נִיֵּאת.

עֵין נְדִיבָה אֲשֶׁר תִּשׁוּט בְּסִחְרַת
תִּמְקַח גְּדִידִים וְתִמְנֵן דֵּר וְסִחְרַת
נִטְפִי בְּדֹלַח אֲשֶׁר לִי וְקוֹד הָאֲדִי-
בְּסֵ חֲבָרִי נְרַגְרִיו בְּעֵנֶק לְנִרְנְרַת
5 הֶלֶף וּבְכַה עֲלֵי חֲבָרַת גְּנָה אֶחָבִים
לֹא מֵאֲזַנַּת לְקוֹל אֶף לֹא מְדַבְּרַת

אין די ליד הגדד החרב גויהם עדי
מירות לבבי לקדותי מקרקרת
יתנפרו לי כאלו לא ידעתיים אכל
10 ויכיר לבבי אשר עיני מנפרת
נבח אדני נתיב הגדדים עם שנת
עין נדיבה המון הוזה מפורת
אתנחמה מגדד צבאות צבאים מעט
לולי צבאות במרום לי למפרת
15 בקשר לבנה עלי מלכה והיא תחשב
כי נע וצלל בנס מערב בעופרת
תשלף אזי להמי חרבות ברקים ועל-
גו האדמה בשבטי איש מפרת
ברקי ברקים מרפרת רקד ועלה
20 בכנה רדיד פז מפוזת מברפרת
תחעל אדמה בשריונות אפלה וכד
כבים יטילון חנית זיקות מאזרת
מרוץ ותכהה ויש-עת מעמד על-פני
שחק גדמיון לשון זהב באדרת
25 ופני אדמה משנים באבק הקרב
כפני גברת תיליה מנפרת
עדר רעיתיו ובכפרת נחיתיו בא-
לו אין בעדרי לבד חולה ונשפרת
אכנה לפרוד בנות עש ואקנא כבי-
30 מה על-היומה ומי עולם מחפרת

תסעד מרומה בתבנית יד לכל יש ואם
למדד ורועות רקיעים פְּרִשָׁה וְרַח
אם גַּעֲצָרוּ מִרְכַּבֹּת שָׁמֶשׁ וְאִם פִּאֲתִי
קָדִים קָגְרוֹת וְאִם דְּרָכָה מִסְּגֵרַת
מְתִי לְדֶר וְהַפֶּךְ נִפְךָ וּמֵאַחֲרֵי

צָמָה שְׁחֹרָה לְחֵי שְׁחַר מִשְׁחַרַּת
אָמָאם בְּלִילִי עֲדֵי סַהַר בְּעֵינֵי דְמוֹת
נִגְעַ וּפְשָׁה בְּעוֹר פּוֹיִשִׁי כִּבְהַרַּת
וּבְעַת רֵאֲתִי לְשׁוֹן אֵשׁ תִּהְלֶךְ אֲשַׁמְחָה

אִילֵי תְהִי בְּעֵלוֹת שְׁחַר מִבְּשׂוֹרַת
לֵיל כְּבוֹשֵׁי הַנְּהַפֶּךְ עוֹר לְעוֹלָם וְרַח
קִוַּע בְּגִמְרֵי וְאִיךָ וְחִסֵּר חִבְרַת
עַד נוֹאֲשָׁה עֵינַי מִיִּחַל לְחִזּוֹת וְהִרִי
חֲמָה אֲשֶׁר פִּעְמֵי רִבְבָה מֵאַחֲרַת

רִיחַ לֹאֵט רִגְלָה בֵּין הָעֲרִיגוֹת וּמֵ-
לֵב הַחַבִּים גִּלְתָּה אֶהְבָּה מִסְתַּרַת
וַיַּעֲפֹפוּ בְּעֵלֵי בְּנֵי וַיִּזְנֵת רַחֲוֹ-
קִוִּים לַעֲגַת פֶּה וְלִי צִחוֹת מִדְּבַרַּת
תִּשְׁיַף רְכִיב חֵן וְתִשְׁכִּיב טַל אֶהְבִּים בְּמֵן

עַת מִרְסִים לֵיל בְּגִפְיָה מְנַעֲרַת
תִּקְטִיר לְבָנָה וְאִם תִּתִּיר צְרוּר מִד וְאִם
שִׁירַת שְׁלֵמָה בְּאַבְרָתָה מְקַשְׁרַת
עַד נִבְקְעֵי מִשְׁחֹר טוֹרֵינִי שְׁחָרִים וְכֵן
הִבְרִי כְּהַתְחַבְּרִית אֶפְלֵ בְּאַשְׁמֹרֶת

55 טוריו בליל וענניו פִּשְׁחָר כָּמוֹ
 עֲלָמָה בְּעַד שְׁעָרָה לְחֵיהָ מְסַמְרֶת
 שִׁירָה אֲשֶׁר נִשְׁבְּעָה כִּי הִיא לְבַד חֲצֹבָה
 מִהֲרִי מִדְּ וְלֹא כַּמֹּד מְקַמְרֶת
 מְטוֹרִים כָּמוֹ אֱהִי קֶדֶר וְגִלְיוֹן כְּמִי-
 60 רִיעוּת שְׁלֵמָה וְהִיא נֶאֱמָר שְׁחַרְחֶרֶת
 לֹא רָאֵתָה עֵינַי אֲנוֹשׁ מְטוֹרִים עֲרֻבִים בְּאֵב-
 נִי אֵשׁ עֲדֵי רָאֵתָה שִׁירוֹ בְּאֵמֶת
 נִיצוּץ דְּבָרָיו וְכִילוּהוּ סִפְרָיו הִתְחַ-
 תוּ אֵשׁ בְּחִיקָם וְאֵשׁ לֹא תִרְדַּךְ בְּנִעְרָת
 65 כָּהֵם כְּסִפְרוֹ כְּמַסִּים תוֹף לְכִבֵּי חֶקֶר-
 קִים אוֹת בְּאוֹת נִתְּנוּ תוֹבוֹ לְמִשְׁמֶרֶת
 הִיא הָעֲרוּגָה אֲרֻגוֹהָ יְדֵי בַעֲיוֹן
 חֲנוּ סְבִיבָה וְהִישָׁמָה לְכַתְרָת
 זְמֶרֶת מְגִדִים וְזִמְרַת שִׁיר לְחֵף קָרְאָה
 70 עַל-תְּזַמְרָה לְשׁוֹנֵי כָּה מְזַמְרֶת
 הֵא לָךְ פָּרִי שִׁיר וּבִכְר לְחֻדְשׁוֹ אֶכֶל
 הָאֵתְבָה לְחֻלְקִיהָ מִבְּכָרֶת
 מֵאֵת וְדִירָךְ אֲשֶׁר שָׁמוֹ זְמַן אֲחֵרוֹן
 אַחֵר עֶבֶד טוֹב זְמַן נִמְצָא כְּמִזְכָּרֶת
 75 הוּא מְקֻרְאָיו וְאִם לֹא בֵּין בְּתָמִים שָׁמוֹ
 אֵין בּוֹ הֵיוֹתוֹ לְשִׁירָיו כְּמִסְפָּרֶת
 רֹדֵף גְּדִיבּוֹ לְהִדְבֵק בְּסוֹדֶם וְיוֹם
 וְהִיוּ כְּכַבֵּד וְהִי לֵהֵם כִּיתָרֶת

נָמוּ אַנְשִׁים עֲדֵי שַׁחַר וְעִירֹם אֶבֶל
 נִפְשׁוּ בְּהַקִּיץ וְלֵב שַׁחַר מֵעֲנַרְתָּ 80
 לַשֶּׁקֶד עָלֶי אֶהְבֵּת דִּדּוֹ וְלִצְרָף מָאֵד
 לֹא אֶהְבֵּתוּ כְּחִיצוֹנָה כְּחֲדָרְתָּ
 קַח מִקְבֵּד פֶּה שֶׁפֶת צְחוֹת וְצוֹקָה בְּפִי
 שׁוֹמֵה עָלַי מִשְׁבָּצוֹת הַשִּׁיר בְּשֶׁרֶשֶׁרֶת
 הִיא בַת יְדִידוֹת וְמֵהָר אֶהְבֵּה חֲצָבָה 85
 לְמַהֵר בְּנֹת אֶהְבֵּתְךָ לִי מִמֵּהֶרֶת
 רוּחַ שְׁחָרִים פָּנֵי כָל־אֶהְבִּים שְׁחָרֵי
 וְשָׁלוֹם שְׁלֵמָה תִּהְיֶה תְּמִיד מִסִּפְרֵת:

צה.

עָרְכוּ כִּיּוֹם רַעֲיוֹנֵי.

לְרִי יוֹסֵף הַלֹּוֹי אֶבֶן מִיַּגֵּשׁ בְּשַׁבְּתוֹ עַל כֶּסֶף רַבּוֹ הַרְוִי אֶלְפָסִי.

וְהוֹדוּ לִנְי כִּי טוֹב	עָרְכוּ כִּיּוֹם רַעֲיוֹנֵי
וְרַחֵשׁ לִפְנֵי דְבַר טוֹב	רְאוּ נָא כִּי אֹרֵי עֵינֵי
כִּי יִי דְבַר טוֹב	וְנִהְרִי אֶל טוֹב אֲדָנֵי

כִּי לֹא יִפְּוֵשׂ אֲדָנֵי	גַּם יִי יִתֵּן הַטּוֹב
כִּי בְּתוֹכֵנוּ אֲדָנֵי:	וְאִמְנֵם הַיּוֹם יִדְעֵתִי 5

<p> גני יקלו בשמי והיטיבו שיר מנעמי ושימי לדרך שיר פעמי לעמד לשרת פני אדני: </p>	<p> עירי צפוןהפיחי ותימן נשבי על-ריחי ועל-פנור לוי צלחי וישוב לימי עלומי </p>
<p> ראו כי מחנה אלהים זה דת חדשה כיום הזה לחק עד היום הזה זה סיני מפני אדני: </p>	<p> 10 הוי כל-צמא וכל-בטף ולכו שברו בלא כסף וישם אתה יוסף הקר הגדול הזה </p>
<p> יהוסף רב העלילות ולתפלא דת ותושיות ומגדל בנוי לתלפיות על-כס מלבנו אדני: </p>	<p> 15 אמן את ראש פלילות הקיסה אלהיה להחיות ושמה חמדת משפיות על בן משחה אל להיות </p>
<p> וצדק עמד על-בנו וקבוצ הושב לאיתנו וחסד שקט במקונו וקה בחר אדני: </p>	<p> 20 היום יד האמת נברה ונבהו מעלות התורה ובשמה גדלה משנה ואת גזרתו ובנינו </p>
<p> ונחד הרים ורגני ואהל רשעים איננו שפתים ולב וכוננו ברוך אתה לאדני: </p>	<p> 25 ישמחו ימים ונבשת ושנאיה ולבשו בשת ונעים גיב פה וארשת ובשמה שיר ישגנו </p>

צו.

דוֹרִים נָסְעוּ.

על הפרד ממנו ר' אברהם קרובו.

(א) -----|-----|-----|-----

(ב) -----|-----|-----|-----

דוֹרִים נָסְעוּ לְבִי שָׁסְעוּ וְלִדְמִי וְלִדְמִי עָגַן בְּקָעוּ:

אָתְמָה אִיד קָרֹבִי

שָׁבוּ הַדְּגִים

אָמְרוּ לִי אָהֲבִי

כִּי הֵם שָׁגְגִים

וַיַּעֲנֵי קָרְבִי

הַמִּתְמוֹנְגִים

⁵ אִיד לֹא יָדָעוּ יוֹם חַיַּץ תִּקְעוּ מִבְּעַד לְצַלְעִי לֵב מִי קָרְעוּ:

שָׂדְגִי בֵּין צַלְעִי

אָנָּה הִלְבִּי

בִּלְתָּם כָּל־רִגְעִי

לַיִל גְּהַסְכִּי

הֵמָּה שָׁעִשְׂעִי

בְּאִשֶּׁר הָרְכִי

יוֹם כִּי סָגְעוּ נַפְשִׁי שָׁעִשְׂעוּ וְכִמְרָם רִקְעִי קָדְרוֹת קָרְעוּ:

¹⁰ חַס לְבִי וַיִּתְּאֹו

לְרֹאוֹת סִהְרוּ

מִעַרְשׁ חִלְאוּ

וַיִּשְׁאַל תֵּאֲרוּ

וַיִּתְחַגַּן לְמַרְאוּ

וַיִּבְרַק וַהֲרוּ

מִלְאָכָיו שָׁעוּ וַיַּצְרוּ גָעוּ וְלִבְקָר וַיַּצְעִי אֵל תִּמְנָעוּ:

מטוב נואשו

פניו בקשו

אתו תדרשו

דוד רחק ועיני

חישו רעיני

בין צבאות מעוני

15

חן חן תשמעו מלאך תפגעו זה דודי ורעי אם לא תדעו:

מסעי הנודד

ובלבי יקוד

לאמר קט עמד

דוד יום נסעי בו

רצתי להשיבו

לנהג ברקבו

20

קף נודעו לעסי נכדעו אן לם יבק מעי תחמלני מעו:

צו.

אמר לצבא שחקים.

אל ר' שמואל הנניד ז"ל.

אמר לצבא שחקים איך פליתם

ולשגי המארת איך שניתם

ואל תאמר לזרע יעקב בן

אבל עמדו היו באשר הייתם

ראו רעים אשר יקים אדני⁵

רעי מרעה אשר מאז רעיתם

שְׁמוּאֵל בֶּן-חַנְנִיָּה הָאֲמָרְתֶם
וּבֶן-חַנְנִיָּה שְׁמוּאֵל הָעֲלִיתֶם
הָיוּ נְלוּיִם בְּנֵי לֹוִי וְעַמְדוֹ
בְּלוּיֹת חֵן אֲשֶׁר מִיָּה לֹוִיתִם ¹⁰
וּמִפִּי מַעֲשֵׂיו לְמַדוֹ שָׁבְחוּ
וַיַּעֲנֶכֶם בְּקוֹל שִׁיר אִם עֲנִיתֶם
לְכוּ שְׁלַחוּ קַחוּ כְנֹזֵר וְגִבֹּל
אֲשֶׁר עַל-נְהַרֹות בְּכֹל תְּלוּיֹתֶם
רְאוּ מִלֶּאֲדָן אֲשֶׁר אַתֶּם חַפְצִים ¹⁵
וְאֶת-דְּרָגְלֵי מִבְּשָׁר שְׁחִכִיתֶם
הַמְּמָרָה נִסְעַתֶם וַחֲרָדָה
עָלֵי מִתְקָה וְהִר שֶׁפֶר חֲנִיתֶם
פָּגַשְׁתֶּם נַעֲמֹו גַחַל שְׁתִּיתֶם
דִּרְשְׁתֶּם וְעִמּוֹ גַחַל חֲתִיתֶם ²⁰
רְפָאִים נַעְרוּ עֲפָרוֹת קִבְרִים
וּקְרָאוּ שֵׁם שְׁמוּאֵל נְעֲלִיתֶם
אֲשֶׁר לֹוִי רְפָאוֹ אֶתְכֶם רִקְחוּ
בְּעוֹדְכֶם עַל-אֲדָמָה לֹא חֲלִיתֶם
גִּבִּיר לֹא תִגְמְלוּ מִקְצַת חֶסְדִּיו ²⁵
וְלוֹ חָיוּ בְּתוֹיְכֶם פְּדִיתֶם
לְכוּ שִׁבְרוּ בְּלֹא הוֹן אִם רַעֲבַתֶם
שְׁתוּ יַיִן וְחִלֵּב אִם צָמִיתֶם
אֲתוּ וּרְאָה וְחִקְמָה מִנְּאֻמֹו
וַיִּזְרְכֶם מִדְּרָכָיו לֹוִי אֲבִיתֶם ³⁰

אֲשֶׁר קָנָה יְקָרוֹת שְׂמֵכֵרְתֶם
וּמְכַרְתֶּם חֲמֻדוֹת שְׂקִינֵיכֶם
חֲמֻדוֹת מִבְּלֵי לֶכֶם אֲהַבְתֶּם
וְחֲמַדְתֶּם גַּפְשֵׁכֶם לְקִנּוֹת בְּזוּיְכֶם
חֲמַדְתֶּם אֶת-יּוֹפֵי נְבִישׁ וְרֵאמוֹת ³⁵
וְהֵן חֲמַדְתֶּם לְבַכְּכֶם אֶךְ נָשִׂיתֶם
נָשִׂיתֶם לְעַדְתֶּם חֲכָמָה וְרָאָה
וּבְכִסְפָּה וּבְזָהָב עֲדִיתֶם
חֲשַׁבְתֶּם כִּי עַדֵי מָרוֹם עֲלִיתֶם
וְאִיִּה הַשָּׁבִי שֵׁשֶׁם שְׁבִיתֶם ⁴⁰
חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲמַדְתֶּם עִם קְדוֹשִׁים
וּמִרְחוֹק מְאֹד הִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לְכוּ נֶגֶד נֶגֶד הָאֵל שְׂמוּאֵל
אֲשֶׁר מִמְעֵינִי צִדְקוֹ דָּלִיתֶם
וְלִמְדוֹ מִדְּרָכָיו מִהֲלָכָיו ⁴⁵
וְשִׁמְרוּ מִעַלְלָיו וַעֲשִׂיתֶם.
שָׂאוּ עֵבִים שְׁלוֹמִי אֵל אֲדֵנִי
וּבֹזְבִים אֲשֶׁר אֹרֹז עֲמִיתֶם
וְהָעִירוּ וְהָעִידוּ אֵהָבִי
וְעָלִי שִׁהְדוּ מֵה-שְׁחֻזִיתֶם ⁵⁰
וְאִם עוֹד יִחְקַר עֲדוּת אֲדַמָּה
יֹאדְרִים יַעֲנֵנִי כִּי אֲשֶׁר עֲנִיתֶם
רְאוּ פִלְגֵי יֹאדָר פִּלְגֵי דְמַעֵי
רְאוּ אִם כִּי אֲשֶׁר בָּכִו בְּבֵיתֶם

55 אֲשֶׁר מִנְהַרֵי עֵדֶן יֵצְאוּתֶם
 וְלִשְׁקַת אֶת-עֵצֵי עֵדֶן וְכִיתֶם
 תַּפְּוִשׂוּן נַחְרֵי פִישׁוֹן וְתִכְבוּ
 לַגִּלְהָ מִזְבוּל כַּאֲשֶׁר גִּלִּיתֶם
 וְנִפְשׁ נָד וְנַע אִתֶּם יִדְעֶתֶם
 60 וּמֵה-שִׁחַז חֲרֵי גְרִים הָיִיתֶם
 אֲנַחְנוּ נַעֲלָה מִמַּעַרְב אֶל
 שְׂמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אֵלֶיךָ עֲלִיתֶם
 סִבְבֹתֶם עַל-מְקוֹמוֹת הַבְּדֹלָחַ
 וְהִשְׁתֶּם וְכָזָה לֹא צִפִּיתֶם
 65 יָדֵי אֵל חַי קְרִאתְכֶם אֵיךְ לֵאמֹתֶם
 וְכִנְפֵי רַעְיוֹנֵי אֵיךְ רִפִּיתֶם
 חֲרוֹזֵי שִׁיר בְּעַת שִׁקְרַתְּנִיתֶם
 וְאֵיךְ עַת הָאֵמֶת עֲתָה דְמִיתֶם
 קִשְׁרֹתֶם בְּלִבְכֶם עָלֶיךָ וְזִדְתֶם
 70 עַדִּי לִבָּא בְרַסְנֵי לֹא רִצִּיתֶם
 יִרְשָׁתִיכֶם תְּמוּל רָצִים לְיָדֵי
 כִּבְאָ חַיּוֹת לְיַד נֹחַ אֲתִיתֶם
 נִפְצוֹתֵי בְּבִקְשֵׁי לֹאסְפָסֶם
 בְּעֵדֶר מִבְּלֵי רַעְיָה תַעֲיִיתֶם
 75 לָכוּ תִקְבְּצוּ אֵלַי אֲשִׁימְכֶם
 עַדִּי נֶאֱזַן וְתִדְעוּ כִּי נְאוֹתֶם
 נְגִידִים דְּבָרֵי נֶגֶד נְגִידְכֶם
 וְתִדְגּוּ הָאֵמֶת אִם בּוֹ הִגִּיתֶם

בָּנֵי מִשְׁפַּחַת בְּנֵי תוֹרָה בְּנֵי הַזֶּדֶק
 80 בָּנֵי כְבוֹד אֲרוֹן בְּאִשֶּׁר אָרִיתֶם
 דְּאוֹת נֶשֶׁר דְּאוֹ בִימֵינִי וְצַפּוֹן
 וּמַהֲלָלָיו שְׂאוֹ בְּאִשֶּׁר דְּאוֹתֶם
 וּבְשִׁמּוֹ תִּטְהַרּוּ מִסִּיגֵי וּמִמּוֹסִים
 וְנִשְׂאֵי פְּשָׁעֵכֶם אִם הָעוֹתֵתֶם
 85 בְּהַקְרִיבְכֶם כְּפִי הַשֹּׁגֵי וְדִיכֶם
 הַיִּמִּינִי אֲמַר מַה־זֶּה עֲשִׂיתֶם
 לְכוּ אֶל הַחֲרֵי צִיּוֹן וְאָמְרוּ
 נְאוֹת שְׁלוֹם שְׁלוֹ לָמָּה שְׂאוֹתֶם
 וְהִשְׁמִיעוּ בְרָמָה קוֹל דְּרָמָה
 90 וְיָד דְּרָמָה שְׂאוֹ לָמָּה שְׁחִיתֶם
 שְׁמוֹאֵל קָם וְדוֹד אַחֲרָיו בָּא
 שְׁלוֹ בְּאִשֶּׁר יָמֵי קֶדֶם שְׁלוֹתֶם
 בְּנוֹת צִיּוֹן רְאוּנָה בְּעִמְרָה
 יַעֲשֶׂרְכֶם גְּבִיר אֱלֹהֵי קְלִיתֶם
 95 עָלוּ צִיּוֹן בְּרִשְׁיוֹנָהּ וְתִבְנוּ
 וְתִצְלִיחוּ וְבוֹל קֶדֶם בְּנִיתֶם:

צה.

הַכְבוֹס הַלְבָנָה.

אל [אבנו] אברהים [יצחק] בן מהאנר.

וַיֵּן אֲדָמָדָם הַיּוֹרֵק
נֶאֱחָזוּ הַבָּרֵק:

הַכְבוֹס הַלְבָנָה
אוּ בְתוֹף הַבָּרֵד

אָחֻזָה עֵינַיִם
שִׁבְעָה יָדַיִם
כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם

כּוֹס כְּלִבְנֵת סִפִּיר
וְכִבְתָם אוֹפִיר
עַל-יָמִין שַׁר מַחְפִּיר

5

כֶּם הַנְבַקֵּעַ שַׁחַק
לְנִשְׁקַיִךְ יֵד יִצְחָק:

וְאֵנִי אֲבִינָה
אוּ צָבָא רוֹם יָרֵד

מֵאֲצִילֵי עוֹלָם
אֶת-עַדֵי מַהֲלָלָם
הַחֲלִיפוּ צֶלֶם

הַנְּבִיר הַנְּאֲצֵל
אֵל זָמַן וַתִּנְצֵל
כִּי בְאֵמִיר מֵצֵל

10

מֵעֵלָה לֹא תַעֲתֵק
וַתְּחִלֵי לֹא נִתְקַ:

יֵד זָמַן הַכִּינָה
הָעַדֵי לֹא הִינְד

רַב נְרָם מְנַעַר
יֹשְׁבֵי כָל-שָׁעַר
עַל-שְׂמוֹ עִם שְׂנְעַר

זֶה אֵמִיר הַתְּמָר
מִתְּחִלּוֹ מֵאֵמֵר
מֵעַרְב וַתֵּאֱמֵר

15

שם לְכַל-פֶּה יִמְתַּק
אם יִדְבֵר עֵתֶק:

שם פֶּאֶר שֵׁם בֵּינָה
וְאַתָּה לְסִפְרָד

בִּקְשׁוּ אֶת-פָּנָיו
שְׂאֵלוּ רַעֲיוֹנָיו
יִחַלוּ לְעֵנְיוֹ

אם לְגַר מְעַרְבָה
אם לְגִיר מִמְּלָכָה
אוּ לְהוֹן וּבְרָבָה

20

מָה לְבִקְבַּק חֶשֶׁק
אֶת-שְׂתֵי יָדָיו יִשֶׁק:

הַשְׂמֵאֵיל הַיְמִינָה
אם לְהַעֲשִׂיר מִתְחַדֵּד

לְחֻזוֹת הַר הַמֶּד
וְדָבְרוּ לְשִׁמְד
בְּעֵבֹרוֹ לְאִמֶּד:

אם בְּכַל-לֵב מְבֹאֵב
מִמְקוֹרוֹ לְשֹׂאֵב
שְׂאֵלִים בְּעֵלֶת אוֹב

25

אֵד בִּינֵשׁ בְּאַלְחֶק
מִן חִבִּיבִי אִסְחֶק:

גֹּאֵר שׁוֹשׁ רִבִּינָה
גֹּאֵרִים כְּנֵד מְבִרְנָאֵד

צ.ט.

צִלְעֵי קִדְמוֹ שְׁלוֹם.

לִידִירוֹ.

צִלְעֵי קִדְמוֹ שְׁלוֹם לְדוֹדְכֶם
וּבְשִׁמּוֹ הַעֲלוּ בְּלֵב יְקוֹדְכֶם
וְהִתְחַפְּזוּ לְמַסַּע אַחֲרֵי דוֹד
וְעוֹפוּ בְּאֶשֶׁר יְעוֹף כְּבוֹדְכֶם

וְאֶסְרוּ חַג וְאָכְלוּ סֶסְתֶּקֶם בּוֹ⁵
בְּחַפְזוֹן וְאִישׁ לֹא יַעֲמִידְכֶם
וְכִבָּה תִאֲכְלוּהוּ גַעְלִיכֶם
בְּרִגְלֵיכֶם וּמִקְלַכֶם בְּיַדְכֶם:

ק
מֵה־לִי לְרוּת . . .

אֵל ר' יְהוּדָה בֶּן נִינְאֵת.

מֵה־לִי לְרוּת פָּנֵי אֶרֶץ בְּדַמְעָתִי
אֲשַׁקֶּה אֲדָמָה אֲשֶׁר לֹא מְזִרְעָתִי
כִּי אֶעֱבֹד עַל-יְסוּד בֵּית הַצֵּבִי אֲשַׁאֲלֶה
אִיוֹ וְלֹא אֲשַׁאֲלֶה אֶת־יְחִידָתִי
מֵל אֶהְיֶה דוֹד אַחֲבֵק וְאֶמְרָר וְאֶבְרֹ⁵
כִּי שִׁמְמוֹתָיו וְהוּא יִכְבֶּה שְׂרָפָתִי
גִּסַּע וְגִתָּן בְּתוֹךְ גִּזְרֵי לִבִּי מִסֵּ-
לוֹתָיו וּבֵין שִׁמְמוֹת בֵּיתוֹ מִסְלָתִי
קוֹרוֹת בְּמֵר אֶצְעֲקֶנּוּ עוֹד מֵה־לֶּךָ פֹּה וְיָמֵי
וְאֶעֱגַם קָטָּ עֲדֵי אֲחַצֵּב קְבוּרָתִי¹⁰
הַצֵּרוֹת יְדִידֵי בְּבִין הַצֵּיר הַיִּתְנַבְּרוּ
אֲבָבָה עֲלֵיהֶם וְיִמְסֹו לִבְכִּיָתִי

מיזם נדד עפרכם לחמי עפרכם ועל-
 מדרף הליכי צבי אתור מנוחתי
 15 אלק ואראה מקום חבוק אשר האביר
 רוחי ושם אמצאה אילי אבדתי
 לא נמצאו שם לבד ערבי נדד הפכו
 לבי לערב ברחמם את-ערבתי
 לכן ביום אשמעה ערבי נדד אשאלה
 20 ההוא לבכי ואם ערב פרידתי
 דין אהבה לי לדת ברצות אהובי ועת
 בנדו אבל הנדד שלא כתורת
 קורות לבכי לקורות אהלז יהמי
 מיזם שאלתים ונלאו מתשובתי
 25 מי ותגני ותן-לו לבכי באב-
 גי בית מעונו ופן ירף לאינתי
 אמרים תודע אהיבך שברך אעגם
 איך לא ידעו והוא חרש בעגלתי
 נפשי הלא הגלתה עמו ולב נזעזו
 30 עלי שניהם לקרב את אסיפתי
 אם נשפכו מדמי פניו בעיני תמול
 העל-דמי לחיו ישפך מרתתי
 אז העויתי לנגב מורדיו מעט
 האם לבכי אשלם על-נגבתי
 35 על-שיר אשר יענה אין-על-עפרים שלי-
 ליה חמסי ולבעליו תלנתי

הַמַּעֲמִיד מִגְדְּלִי דָת עַל-יְסוּדָם וְחִי-
קָר אַחֲרֵית דִּין וְאִם לֹא בֵן שְׂאֵלְתִי
הוּא רַב יְהוּדָה יְסוּד סוּד הַתְּעוּדָה שְׁמוֹ
נֹדַע בְּיָשׁוּעַ וּמֵאֵתוֹ תִּהְלָתִי 40
קוֹלִי אֲחַנּוּן לְתַלְמִידָיו אֲשֶׁר תִּקְקִי
צִלְמוֹ בְּחַבְבִּי וְטוֹב זְכָרוֹ לְנִשְׁמֹתַי
קוֹצְרֵי שׂוּדָה בֵּין לֹאֵט לִי עַד אֶלְקַט מֵעַט
מִשְׁבְּלֵיהֶם וְאֶקְבֹּץ אֶת-אֲלֵמֹתַי
אִם יֵאָרֶיךָ הַגֹּדֵד בְּיַעֲנִי וּבִינְכֶם הֲלֹא 45
לְבִי בְּדַכְכֶם וּמִכְנִיתְכֶם לַעֲמֹתִי
לִוְלִי אֲשֶׁר שָׁם זְמַן עַל-מַחְשַׁבּוֹתַי אֲנִי
חֲשֵׁתִי אֵלֵיכֶם בְּתוֹךְ כְּפֹל מַגְלַתִּי
זְמֶרָה אֲשׁוּ וּזְכַרְכֶם עַל-בֵּת זְמוּרָה וְרוֹי-
חַ מִפְּאֵת אֲרֻצְכֶם אֲשִׁים לְזַמְרֹתִי 50
לֹא תִפְגְּעוּ לִי בְּגוּר אֲרֻזָּה וְאֲשַׁמְחֶנָּה
אֵלָיו וְיִרְצָה בְּעַת הַשְּׂמִחָוֹתַי
אֲמַנֶּם אֲמַת בְּאַחֲזוֹת הַקָּר אֲחֻזָּה
אִם רַב יְהוּדָה יְהִי מְקַם אֲחֻזָּתִי
לֹא נֶאֱחָז לִי עֵדֶן מְגֹהוּ לְכַד טוֹב שְׁמוֹ 55
אֵךְ זְרָחָה לִי בְּנֵר זְכָרוֹ אֶפְלַתִי
לֹא בְּאֵמַת נִקְרָאָה עִירְכֶם בְּרַמֵּן עָדִי
הִנֵּה בְּתוֹכָהּ יְהוּדָה הוֹדַתְתִּי תְּעוּדָתִי
אֶעַל בְּרַמֵּן וְיִדְרִי אֲחֻזָּה לִי בְּסִנֵּי-
סִנְיֵי הֲלֹא בְּעַסִּים רַמֵּן תִּרוּפֹתַי 60

בְּמַה מְדִינֹת כְּמוֹתֶיהָ לֹא כִמוֹ גֹּר אֲרִי
נִמְצָא בְּקִרְבָּהּ אֲנִי צְדָקָה תְּמוּרָתִי
יֹם אֶתְנֶה אֶת-יְחִידָתִי בְּכַפּוֹ אֲנִי
אֲדַעַה אֲמַת כִּי כִבֵּר צִלְחָה סְחוֹרָתִי:

קא.

יְדַעְנוּךָ גֵרֵד.

לר' משה בן עזרא בהפרדו מעמו.

יְדַעְנוּךָ גֵרֵד מִיְמֵי עֲלוּמִים
וְנַחַל הַבְּכִי נַחַל קְדוּמִים
הֶרַב עִם הַזְּמַן עַל-לֹא חֲטָאָה
וְעַם יָמִים וְאִין עוֹן לְיָמִים
פְּלִכִים הֵם בְּקוֹ צְדָק וְרִיצוֹן⁵
וְאִין נַפְתָּל וְעַקֵּשׁ בְּמַרְזָמִים
הִזָּה חֲדָשׁ וְאִין תַּבֵּל חֲדָשָׁה
וְחִקְיָה בְּאַצְבַּע אֵל רְשׁוּמִים
וְאִידָּהּ יִשְׁנֵי דְבָרֵיהּ וְכֵלֶם
בְּטַבְעַת יָמִין עֲלִיזֵן חֲתוּמִים¹⁰
וְכֹל-סִבָּה מִצְוָאָה בְּמִסְבָּה
וְכֹל-חֲדָשׁ בְּכַר הִיָּה פְעָמִים

וְלֹא חָפַר אֲנוֹשׁ כִּי אִם לְפָרֶד
 לְהוֹצִיא מִלְאֵם אֶחָד לְאֲמִים
 וְלֹלֵא נִפְרְדוּ מֵאֹז בְּנֵי אִישׁ¹⁵
 אֲזִי לֹא מְלֵאָה אֶרֶץ עַמִּים
 וַיֵּשׁ דְּבַר אֲשֶׁר יֵיטֵב וַיַּרְע
 וּבֹז שִׁקּוּי וְרָקֵב לְעַצְמִים
 בְּהִתְקַצֵּף אֲנוֹשׁ יוֹמוֹ וּמְלָל
 וַיִּקַּב אֶת־רִגְעָיו הַזְעוּמִים²⁰
 וְהוּא הַיּוֹם וּבְרִכּוּהוּ אֲחֵרִים
 אֲשֶׁר אִתּוֹ יְבִלּוּ בְנֵי עִמִּים
 וּכְל־מֵאֲכָל בְּפִי בְרִיא בְנִפְתַּת
 וְהַנִּפְתַּת בְּפִי חֵלֶה רְתֻמִּים
 וְדָאָג וַחֲשִׁכּוּ אוֹרִים בְּעֵינָיו²⁵
 וְלֹא יָרֵאֻם וְהֵם לֹז גַּעְלָמִים
 בְּעֵינָיו יוֹם שָׁכַן עָנָן עֲלֵיהֶם
 לְנֹד מִשָּׁה וְהֵם יִרְדּוּת זְרֻמִּים
 מְקוֹר חֲבֻמָּה אֲשֶׁר אִמְצָא בְּפִיהוּ
 מְקוֹם הַפֹּז וּמְחַצֵּב הַבְּתֻמִּים³⁰
 וַיְדִידוּת קִשְׁרָה נִפְשֵׁי בְנִפְשׁוֹ
 בְּעוֹד רִכְבֵּי נֹדֹד אֵינָם רְתוּמִים
 בְּעוֹד לֹא נִסְתָּה נִפְשֵׁי פְרִיָדָה
 וְאִתְּנּוּ בְּנֵי זְמִים שְׁלָמִים
 וַיִּלְדוּנּוּ בְּנוֹת זְמִים פְּרִדִּים³⁵
 וּכְתֹ אֶהְבֶּה וּלְדַתְּנּוּ תְאוּמִים

אֲמִנִים עַל-עֲרוּנַת הַבְּשָׁמִים
וַיִּנְקֵי שֵׁד שְׂדֵי פֶת הַכְּרָמִים
זָכַרְתִּיךָ עָלַי הָרִי כְתָרִים
תִּמְזַל הָיָה כֶּךָ הָרִי בְשָׁמִים ⁴⁰
וְעַפְעָפִי מְגֹלְלִים בְּדַמְעָה
וְהַדְמָעָה מְגֹלְלָה בְדָמִים
הַמִּירְךָ לִי זָמַן בְּגֹד בְּכֹל-אִישׁ
אֲשֶׁר לָבֹו קָרַב וּבָפִיו שְׁלוֹמִים
אֲדַבֵּר-כֶּם וְאִם אֲמַצֵּא בְפִיהֶם ⁴⁵
תִּמְוֹרֶת מִנֶּךָ הַצִּיר וְשׁוֹמִים
חֲמָסִי וְחֲמָתִי עַל-פְּתָאִים
אֲשֶׁר הִמָּה בְעֵינֵיהֶם חֲכָמִים
אֲשֶׁר קָרְאוּ לְשִׁקְרֵיהֶם אֲמוּנֹת
וּקְרָאוּ שֵׁם אֲמוּנָתִי קִסְמִים ⁵⁰
אֲשֶׁר זָרְעוּ וּקְצְרוּ שִׁבְלֵיהֶם
וְשָׁמְחוּ כֶם וְאִם הִמָּה צָנָמִים
וְצוּנֵי דִבְרַת חֲכָמָה תִּדְוִשִׁים
לְכַפּוֹת הַפְּנִינִים הַפְּנִינִים
וְלִי גֵרוֹת אַחַשְׁש־בֶּם תִּדְרִי ⁵⁵
וְאוֹצִיא מִגִּנְזֵי הַלְשָׁמִים
וּסְבֹל כִּי יִבְקֹשׁ-סוֹד עֲנִיתִי
עָלַי אִף הַחֲזִיר מַה-לִּנְזָמִים
וְאִיךָ עַל-לֹא מְקוֹם זָרַע אֲבַקֵּשׁ
עֲנֵנִי לְעֶרְוָה עָלָיו גִּשְׁמִים ⁶⁰

וְצַרְפִּי לְזִמְן גָּקֵל וְגִדְמָה
 כִּמּוֹ צֶרֶף נִשְׁמָה לְנִשְׁמִים
 אֲשֶׁר מְדִי וְכִלְיָהּ תַחֲנִים
 וְאִם גְּלֹאֵי עֲזֻבְתֶּם צְלָמִים:

קב.

רְאִישֵׁי עַם . . .

שיר תהלה לאוהבו [ר' יוסף].

----- | -----

וּמְלָכִים בְּסוֹדֶם	רְאִישֵׁי עַם עַת הַתְּאֵסָף
כִּי הוּא עֵינַי בְּבוֹדֶם	כְּלֵהֶם הוֹדוּ לְיוֹסֵף
וְכֵן מִשַׁל בְּאַדָּם	לְמִשַׁל בְּיַד אֱלֹהֵי כְּתָף
אֶחָת הִיא וְבָרָה	חֲמֻדַת אִישׁ אֲשֶׁר כָּל יַגִּיד
הִיא לְצַבֵּי עֲטָרָה:	מִשְׁרָה מוֹכֵנָה לְנִגִּיד 5
תִּבְּלַע עִם מְלוֹאָה	כָּל־חֲמֻדַת אֲנוּשׁ אִם יִקְרָה
עֲנִינָה נְשִׂיאָה	אֲמַרְתִּי הִבֵּי הִיא אֲמָרָה
לֹא תִהְיֶה כְּרָאָה	יוֹסֵף צִוֵּר לְשִׁבְתוֹ יִצְרָה
כִּי נָבַר וְשָׂרָה	בּוֹ גָּקֵל עֲבָטִיט מִקְבִּיד
עִם נוֹסֵף עֲשָׂרָה:	וּבְמַגְדֵּל הָעֵז הַעֲמִיד 10

בן פֶּרֶת בְּאֵיתָן קִשְׁתָּךְ
מֵעֲשֵׂיךָ בְּכִשְׁרוֹן
טוֹב יָמִים הֲלֵא מֵאֲתָךְ
וְלָךְ הַדְּשֵׁי רֵן
אֶת שִׁמְשׁ וּמָטָר נִתְּךָ
אֶךְ מִהֵן בְּיַתְרוֹן

עַל-אֲרִיץ וְגַם הִיא תַעֲיֵד 15
וְזָרְחוּ בְךָ מְאֹדֵי תְמִיד
וְתוֹפֵעַ נִהְרָה
כִּי בְךָ נִעְזְרָה:

מִהֲ-זֶה שֵׁם הַמֶּזֶן עִם נִקְלָה
עַד הַיּוֹסֵר סִלּוֹן עוֹלָה
לִפְנֵי בּוֹא וְקָרַ אֵל מְלֵא
עַל-חֲזָקָן תִּמְסִי
נִשְׁרָף בְּאֵשׁ הַמָּסִי
עַמֵּד בֵּין הַדְּסִי

כִּי שִׁאֲגוּ שָׁרִים הַחֲרִיד 20
שָׁמְרוּ אֶלְהֵיו יַחִיד
וְקָלַע בְּשִׁעְרָה
מִבְּצָר עוֹ בְּצָרָה:

שִׁטְפוּ נַחְלֵי הַשָּׁמֶן
בְּבִשְׁרוֹת גְּבִיר הָאֱמֶן
יַחֲוֵי הַשָּׁר אֲמָרוּ אֱמֶן
נַחַל הָאֲבָנִים
עִם אֵל בְּעַדְנִים
וַיִּשְׁאוּ רִנָּנִים:

רֵשׁ כַּנֵּד מוֹסְדִילָה כַּנֵּד 25
כֶּס דְּאוּה דְשׁוּל אִשִּׁיד
תֵּן בּוֹנֵה אֶלְבִּשְׂאָרָה
אֵן וְאֵד אֶלְחַגְּאָרָה:

קג.

חי הַיְדִיד

לידה.

חי הַיְדִיד אִם יֵשׁ תְּעֵלָה אֲחֵרָיו
עַד שִׁיחָא פִּגְעוּ לְפִגְעוּ נִד צָרִי
מִתּוֹק לְרֵאָיו אֹר, אֲכַל מִיּוֹם עֲלוֹת
שֶׁחַר נִדְדוּ אֲמֵאָסָה אֹר שֶׁחַרִי
זָכְרוּ וְזָכַר יוֹם פְּרִידָתוֹ בְּפִי⁵
מֵה-מְדַבֵּשׁ מִתּוֹק וְמָה עֵז מֵאָרִי:

קד.

לִיל הַנְּדָד . . .

על הפרידה.

(העתקה משיר ערבי).

לִיל הַנְּדָד הָאָרֶץ וְהַתְּאֵחֵר
כִּי הַיְדִידִים גָּסְעִים מִחַר

וְלֹא־אָשָׁף הַתְּנַחֲלָה וּפָרַשׁ
 עַל־זֹהָרֵי שַׁחַר כְּנֶפֶס מִשַּׁחַר
 5 וּבָכִי שָׁמִי עֵינֵי הָיָה גִשְׁמִים
 עַתַּת מַעְצָר רִכְבָּם וְלֹא יִסְחָר
 וַיִּגְזֹן לְבָבִי קִדְמָם בְּעֵגֶן
 חֹשֶׁף לְכָל יִרְאוּ עֲלוֹת שַׁחַר
 וְעֵשֶׂן נְחִירֵי צֶאֱבָא בְּאִנְחוֹתַי
 10 הַבָּס בְּלִבַּת אִשׁ אֲשֶׁר יִחַר
 עַד יִדְעֵי אֵיךְ יִכְלָלוּ לְרַחֵק
 מֵאֲהָלֵי עַד יוֹם אֲשֶׁר אֲבָקָר:

קה.

יִפְעַת עֲפָרִים.

לידו.

יִפְעַת עֲפָרִים שְׂאֵנַת אֲרִיָּה
 לֹא נְהַיְתָה בְּזֹאת וְלֹא תִהְיֶה
 וַיִּשְׁאֵג וַיִּטְרַף בְּאָרֵי אוֹלָם
 וַיִּשַׁק בְּפִי טְרַפּוֹ עֲדֵי יַחֲיָה
 5 מִחֵן דְּמוֹתוֹ לֹא לִשְׂאֵנָתוֹ
 וַיִּמַּס אֲשֶׁר לְבֹו בְּלֵב אֲרִיָּה

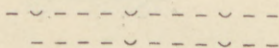
רוחי כִּדּוֹ אִם יִצְנֵנִי
אֲנַע וְרָאִי וְאִמְרוּ אֵלַי:

קו.

שְׁמֹשׁ אֲשֶׁר סָנְהָ.

לאחד מידידיו.

שְׁמֹשׁ אֲשֶׁר סָנְהָ וְצֵל הַמַּעֲלוֹת
נֹחֵל הַשִּׁיבוֹ עוֹד כְּאוֹר הַשַּׁחַר
בֹּא נָא יְדִידִי כִּי בָךְ יֵשׁוּב הַלֹּזֶם
אֶל-הַמַּצְפִּים לְךָ וְאֵל תְּתַאֲחֶר:

קו.

בְּגֵר וּבְלֹוִי . . .

בשאלו יין מאחד מידידיו לאחד המועדים.

בְּגֵר וּבְלֹוִי וּבֵיתוֹם
שְׂמַחוּ בְּחֶגֶם יוֹצְאֵי סֶתֶם

עֲמָה רָאָה הֵן חַג וְהִנֵּה אִישׁ
הוּא גַר וְהוּא לֹוֹי וְהוּא יְתוֹם
שִׂמְח לְכָבוּ בְּמִשְׁמַח ⁵
לֵב הַלְכִי עֲקֹב וְהִלְכִי תָם:

קה.

וּמַה-תִּשְׁאַל.

שיר משותף (מתואננס) על הפרידה.

וּמַה-תִּשְׁאַל בְּעַד דְּוָה לְגִדָּה
וְכָל-יְגוֹן בְּלִבּוֹ בְּלִתֵּה עֵשׂ
וּמִפְרִדָּה בְּרִקְבֵי בְּעֲצָמָיו
וּמִתְאַבָּה בְּשָׂרוֹ וְאֶכְלוֹ עֵשׂ ⁵
וְהִינֵנוּ בְּהַתְחַבֵּר בְּכִימָה
וְהִנְנִי בְּהַתְפָּרֵד בְּנֵי עֵשׂ:

קט.

צְבִי שְׁנֵי אוֹרִים שְׁלֹשׁ.

אל [ר' יצחק] אבן [קרשבין] [קרשפין].

צְבִי שְׁנֵי אוֹרִים שְׁלֹשׁ   וּבְעַד דְּמוּתוֹ מִשְׁאֲלֵי
אֵיךְ אִישׁ וְשֵׁלֵג וְשֵׁלֵו

אֲשַׁפֵּף בְּעֵינֵי דָם פָּנָיו   אֵךְ דָּם כְּבֹדִי הוּא שֹׁפֵף
עַל-גַּן לְחַוֵּי בַת עֵינָיו   מִשְׁמֵר כְּחֶרֶב תַּתְּהַפֵּף
וְשֹׁפֵם שִׁפְתָיו עַל-שְׁנָיו   אֲדָם וְדָר תַּחַת נֶפֶף

וְאֵין לְצַפְעוֹנָיו לְחֹשׁ   נִשְׁכּוּ וְדִידָיו בְּשֵׁלֵי
לוֹ יִשְׁכּוּ גַם הֵם חָיו   וּבְחַנּוּ אֶת-מִדְּבָרָיו:

רוֹצֵה וְחַיִּים בְּרִצּוֹנוֹ   זֶעַף וְרַגַע בְּאִפּוֹ
חֶבֶה גְּעִימוֹת מִיַּמִּינוֹ   אָבֵן יִרְאֵ אֲבָגֵי קֶצֶפוֹ
דִּין הַעֲפָרִים שִׁים דִּינֹו   יִגְבֵר וְלֹא מֵרֵב תִּקְפּוֹ

אֲבָל בְּעֵינָיו הִלְחֹשׁ;   גִּלְאָה בְּיַסּוֹ מִהֲלָלֵי
כַּאֲשֶׁר חִלְּלוּ יִרְבִּיו   יִלְאָה בְּרַבָּם מִסְפָּרָיו:

אֵל תִּתְמַהוּ לִי כִי אֲדַל   כַּאֲהָבָה מִכָּל-חֹשֶׁק
חֹשֶׁק לִבִּי בּוֹ יִגְדַל   חֵן תִּתְּאוֹרֵ עַל-כֵּל עֹשֶׂק
קוֹמַת בְּרוּשׁ צִנְאָר מִגְדַּל   עֲרוּךְ בְּכָל-שְׁלֹמֵי גֹשֶׁק

וראש פתניו לי כדבש
פי לי אהביו לא הו
אל תשאלו עוד בגללי
עזל רק ענק על-צוארי:

פי הצבי דודי וצחק
אם את עלי בכוי תצחק
ויפה לחי מעשה רגם
או את פדמי מתנגם
לפי למטרה אגם

20

אהי בעבד לא חפשי
עד-מה יריבו תבעיו
לא אשאלה עוד יובלי
מאם לבבי מוסרי:

מיעלת חן תפדה
בעלות ברובה ונדא
בת ספרה אדוטיה
לא געצרו דמעוטיה
חשקה למול רעיוטיה

25

גריד בשאי ירמנאלש
שן אלחביב נן בכראי
כס כנתנור אמומאלי
אדב לארי דמנדארי:

קי.

יונה תקנן . . .

בשבה המשורר עצמו.

יונה תקנן על-אמיריה
ימר לבבי לאמיריה

כִּי אֲמַצָּא מְכַאֲזֵב מִמְּכַאֲזְבֵי
 וַיִּקְרַנִּי בֵּן מִמְּקַרְהָ
 אֲבָבָה עָלַי עִמִּי וּמוֹלֶדְתִּי ⁵
 כִּי תִבֶּה הוּא עַל-בֵּית מְגֻרִיהָ
 אֲבָבָה עָלַי אֲנִשִּׁי גְאֻלְתִּי
 כִּי תִבֶּה עַל-פְּרוּד חֲבֵרֶיהָ
 אֲבָבָה עָלַי יְמֵי אֲשֶׁר חָלַפּוּ
 כִּי תִבֶּה לְזַמְנֵי נְעוּרֶיהָ ¹⁰
 קִצְוֹ סַעֲפֹתַי וְשָׂרְשֵׁי
 יָמַי אֲשֶׁר קִצְצוּ אֲבָרֶיהָ
 מִכָּל-עֲבָרִים אֲמַצָּא מִזְקֹשׁ
 בַּמְזַקְשִׁים לֹא מַעֲבָרֶיהָ
 מִיָּד לְיָד אֶפְחַד לְכָל-צֵיד ¹⁵
 בְּאֲשֶׁר תִּפְחַד מִמְּצָרֶיהָ
 הָיוּ בְנֵי יָמַי בְּנֵי אִשְׁפָּה
 וְאֲנִי בְּמִטְרָה לְיוֹרֵיהָ
 שָׁפְכוּ מְרִדֵיהֶם מִרְגְּתִי
 וַיִּשְׁלַחוּ אִישׁ בֵּין בְּתָרֶיהָ ²⁰
 לֹא סִמְכַתְנִי נְדִיבַת הַ-
 גֹּפֶשׁ אֲשֶׁר רַע לֹא יִגְרָה
 מִתִּי בְּגֵרֹתַי בְּתוֹךְ אֶרֶץ
 חֶשֶׁךְ וְצַלְמוֹת סְדָרֶיהָ
 עֲלֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ וְחִלְלִיהָ ²⁵
 לְעָרֹב וּלְשׁוֹב לְאַחֲזֹרֶיהָ

אִיךְ אִפְתָּחָהּ מֵאִישׁ וְלִי נֶפֶשׁ
 חַתּוּ אַרְיוֹת מִכַּפְיֶיהָ
 אִיךְ אֲדַאֲגָה מְרִישׁ וְהַחֲקֵמָה —
 30 אֲחַצֵּב פְּנֵינִים מִהַרְרֵיהָ
 אִם אֲרַעֲבָה הִנֵּה מְגִדֶיהָ
 אִזְ אֲצַמְאָה אֲמַצָּא נְהַרֶיהָ
 אִיךְ אֲשַׁבָּה שׁוֹמֵם וְכַנּוֹרָה
 אוֹתִי יִשְׁעֶשֶׂע בְּשִׁירֶיהָ
 35 אִיךְ אֲדַרְשָׁה רַע יִשִּׁיחֵנִי
 עַת אֲשַׁמְעָה חֲכֵמַת דְּבָרֶיהָ
 נִבְלִי וְכַנּוֹרִי בְּפִי עֲטִי
 גִנִּי וּפְרֻדְסֵי סַפְרֵיהָ
 אִמְרוּ לְתַבֵּל תַּעֲשֶׂה חַפְצָהּ
 40 חֲזֹק לִבִּי מִשְׁמִירֶיהָ
 אִם אֲמַעְמָה מִשְׁתַּה שְׁמִנֶיהָ
 לֹא אֲזַעֲמָה מִשְׁתַּה שְׁמִרֶיהָ
 כִּי נִסְתָּה נַפְשִׁי עָדִי נִתְּנָה
 כְּדָבָשׁ בְּפִי קָטַב מְרִירֶיהָ
 45 תִּאֲסֹר אֲדָמָה בְּלַעְדֵי נַפְשִׁי
 מִבּוֹר אִסְרֵיהָ אִסְרֶיהָ
 אֲתַפְרָצָה מֵאֵת עַבְדֹתָהּ
 אֲתַחַטָּאָה מִתּוֹךְ שְׁבָרֶיהָ
 לֹא אֶחְמַד וְפִנְיָה וְאִם עָרְבָה
 50 תִּמְיֵד לְמוֹל פְּנֵי מְאוֹרֶיהָ

בלתי הסיתוהו תדריה
 ואני חשבתיםו קבריה
 הן אעזב הונה ומשבתיה
 בעזב נשמה את-פגריה
 התנבלה איך אאמירה ⁵⁵
 התבאשה איך לא אמירה
 כי בתרו לרע בתריה
 ויקבצו פארור פאריה
 אתי אמינה לא אמירה
 גם זאת בריתי לא אפירה ⁶⁰
 ואיחלה אור מפני נאור
 אולי יבקע את-שחריה
 אסבל ואתאפק לצרתי
 רגע וימסו אסוריה
 הגה פקדתי תעירני ⁶⁵
 אוחיל ליום מועד מגוריה
 אוחיל ואין שנה לעפעפי
 צפזת לעפעפי שחריה
 נפש אשר תקום ותתעורר
 ופתח אלהים לה שעריה: ⁷⁰

קיא.

שְׁלוֹם לְגֵבֶר.

מושה, שלחו אל אבו הרון [משה] בן עזרא בעת נחמו אותו
על אדות [מות] אחיו ירחמהו האל.

----- (א)
----- (ב)

שְׁלוֹם לְגֵבֶר שְׁשׁוּנָיו הִגְלוּ   חָדְלוּ מִנְחָמָיו אֲהֶה חָדְלוּ:

לְבִי כְתַנּוּר לְפָרוּד יוֹסֵף
גַּם שָׂדֵה יְהוּדָה קִבְדִי שִׁפָּה
וּכְאֵב שְׁלִישִׁים בְּאֶבְלֵי יוֹסֵף

6 בִּי מִמְרָדָיו בְּנַפְשִׁי נִתְלוּ   קִירוֹת לְבָבִי בְּמוֹתָם חָלוּ:

נַפְשִׁי פְדוּתָהּ גְבִירֵי מֹשֶׁה
כִּי גַם אֲנִי מִבְּכֵי לֹא אֲחַשֶׂה
עַד בֹּא תִלְאוֹת בְּחַיִּיזוֹן קִשָּׁה

לֹא בִצְעֵי יוֹם בְּנֶשֶׁר קָלוּ   עַד כִּי בְנַפְשִׁי וְדִדְךָ כָלוּ:

חַד נוֹאֲשׂוּ הַלְבָבוֹת מְנוּ
וְחַד בְּמִרְאֵה חֵלוֹם אֲרָאֵנִי
זֶה אֲזַכְרֶנִּי וְזֶה אֵינְנִי

10

עיני עדי אן למרום דלו אף בו אלהים לפני נגלו:

הה איש המדות בעפר נער
אחרי אשר המארות עזר
חדלו חסדים פאלו אער

15

נשם נדבות ולא נולו לראות מאורו ולא יהלו:

שיר אה מפרך בלפי כירוד
ישיר בעלמה לבכה ידוד
פי מועדה בא ולא בא הדוד

20

בניד לפשכה איין שנאלו במ כנר מוקדגן פדילו:

קיב.

פני אדם וצח.

לידירו.

א) - - - - - | - - - - -
ב) - - - - - | - - - - -

פני אדם וצח לקבו לקבו:

חמסי על-צבי

נתנני שבי

בפרך ירד בי

5 ולא נערמ לאח קרביו נערבו:

בְּמָה אֶתְנַחֲמָה
וְהוּא יִתְנַחֲמָה
לְהַרְגֵנִי וְמָה

אֵיחֹל בִּי בַפֶּה פְּעָמֵי עֲזוּבִי:

הַיְסוּר מִחֲלִי 10
וְגוּלִי גֵּאֲלִי
לְבָבִי שָׁם צְלִי

וְעַפְעָפִיו בָּאָח בְּקִרְבִי קִרְבִּי:

אֲכַל בְּשִׁתּוֹת עֲסִים
בְּפִיו וּבְתוֹר וְסִים 15
וְנִטְפִי מִי רְסִים

בְּדֹלַח לֶחַ וְאַחֶר- לָמָּה יִתְשָׁבִי:

סָתוּ עֵבֶר וּבָא
זְמַן הָאֲתֵקֶבָה
יְדִידֵי קִיּוֹם שָׁבָה 20

וְהִגִּזֵּן רֵצַח בְּכּוֹסוֹת עֲרֻבִי:

בְּבַר נְהַפְּךָ זְמַן
לְרַע נֶאֱמָן
וְטַל עֲבִיו בְּמָן

לְחֹשֶׁק נֶאֱמָה 25 בְּבִבְיָם גְּדוּבִי:

לנגד מחנה
ידידים אענה
בלבב נענה

פקומו נשרבו:

נסים אלרוץ פאח

קיני.
רחמי עבים.

אל ר' נחמן בן אהרן.

לערוגת גן ירק
בלחי שושן נזרק:

רחמי עבים יהמי
ובדמעת חשק טלם

חמר יקד ביקוד
לגשיא מערב תקד
עד פי ארצו תפקד

השוב הצל בגביע
פי שמש ברקיע
ובכל-יום לא תרגיע

5

אור שמש בם חשק
את-נד מערב תשק:

שרי קדש שם היו
לבן כל-יום בגללם

לשכם גמע נעמן
יענה הישר נחמן
ויהי רעה נאמן

יום הורישו המשרה
יום לבעליה תקרא
נמצא בצרות עזרה

10

עמורי בית ישחק
אחו בצבא שחק:

ועפר ארץ מי כל
מימיו מאין מיכל
אל-מלאך ויכל

עם עם ואבק
ונגם שחק אבק:

דרך ים או מזרח
הן ממערב זרח
תוף כל-לב יום ארח

פי מתיים ומתק
ממורשיו ועתק:

תזכה יבער בידוד
כצבנת חן על-דוד
והחרידה בגוד

כן אשת אלכלאק
יר. . . . באלפראק:

כמעט לנפל נמיו
אך הוא שם ראש מגדלם

מי מנה חסדי השור
נהר מלא כל יחסר
גבר על-כל וישר

15

לוי לרבבות יאתיו
הדריף סוסיו על-חילם

אירזה דרך אור ישבן
שחר מוצאו נכון
נדר וימצא מבון

20

שמעו זכרו וקיו
מה-ללכבי בין בלם

נפש אחריו נמשכת
שיר בתלונות ערכת
הנה נחפו ללכת

25

יערב כם בבראיו
יא מן קבל אן יסלם

קיד.

דְּרָשֵׁי תוֹרָה.

לכבוד ר' יוסף הלוי אבן מינש.

דְּרָשֵׁי תוֹרָה וְתַהֲלֵכּוּ   מַעִיר אֶל עִיר דִּין וְחִפְשׁוּ
קוֹל אָמַר אֶל-יוֹסֵף לְכוּ   אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ:

לְמַדּוֹ תוֹרָה מֵאֵין מַחִיר   מֵעַל-סִינֵי מֵעַל-אֲרֹן
מִפִּי יוֹסֵף מִפִּי בַחִיר   זָרַע מִשָּׂה וְאֶחָרָן
נִפְתָּת כָּל-פֶּה מִדְּכָל-נַחִיר   וּלְכָל-צִוּוֹן שְׂהָרָן 5

לְוִיָּה חֵן עָלָיו וּמִשְׁכּוֹ   חֶשֶׁן עַל-לִבּוֹ וּרְבִסּוֹ
בְּאֵמוּנָה יָדָיו תִּמְכּוּ   וּבְצַדִּיק מִתְנַוֵּי שְׁנִסּוֹ:

הִתְהַלַּכְתֶּם עַל-כָּל-נְאוֹת   הָרַעִים וְתִלְאֵי רְאוֹת
עֵינֹת חֲקֵמָה הִיִּצְאוֹת   מִן הַמִּקְדָּשׁ מוֹפֵת וְאוֹת
אֶל כָּל-אֶזֶן הוֹד נְשֵׁאוֹת   וּבְכָל-עֵינֵי חֵן מִצְאוֹת 10

בְּאִשֶׁר מִדְּבָרָיו נִתְכּוּ   אֲבָנֵי גֹזֵר יִתְגַּזְסּוּ
וְאִשֶׁר עֲפָרוֹתָיו לְחִכּוֹ   בְּכִשְׁמִים רֹאשׁ יִתְבּוֹסְסוּ:

הִלְחוֹת לֹא נִשְׁתַּבְּרוּ   אֲרֹן וּכְרוֹב לֹא נִקְבְּרוּ
מִימֵי מַעֲוֵנוֹ וְנִבְרוּ   וּצְמָא כָּל-צְמָא וְשִׁבְרוּ
תוֹרָה וְנִדְלָה חֲבָרוּ   וּבְאִנְשֵׁי שֵׁם אִזְ נִדְבְּרוּ 15

בְּנָעִים צִלוּ בּוֹאוּ חֶסֶד
וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ יִתְיַחֶסֶד:

חֲכָמֵי דוֹר אִם עוֹ תִּדְרָכֶנּוּ
וּנְשִׂאִים בּוֹ יִתְבָּרְכֶנּוּ

קטו.

הַקִּבֵּל פָּנֵי דוֹדָךְ.

אל ר' יהודה בן גיאת.

הַקִּבֵּל פָּנֵי דוֹדָךְ לְרַעִים כִּי כָבֵד
פָּנֵי כְּנִי הַיּוֹם אֱלֵיהֶם עָרַף
אל נָא תִרְפָּה מִזַּחֶךְ מִבֶּאֱ וְשׁוֹר
שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר יֵאִיר וְשֶׁמֶשׁ יִרְף
5 לְךָ גֹר אֲרִי וְשֶׁאֵג וְהֵאֵם גֹּר אֲרִי
וְשֶׁאֵג בְּתוֹף יַעַר וְאֵין לוֹ מִרְף
חֹיֵשׁ אֵל כְּלֵי יַחַם בְּחַם כְּנִיץ בְּתוֹף
הַלֵּב וְעַל הַיָּד בְּקֶד הַחֲרָף:

קטז.

אַמַת אִשְׁפֹּט.

אל ר' יעקב בן לביל ומ' יצחק בן עשהאל, אשר בקשו ממנו לחרוץ
משפט על שיריהם:

אַמַת אִשְׁפֹּט וְאֲדִינָה בְּצַדִּיק
וְחִלְיָה לְהַתְעוּלָל עַל־לֹזֹת
וְאָמַר כִּי לְיִצְחָק שְׁבִלֵי שִׁיר
בְּחַר מִמֶּם וְקַטְפֵת מְלִילֹת
וְשִׁיר יַעֲקֹב בְּרִיעֵי אֲדָמָה
וְהֵם חָטְאוּ אֲבָל הִמָּה אֲפִילוֹת:

קיו.

אִשְׁרֵי...

אל החבר ר' אהרן בן ציון אלעמאני.

אִשְׁרֵי וְתֹאֲרָכָה תְּנוּמוֹתַי
לֹא יִחַלְטוּ מִנִּי חֲלוּמוֹתַי

אֶלֶף וְאַרְבָּעָה פְּנֵי הַשָּׂר
 תִּשְׁתַּחֲוֶינָה לּוֹ אֱלֹמֹתַי
 5 אֹדָה וְאַתְנַדָּה לְמַנְעֻמָּיו
 מִפִּי וּמִלְבִּי וְעַצְמוֹתַי
 אֲשֶׁא זְמִירֵי מִזְמִירוֹתַי
 כִּי מִנְעִימוֹתַי נְעִימוֹתַי
 אֶל יִחְשַׁב עֵוֹן אֲדַנִּי לִי
 10 כִּי אֶבְדֹ עַמּוֹ מִזְמוֹתַי:

ק"ח.

פִּנּוּ דְרָבִינוּ.

אל [רי מאיר] אבן קמניאל.

פִּנּוּ דְרָבִינוּ | וְתַנּוּ יֶקֶר לִפְנֵי מַלְכֵינוּ:

קוֹל הַבְּשָׂרָה עַל-פְּנֵי אֶרֶץ	וְרוּיִן בְּרוּיִן בְּרֶק
יִשְׂמַח לְבַב חוֹבִים גְּדוֹד פְּרִיץ	וְיַבְעַל שְׁתוֹת מִזְרֶק
מִתְאַרֵּז מִרְפָּא לְכָל-חֶרֶץ	כִּי בְאִשֶׁר יוֹבֵק

נֶשֶׁת לְחַפְנוּ 5 זְכָרוֹ וְהוּא תְּאֻנֶּת מַחְפִּינוּ:

הוֹרִיּוּ וְלֹא יִכְלוּ לְהַצְפִּינוּ	מֵאוֹר קְרֵאוּהוּ
מֵאוֹר אִמֶּת בְּשֵׁמוֹ בְּעִנְיָנוּ	יַעַן מִצְאוּהוּ

על-חיוק נְשֹׂאֵהוּ	וַיַּחַצֵּב אֶל-עַל זְבוּל קִנּוּ
וּבְעַד חֲרַפְיָנוּ	הַצִּיץ וְהֵאִיר מִחֲשֵׁבֵינוּ:
10 על-עֲקֹבוֹתֶיךָ	נִגְלָה נְתִיב יִשְׂרָאֵל
כִּי מִחֲשֹׁבוֹתֶיךָ	חֲכָמָה וְנִדְבַת לֵב וְיִרְאַת אֵל
חֲזַק עֲבַתֶיךָ	וּמִשֶּׁךְ לְבָבוֹת אֲמָרוֹת הַזֶּאֱל
וְאָמַר לְמִשְׁכְּנֵנוּ	עֲמֵךְ וְאֲמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ:
15 אֲנִשִּׁי זְמַנְךָ	רֵאִים צָבָא רוּם רִבְבוֹתֶיךָ
קָרְאוּ לְפָנֶיךָ	אֲבָרְךָ וְלִפְנֵי מַרְבְּבוֹתֶיךָ
לֵאמֹר בְּאֲזִנֶיךָ	נֶאֱזַן עֲדֵי כִּי בֵן אֲבוֹתֶיךָ
דְּיוֹ נְסִיבֵנוּ	וַיִּשְׂא אֱלֹהִים אֶת־בְּתוּכֵנוּ:
אֲמוֹן בְּחִיּוֹק מִשְׁרָה	רִוָּה וְהִתְעַנֵּג בְּדוֹדֶיךָ
מִיּוֹם אֲשֶׁר נִבְרָא	נֶאֱזַו לְצִנְאוֹרוֹ רִבִּידֶיךָ
20 רַק הֵיא נְעִים זְמַרָה	תִּיטִיב לְגִגֵּן אֵל יְדִידֶיךָ
פְּלוּל אֵלֵינוּ	בְּבִטֵשׁ אַרְדּ מִישׁ אִמוֹ שֵׁאֵנוּ:

קיט.
דוד בתלום נטה.

לבני עורא.

דוד בתלום נטה
מה-נעמה מטה
ללון בחיק עפרה
לו בתלום פתרה:

נפשי פדות שנה
וּקְרַבְנֵי יוֹנָה
אָרְכֵי חַבְלֶיהָ
רָחֲקֵי גְבוּלֶיהָ
מִזֶּפֶת וְאוֹת גִּתְנָה
מִקְצַת פְּעֻלֶיהָ

5

מלחמה שחטה
דר מענה לקטה
לי בום משפרה
מנהו ענק קשרה:

מה-לזמן יפריד
אם אעלה יוריד
הן מערב ארצי
ביני ובין תפצי
עד יחטיא חצי
מורה לים יתריד

10

אם הזמן יחטא
אברה ואמלטה
עלי ואין עורה
לשני בני עזרא:

שם הגביר יצחק
מלאו קצות שחק
על-פיו וחתמו
צוף אטעמה בשמו
מתקרות בשמו

15

בֶּן-עַמִּי וּבֶן-מִבְּטָא
תִּרְבַּב בְּפִי לַיּוֹטָה

תַּחֲדוֹ וְהַמְשִׁיחָה
עַד לָהּ בְּפִי תִתְרָא:

מִשָּׁה הַיְגִישָׁה

אוֹ אֵיךְ אֵהִי מִחִישָׁה
בִּשְׁשׁ מְאֹד מִשָּׁה

20

מִפִּי וְרַעֲיוֹנִי
עַל-נֹד מְאֹד עֵינֵי
נָא שְׂאֵלוֹ סִינִי

שֵׁם אֶהְלוֹ נְטָה

יֹם סוֹת נִדְד עֲטָה

אוֹ מִסְנֶה נִקְרָא

מֶה-מֵר וּמֶה-נֹרָא:

עֵינֵי בְנוֹת מַעְרָב

לְרֵאוֹת גְּבִיר וָרֵב
קְרֵאוֹת בְּשִׁיר יַעֲרֵב

25

אֶל פְּאֵתֵי מוֹרָח
וּבְרוֹב תַּמּוּל בְּרַח
אֶל עֲבָרֵי אֶרֶח

חֲבִיבֵי קֹד אֲבֵטָא

עֵנִי לְקֹד אֲבֵטָא

מִן חֲבֵס אֲלִבְדֵרָא
וְאֲשַׁנְל אֲלִסְרָא:

קב.

יִשְׂאָא צְבִי.

לֹאבו אֲסַחֵק בֶּן אֲלִרְבִּיב בִּקְחָתוֹ אֵת בַּת בֶּן מֶהֶאֱנֵר לוֹ לֹאשָׁה.

יִשְׂאָא צְבִי עֲבָאוֹת בְּנֵי יַעֲקֹב

מֵאֲהָבוֹ שְׁלוֹם בְּמוֹ נִהָר

הִילַל אֲשֶׁר נִמְשַׁךְ אֵלַי בֵּית עֵשׂ

וּבְרוּשׁ אֲשֶׁר חִבֵּר אֵלַי תִּדְהָר

5 גִּבְעַת לְבוּשָׁה הִיא וְהוּא הָר מִד
 מִד־נְעֻמָּה גִבְעָה וּמָה טוֹב הָר
 מִיּוֹם עֲלוֹתוֹ אֶל־פֶּאֶת מַעְרֵב
 לֹא שָׁאֲלוּ עַמּוֹ עֲלוֹת סֶהַר
 כִּמָּה הִלִּינוּתִי עָלַי לְבִי
 10 יַעַן לְרַצֵּן אַחֲרָיו מִהָר
 שָׁכַח וְהוֹפְרָתִיו וְלֹא נִזְכָּר
 שָׁנָה וְהוֹתַרְתִּיו וְלֹא נִזְהָר
 לֵאמֹר הִתְרוּיָן אַחֲרֵי בָגַד
 הוּא בְּאֵמֶת חֶבֶם וְאֵת נִמְסָר
 15 כִּי סוֹדֵךְ תּוֹצֵא לְפָנָיו יוֹם
 לְבֹו עָלַי סוֹדוֹ כְּבֵית סֶהַר
 דּוֹדִים וְהֶבֶם לָךְ מְלֵא סִינִים
 וְהֶבֶד לָהֶם מְלֵא מִהָר
 לֹא הֶאֱמִינוּ בְךָ עָלַי סוֹדִם
 20 אֵיךְ וְאָמְרוּ לָךְ עוֹד רַחֲמֵן וְיִמְהָר:

קבא.

דוד מִתְקוּ מְלִיּוֹ.

לידיו.

דוד מִתְקוּ מְלִיּוֹ מְאֹד מִנֶּפֶת
וּבְמַחְזֵה פָּנָיו לְאִישִׁים מִזֶּפֶת
כַּמָּה יְחִידָתִי לֵךְ נִבְסַפֶּת
וּלְנֶדֶךְ לְבִי בְּמִזְקֵד תִּפְּת:

קכב.

שְׁלֵמָה בְּהוֹד נְתֻנָה.

אל ר' דוד אלדיין.

שְׁלֵמָה בְּהוֹד נְתֻנָה מְעַלְפֶת
עָלִי בְּרִקִיעַ מְחַפֶּפֶת
דִּקְהָ וְאִם רִיחַ תְּגִיפָה
רִיחַ בְּשָׁמִים הִיא מִנֶּפֶת
אם גִּזְלָה לְבַנְתַּי מְאֹד שְׁמֵשׁ
אוּ מְעַלִּי שׁוֹשֵׁן מְאַסֶּפֶת

כי פְּרָשָׁה אַרְבַּע בְּנֵפִים
 עָלַי וְתִרְאָה מְרֻפָּסָת
 תִּגִּיד בְּלִי לְשׁוֹן יִקָּר דָּוִד
 10 דוֹדָה וְטוֹב זְכָרוֹ מְצַפְצֶפֶת:

קבנ.

מִפְּאֲתַי הַיְכָל.

אל אבו אברהים [יצחק] בן ברון.

על-הַבְּלִי	אֵשׁ הַסֵּנֶה רָבֵל	מִפְּאֲתַי הַיְכָל
על-שְׁעָלַי:	בְּעַר וְלֹא אֶבֶל	יִשׂוּא וְגַם יוֹבֵל
לֹא כִלְבָלוּ	בְּכִלֵי כַעֲיִן שַׁחַק	אָמְרוּ לְהַצְפִּינִי
אִי אֶהְלֹו	הַזֹּרֵה מְתֵי מְרַחֵק	רָקִחוּ וְאוֹר עֵינַי
וּבִפְעָלַי	קָנֵא בְּשֵׁם יִצְחָק	וְאָמְרָה קֵנֵא
יִפֵּי בְּלִי	חֲמַדַּת זְמַן מִכְּלָל	הַשָּׁר יִפֵּה מֵעֵלָל
מֵר מְדָלִי:	וַיִּחְשַׁב מִהֲלָל	דַּפֵּי אֲשֶׁר הֵלֵל
עָף בְּדָרוֹר	כִּי הוּא כְּכֹל-עֹבֵר	אֵל תַּעֲלֵם שִׁמְךָ
מִתּוֹךְ צְרוֹר	נִפְר כְּמֹזֵר עֹבֵר	עֲפֹךְ וְחֲתִמְךָ
יִשְׁאֵל דְּרוֹר	אֲדוֹן וְיֵמִי נִבְר	וְדַבֵּר אֶמֶת שִׁמְךָ

מַעֲלֵת וְקָרַת תִּגְדֵּל	בְּגִתָּהּ לֶךְ מִגְדֵּל	עַל-רֹאשׁ תְּלִי
וּמְקוֹמָהּ נִגְדֵּל	עַד מִמָּה יִחְדֵּל	שַׁחַת בְּלִי:
רֹאשׁ הַזֶּמֶן צִנְהָ	בְּצִנְיָהּ אֲזַרְחָ	נְשִׂיא וְרֵב
וּכְרוֹב פָּרֵשׁ בְּנָהּ	מִיִּרְבֵּתִי מִזֶּרַח	עַד מְעַרְב
שִׁירֵי לֶךְ הַיּוֹנָה	אִם שִׁיר בְּגֵי קִרְחָ	לֶךְ יַעֲרֵב
15		
אֶקְרָא לְאֵם מַעֲגֵל	לְקִרְאֵת כְּרוֹב נִדְגֵל	כִּתְּם חֲלִי
גַּא אֲזַרְחָ וְגַל	מִמַּעֲלוֹת גִּלְגַּל	עַל-אֲהֲלִי:
עֲצוֹת חֲנִית תִּסָּר	בְּעַט וּבִסְפָר	כִּי יִרְחֲבוּ
זֶה מִדּ וְזֶה כֶּסֶף	מֵאֲצַבְעוֹת סֶפֶר	יִתְנַנְּבוּ
20	בֶּן-עֹז וּבֶן-שֶׁפֶר	אֲזִין גִּיד וְחֵן עֶפֶר
אִימָתָהּ גַּחַל	וְדִצְוֹנָהּ גַּחַל	חִמָּאָה וְלִי
נִדְדָה בְּמֹז שַׁחַל	יּוֹם חַל אֲזִי הַחַל	בְּלֵב חֲלִי:
בְּסִגְזֹר אֲשֶׁר קָרַע	וּכְלָב אֲשֶׁר שָׁמַע	אֵד וְחִנָּה
מִר הַגִּיד וְרַע	שָׁבַח בְּעַת מִסַּע	עַת מַחֲנָה
25	נִדּ בְּאָרֵי קָרַע	דִּוֹד בְּצִבֵי פִשַׁע
חֲבִיבֵי קֵד יִרְחַל	וְעֹאדָה לֹם יִנּוֹל	וְאִי צִבְרֵי לִי
לֹא בִד לִי אֵן אַחַמֵּל	אוֹ אִישׁ עִסָּא יַעֲמַל	מִן קֵד בְּלִי

קבר.

הַרְאִיתֶם בְּרָקִי.

אל ר' יוסף בן צדיק.

בָּא מְעוֹנִי הוּא אֲדֹנָי:	הַרְאִיתֶם בְּרָקִי לְחַיֵּי יְרֵם
שְׁחַרְנִי שְׁחַרְנִי בְּשַׁרְנִי	יוֹם בָּבֶת מִי זָהָב כּוֹס מְלֹאז לְהַב וּבְדַבְרֵי אֲהַב
שְׁחַרְנִי עוֹרְנִי:	מִתְּנוֹת פֶּה חֶלֶק וְאֲנִי פִקֵּחַ
מִפְּנִינוּ עַל-יְמִינוּ מִיָּן בְּמִינוּ	שׁוֹר פְּנִינִי מִזְרָק מִלְחָתוֹ הַיּוֹרֵק אֵשׁ עַל־יַד בְּרָקִי
עַל-מְכוּנִי עַל-יְמִינִי:	כּוֹס בְּמִרְאֵה בְּזָק רֵץ וְשֵׁב זֶרֶם
אִישׁ חֲמוּדוֹת לְתַעֲוֹדוֹת שִׁיר וְדִידוֹת	וְעַרְב לִי זְקָרוֹן אִישׁ לְכַבּוֹ אֲרוֹן דַּת לְמַעַנֵּי תֵרֶן

את פארי וענק

צורני

צפנת פענח

סחבקמי:

על-לבי יוסף

בעלותך

אור בלי ואסף

לי דמותך

כל-אשר יבסך

לראותך

20

יִאזִין מִמְּרֹחַק

פעמי

בך וְנִרְחַ רִיחַ

קנמוני:

לִיל אֲשֶׁר לֹא אֶרְאֶה

בתנומות

צִלְמֶךָ הַנִּרְאֶה

בתלומות

אֶצְעָקֶה לַמִּרְאֶה

שיר, עלמות

25

יֵא חמאם יֵא חלאק

יא חניני

אין גבת אלבארח

לם תגיני:

קבה.

שמע מקל-עבריה.

שמע מקל-עבריה שלומות

וקרות הזמן אתך שלמות

צבי הסן שמעיה רחוקים

והתאוי ראותך בתלומות

5 חֲמֵן תִּזְרַח יַעֲמִתְּךָ מֵעִיל הוֹד
 וּבְגָדֵי עֹז וְלֹא בְגָדֵי רַקְמֹת
 וּבְכוֹד נִתְנָה כְּתֹר לְרֹאשֶׁךָ
 וּמִדְרֶךְ רִגְלֶךָ גְּבִישׁ וְרֹאמֹת
 שְׁלַח רֵיחַ שְׁמֵנֶךָ לְאַפִּי
 10 וְיִדְרֶךָ וְחַי הַנְּשָׁמֹת
 שְׁמֶךָ טוֹב מִבְּשָׂמִים רֹאשׁ וּמִמָּר-
 דְרוֹר עַל-בֶּן אֲהַבֶּיךָ עַלמֹת:

קבו.

יום סב הידיר.

אל אבו אלחסן [מאיר] אבן קמניל בנסעו המערבה.

אל ארץ רחקה	יום סב הידיר מעלי
מלחמה חזקה	הסבני תלאות אלי
ואצעק צעקה	שלחוני אש יקוד בקסלי

אט עלי ידידי	אם עת הפרידה קרבה
פן ימס קבדי:	5 שים נא ידך על-קסלי

נסעך ממגוריו	איה ועמד לקבי אחר
ישע הוא וגריו	ניען ולבך מחר
מאמריו	נוהי בעלות השחר

צַפְנָתִי לְדוֹדִי
לֹא בָאוּ בְסוּדִי:

לָקַח נְשָׁמוֹת
עַל-פְּנֵי חַלּוּמוֹת
שָׂא אֵלָיו שְׁלוֹמוֹת

נִפְחַת יְקוֹדִי
אִם יֵשׁ אִיד בְּאֵיִדִי:

הִיָּם מִסְפָּרָד
בְּמִשְׁרָה מִפְּרָד
שֵׁם דְּמַעֵי בְּמוֹרָד

וַיִּגַּל בְּבוֹדִי
וַיְקוֹדוּשָׁיו בְּנֵדִי:

וְאֲשַׁכֵּן סְבִיבוֹ
הוֹחֵלְתִי לְשׁוּבוֹ
בְּנֵד בּוֹ אֶהוּבוֹ

נִרְגַע לְבִלְאֵדִי
יֵא קוּם וְאִסּוּאֵדִי:

אֲזַנְגְלוּ צַפְנֵי אֶרְבָּה
לֹא עָמְדוּ בְּנִי-עֵשׂ אֲצִלִי¹⁰

צַפּוֹן עוֹרְרִי לִי רֵיחַ
תִּימָן שׁוֹבְבִי בְּרֵחַ
מְזַרְחָ עַד-בְּלִי גֵרֵחַ

רוּיִם מַעֲרָבִית נְשָׁבָה
הִפְיִחוּ וְהִגִּידוּ לִי¹⁵

לְכָרוּב גַּעְלָה אֶל עֵבֶר
הוּא מְאִיר וְהוּא מוֹר עֵבֶר
יוֹם שֵׁם הַגִּדּוּד לֹא אֶבֶר

וּבְשׁוּבוֹ שָׁנְתִי עֶרְבָה
כִּי בּוֹ טוֹיב זְמַן נִתַּן לִי²⁰

זְנַחְתִּי מְגוּרֵי מוֹשֵׁב
וּבְשׁוּבוֹ וְעוֹרוֹ לֹא שָׁב
וְאֶתְרוּנְגָה רֵן תּוֹשֵׁב

אִמָּא אֵן אַחַרְקַתְנִי אֵל גַּרְבָּה
וְאֵן לִם יִרְק לִי כְלִי²⁵

קבו.

אלוף החן.

שיר מכתב לירידו.

אלוף החן	את אלופי	בשפתיה	יערי צופי
ובסנייה	עדני לולי	עפעפה	חפץ צפי
וקר מקרה	גיבי טובה	ולרצון יהר	יו אמרי פי
הן לגדדה	לבי לבה	ולפרודה	גמס גופי
גני חברה	הפיתי לי	אארה מרם	על-אף צפי
הילל תהוד	בה אור השבי	בי את גבן	מבל-דפי
הן-אל שמה	חתם תכנית	מלא חכמה	ובליל יפי:

קבת.

השן אשר מושבה.

לאחד מנדיבי עם.

השן אשר מושבה איתן
ישב בגן ביתן ובית חתן
קבל שלום עבד אשר ירד
ליום וביתו עם תהום גתן

5 רכב עלי גלים וגלגלים
 על-במתי ארץ ולותן
 ונקו ביוסף רחמי צורו
 יום משכם גלה ומדתן
 לוי ואינו מעדת כרה
 10 קרחי ולא עמד בסוד דתן:

קנט.

שיר חדש.

לכבוד ר' יצחק בן ברוך בהולד לו בן.

שיר חדש בפיו בלנו פוילד ילד-לנו:

וגל הדם וישמח שחק
 וישמע שיר ממרחק
 ובל-השמע יצחק
 ונודע פי בגלל יצחק

5

ובח משפחה לנו פוילד ילד-לנו:

בפיו כל-איש נמצאת בשרה
 פי מצאו אבן וקרה
 נאנה לשכמו המשרה
 אז נדברו נדלה ותורה

10

פִּי הַרְחִיב יְיָ לִנְנוּ   פִּי-יִלְדָּד יִלְד־לִנְנוּ:

נִוְלַד בֶּן לְמַצִּיב בְּנִי
הַחֲכָמוֹת וְנִתְּן פִּרְיָן
מְשׁוּב לְכָל--שְׂאֵל עֲנִי
פִּי מִצָּא לְחֲכָמָה מִעֵינִי

15

וְנִסְ-דָּלָה דָּלָה לִנְנוּ   פִּי-יִלְדָּד יִלְד־לִנְנוּ:

גָּאוֹן מִגָּאוֹן נִפְרַד
וַיַּעֲמָה צְדָקָה כִּשְׂרָד
וּמִיּוֹם אֲשֶׁר נִוְלַד יָרַד
לֹא דָאֲבָה גְלוּת סִפְרָד

20

לֹאמַד מִי וַעֲלֶה-לִנְנוּ   פִּי-יִלְדָּד יִלְד־לִנְנוּ:

כְּרוּךְ אֲשֶׁר נָתַן לְכְרוּךְ
נִיר מִשְׁרָה וְהוֹד נִר עְרוּךְ
בֶּן יְחִישׁ מִזְעַד אֲרוּךְ
אֶל קְרָאִים מִנֵּת דְּרוּךְ

25

קִימָה עֲזַרְתָּה לִנְנוּ   פִּי-יִלְדָּד יִלְד־לִנְנוּ:

אוֹחִיל לֹו כִּי לֹא יִזְנַח
עִם שִׁקֵּק אֱלֹוֵי גֹאֲנָה
כִּי יִיגַע וְכִי לֹא הִיגַח
וְאִם הוּא בְּבוֹית חִשְׁךָ מִנָּח

30

שֵׁם אֲדִיר יְיָ לִנְנוּ   פִּי-יִלְדָּד יִלְד־לִנְנוּ:

קל.

אֲשֶׁר בָּנָה.

שיר תהלה לר' יוסף הלוי אבן מיגש.

אֲשֶׁר בָּנָה בְּשִׁחַק מַעֲלֹתָיו
וְצָבָא הַעֲמִיד עַל-מִשְׁמְרוֹתָיו
הֲלֹא יוֹכֵל בְּרֹא אֹזֵר בְּאֲדָמָה
וַיִּתֵּן יוֹם וַלְיָלָה מִמְּשָׁלוֹתָיו
5 כָּרַב יוֹסֵף אֲשֶׁר רַבִּים יָאוּוּ
לְהוֹסִיף אֶת-יְמֵיהֶם עַל-יְמוֹתָיו
עָרְבוּ בְזִמְן גַּר מַעֲרָבִי
וְהָאִיר מִכְבוֹדוֹ כָּל-קְצוֹתָיו
בְּחָרוּ מִבְּחֹרֵי הַקְּהָלִים
10 מְתֵי סוּדוֹ וְנִשְׂאֵי מִשְׁכָּנֹתָיו
וּמִשְׁתַּחֲוִים אָזִי בַחֲלוֹם לְיוֹסֵף
בְּהִקִּיץ וְקָדוֹ אֵל מְרַגְלוֹתָיו
בִּנְעַן נֹסֵפוֹ לֹז טוֹב וְהִקְבָּה
וְגִרֵשׁ מַעֲשֵׂיו אֵף כִּי שְׁמוֹתָיו
15 מִבְּקִשׁ דָּת רָאָה לְבוֹ אֲרוֹן לָהּ
דָּרַשׁ-לָהּ מִלְּשׁוֹנָהּ מִפְּתַחֲרוֹתָיו
עוֹב הַיָּמֵן וְכֹלְכָל נְעוֹב כָּל-
דְּבַר דְּרָדַע וְשֵׁא מִדְּבָרוֹתָיו

וְהוּא מִזֶּה וּבֶן-מִזֶּה וְנִזְהָ²⁰
כִּמּוֹ מִשָּׁה וּכְשִׁמוֹאֵל אֲבוֹתָיו:

קלא.

בִּי הַצְּבִי.

לִירֵדוּ.

--- (א) ---
--- (ב) ---

בִּי הַצְּבִי בִּי אֲדָנִי

וְקַר בְּעֵינֶיךָ יְגֹנֵי

פֶּן יִקְרָנִי אֲסוּנֵי

אֲט אֲט אֲט בְּדָמִי   בִּי רַק בְּיָדְךָ יִשְׁלֹמֵי:

5
יָבֵד לְבַבְךָ לְגַדְּכָה
יָצוּם לְזַעֲמֶךָ וְיִבְכֶה
וְלִמֵּן רִצוֹנְךָ יִחַפֶּה

מִן מִן מִן לְצוּמִי   וְתִגְהָ שְׂקָרֵי בְיוֹמֵי:

10
אִם-תַּעֲלֹז עַל-חֲלֵי
אֲשַׁטַּח לְךָ אֶת-לְחֵי
וּתַעֲנֵנִי וְתֵי

אִין אִין אִין בְּדָרְמִי   רַק הַתְּרוּגִים לְתַמֵּי:

אָרײַב בִּנְפֶשֶׁי לְכִילִי
לוֹ יִפְחַדְנִי וְאוֹלִי
וְיָשׁוּב שְׁנָתִי וְאוֹלִי

15

עַף עַף עַף בְּנוּמִי   אָבֵא בְּכַסֵּל חֲלוּמִי:

אִם אִשְׁאַלְהָ עוֹף שְׁפָתוֹ
וְאֲדִים בְּשִׁמְשׁ בְּצֵאתוֹ
עַד אֲחֻזָּה מִדְמוּתוֹ

20 אֵיךְ אֵיךְ אֵיךְ אֵיךְ אֲרַמִּי   וְהִפְךָ שְׁפָתוֹ אֲדַמִּי:

שִׁירוֹ וַיִּפְלַח כְּבָדִי
וְיִשִּׁיר לְעוֹרֵר יְקוּדִי
שֶׁקֶסֶי וְרַב לֵךְ וְיִדִּידִי

בַּס בַּס בַּס בַּפְמִי   וְדַע סוֹאדֵךְ יֵא עַמִּי:

קִלְבִּי
לְגִדִּיב...
שִׁיר תְּהִלָּה.

לְגִדִּיב אֲסַפֶּה נְפֶשׁוֹ תְּבוּנֹת
וְגִדִּיב שְׂזָרָה יְדוֹ תְּבוּנֹת

וְחֶסֶד גְּדֹלוֹהוּ הַחֲסִדִים
 וְנֶאֱמָן אֲמִנּוֹתָיו הָאֲמִנּוֹת
 5 שְׁלוֹם הָאֵל וְשְׁלוֹם מִיַּדָּיו
 אֲשֶׁר שָׁבַן עָלַי אֲדָרְם עֲנִנּוֹת
 וְכִרְיָה וְלִבּוֹתֶם לְהִכּוֹת
 לְפָרוּךְ — וְעִינֵיהֶם עֲנִנּוֹת
 וְכַמְעַט אֶבְדִּי לִילֵי כְתָבְךָ
 10 אֲשֶׁר נָתַן בְּפִי אֵלֶם רְנִנּוֹת
 בְּטוֹב שְׁמֵעֶךָ וְיִתְרַת מֵעַלְתֶּךָ
 בְּשׁוֹרְהָ נִשְׁמָעָה מִכָּל־לְשׁוֹנוֹת
 וְשָׂא שְׁלוֹם וְחַן מֵאֵל בְּחַרְךָ
 בְּרֵאשׁוֹנוֹת וְהִשִּׁיב אַחֲרֵינוֹת
 15 וְצֵא לְקִרְאֵת גְּדוּלוֹת בְּקִשׁוֹךְ
 הֲלֹא מַעֲלוֹת וְקָר לָךְ הֵם צְפוּנוֹת
 וְאִם אַתָּה גְּדוּלוֹת לֹא תִבְקֶשׁ
 אֱלֹהִים עֲתִדְךָ לְנִתּוּן וְלִבְנוֹת
 בְּמִוֹ שְׂאוּל אֲשֶׁר מֵצֵא מְלוֹכָה
 20 וְהוּא הוֹלֵךְ לְבִקְשׁ הָאֲתוֹנוֹת:

קלג.
 אֲהָבִי לְחַיֵּי יְרִיקוּ.
 לירידה.

----- (א)
 ----- (ב)
 ----- (ג)

אֲהָבִי לְחַיֵּי יְרִיקוּ   חֵן וְשֵׁד תִּרְבּוֹת יְרִיקוּ
 וְחִסֵּר לֵב כְּמוֹ בְרִדָּע   וְאִיךָ יַעֲמֵד מִדָּע:

הַצָּרִי בְּגִלְעָד אִם רָפָא
 אִין עָדִי בְּצִירֵי אֶסְפָּה
 מִחֲנִי לְבָבִי פֶּה לָפָה

5

אִישׁ בְּתוֹךְ קִרְבֵי הַשִּׁיקוּ   מִי עֲנִינוּ וְלֹא הֶעֱתִיקוּ
 מִלְּהִבּוֹ וְקָטַן רַגְעַ   וּבָא עַת וּפָגַע:

תִּמְאַרִי בְּרַב צִירֵי נִבְדַּל
 מָה אֶחֱלָה כִּי הוּא יִגְבַּל
 אִם אֲדַבְּרָה בּוֹ לֹא יִחַדַּל

10

מִעֲנִיו לְחַיֵּי הָעֲנִיקוּ   הוֹד וּבִסְוִרְדִים הִדְבִּיקוּ
 אֶקְטָפָה גֵרֵד אֲשֶׁר אֲזַבַּע   וְאָמַר אֶל תִּפְרַע:

דוֹד שְׁמוֹ כִּתְשִׁבֵי אֵלֶיהָ
 מִקִּדְשׁ וְהָרַ הַמְּזוֹרָה
 גַּם שְׁמוֹ אֶפְיָקוּם בְּצִיָּה

15

לו צבא שחקים הדביקו מחשב וממיו העמיקו
עד תהום לא מעט אנע ומה הכל אינע:

עין יקר ובלעדיו בדים
מלאך ואף כלם בדים
הוא ארון תעודה הם בדים

20

מדבש אהבו המתיקו ליפי שדיהם היניקו
עד אהליו בלב תקע ואיך לא ובקע:

אמרה למערב את למורה
קט משף פני עפר יברח
עד אשר פני האל אצרח

25

אלחביב ימר עני טרקה וימן עלי בתעניקה
וארי לנפסי לא תקנע פיא רב מא אצנע:

קלד.

חשבתני אדני.

אל אבו לאפציל [מבורך] בן אלחבר.

חשבתני אדני בום ושלקך
והרבית לפני תרנגולך
והכל גענוב לך ורזה
דרור המר כמו נתעב ומשלקך

5 וְעַתָּה יִכְמְרוּ נָא רַחֲמֶיךָ
וּמִלֵּא שְׂאֵלֹת עַבְדְּךָ שְׂאֵלֶךָ:

קלה.

בִּי צָבִי גֵדְרִי.

לִירֵדוֹ.

בִּי צָבִי גֵדְרִי   תִּתְּאוֹרֵי גֹוֶף רֵאיוֹ לְכִלְיָא
לוֹ בְרִית שְׁמֵר   מֵאֲהָבָיו לִי כּוֹס יְמִלֵּא:

עַל-סְעִיף פְּסָף   אֹזֵר פְּנֵי שְׁמֵשׁ צֶיַן וְחִנָּה
כָּל-יִקְרֵא אִמָּה   וַיְהִי בְלִבְדֵּי לוֹ לְמִנָּה
אִם יְהִי חֲשֵׁף   זִהְרֵוֹ אֹזֵר יִשְׁאַל לְבָנָה

אֹזֵר פְּסִיל קֵדְרִי   עֵת זְרוּעַ הַזֹּדוֹ יִגְלֶה
וְבָשִׂי מֵאֲמֵר   כָּל-נְדִיב לֵב פְּנֵיו יִחְלֶה:

מִהֲדֵר יִשְׁחַק   גִּחְצֵב אִזֹּ סִפִּיר יִסֹּדֵד
גֵּד וּמִמְרַחֵק   יֵאָחֵז הַלֵּב תּוֹף מְצוּדֵד
כִּי בַעַת יִצְחַק   עַל-פְּכוּתֵי מֵרֵב גֵּדוּדֵד

תִּתְּנֶנָּה מִדֵּר   מִזֵּב בְּחוּט הַשְּׁנֵי מִמִּלֵּא
מִכְּלֵי חֵמֵר   אֲשֶׁרָה מֵעֵינָיו וְאֲחֶלֶה:

כָּל-מְרִיבֵי פָּנָיו בְּשׁוּרוֹ
יַחֲזֶה חֲלוֹי מִבְּשׂוּרוֹ
לֵב אָנוּשׁ יִגְהָה מִמְּזוֹרוֹ

יַחֲשֹׁף רִיבּוֹ
בִּי בְּעֵין לִבּוֹ
מִחֲמַד נִיבּוֹ

15

לֵב בְּעַפְעָפִים בְּחֹזְלָה
לְכָדוֹ לֵב כִּסְף וְכֹלָה:

מַעֲשָׂיו בַּחֲדָר
הֵן בְּלִי מִכְּמָר

לֵב בְּחִין עֵינַיִם שְׂכֹנִים
לֹא בְּרוּחַו בְּכַפּוּר יַעֲרִים
רַחֲקוֹ אֶף זָכְרוֹ יַעֲרִים

צָד וְלֹא צָדָה
בֵּין צְבִי רָדָה
לֹו כְּאֵשׁ מוֹקְדָה

20

צוּף בְּמִתְקַ חֲבוֹ יִסְלָה
בִּי בְּטַעְמוֹ מִרְפָּא לְחֹזְלָה:

מִזְמָן נְעֻדָר
בּוֹ דְבִשׁ נִשְׁמָר

אֶף לְשׁוֹן דְּמַעֵי יַעֲנֶה בִּי
גַעְלָה אֵד מַחֵם לְכָבִי
אֵל יְרִיבֵי בְּלִשׁוֹן עַרְבֵי

אֲצַפְנָה אוֹנֵי
בִּי אֵלֵי עֵינֵי
אֲחֻלִּיק מַעֲנֵי

25

וּאֵנָּה עִשְׂקֵת גִּזְאֵלָה
קֵד מִלֵּא אֵלֵאפֶאק גִּמְאֵל

מִן עִשְׂקֵי יַעֲדָר
וּאֲחֵר אִסְמָר

קלו.

לְשׁוֹנֵי כְּבֹדָה.

אחרי שלחו את אחד מירידינו.

לְשׁוֹנֵי כְּבֹדָה אִזּוֹ יוֹם שְׁלַחְתִּי
וְלֹא יִכְלֶה לְדַבֵּר-לוֹ נְכוֹחֹת
עָדֵי שֶׁחַ מַה-לֵּךְ נֶאֱלָם וְאַתְמוֹל
לְשׁוֹנְךָ דִּבְרָה עָמִי בְּצַחֹת.
עֲנִיתִי הַבָּאב בְּלֵל שִׁפְתֵי
וְנִתְעַרְבִי דְבָרֵי בְּאַנְחוֹת:

קלו.

אֵיךְ מַעֲיִנֹת עֵינֵי.

לירדו.

הַתְּאֲפְקִי	אִיכָה בְּמִיֶּסְרֵי	אֵיךְ מַעֲיִנֹת עֵינֵי
וְתַנְפְּקִי:	לְדַרְכֵּךְ צְבִי יְרֻבִי	יֹם נָד וְהֵן הַגָּה
אֵיךְ אֲעַבְרֶם	אִזּוֹ נִהְרֵי דְמָעָה	אֵיךְ אֲרַדְפָּה צְבִי
לֹא אֲעַצְרֶם	עַל-הַר וְעַל-גִּבְעָה	כִּי עֲגִנִי בְּכָיִי
וְאֲסַפְרֶם	שְׂרָתֵי יְמֵי רָעָה	מִימֵי גְאוֹן עָדֵי

וְנָדַד יָדִיד מִנִּי   לֹא בָא בְּמִסְפָּרֵי   יוֹם חִלְקוֹ
מִלְּוֹ בְּמֵן מִנָּה   לִי מִדְּבַשׁ עֲרֹבִי   לֹא צִדְקוֹ:

אֲהַבֶּת יִפְהַ מִרְאֵה   נִפְהָ וְאַיֵךְ מִימִי   לִי יַחְמְרוּ
אֲשֶׁתָּהּ וְאַשְׁתֵּאֵה   אֲבִיט לְנַחוּמָיו   אִם נִכְמְרוּ
מֵה-שׁוֹב יָקוּ רֵאֵה   אִימִיו עָלַי רַחֲמָיו   יִתְנַבְרוּ

פִּיהוּ לְרַחֲמָנִי   עֵינָיו לְאַבְזָרֵי   יִתְחַלְקוּ
עַל-לַחֲיוֹ נָגַה   לֵה שְׁמֵרִים רַבּוֹ   בִּי גִשְׁקוֹ:

עֶפֶר תִּרְפִּינָה   עֵינָיו בָּרַב חַנּוּם   כְּנֶסֶף דְּרוֹר
אֲחִלִּי תִרְפִּינָה   מַחֲלַת אֲסִיר חַנּוּם   מֵאֵין דְּרוֹר
יִשְׁנֵנו בְּלֵי שָׁנָה   אֵךְ שְׁמֵרוֹ נָגַם   בֵּן מֵר-דְּרוֹר

כָּל-מַגְדָּנוֹת גְּנִי   בּוֹ מַעֲשׂוֹת פָּרִי   לֹא יִפְסְקוּ
וְרַד וְשׁוֹשְׁנָה   חֲבָרוֹ וְהִתְעַרְבוּ   בַּל גִּתְּקוֹ:

לֶחֶם וְאֵין שְׁלַח   כִּי גִשְׁאֵי כִלְיוֹ   מִתְאַרְזוּ
שְׂרָבִיט בְּדִלַח לַח   אֹזֵר וְעֵלָה עָלָיו   מִזְהָרוּ
אֵךְ שְׁעָרוֹ שְׁלַח   סוֹת מִבְּנֵה לִילְיוֹ   עַל-שְׁחָרוּ

עָגְנִי אֲכַל עֲדֵנִי   צָרִי אֲכַל צָרִי   טֵה-מִתְּקוֹ
חֲצִיו וְאִם עֲנָה   לְבוֹת וְאִם גִּשְׁבִּי   בּוֹ יַחְשְׁקוֹ:

דִּוְדִי הִיִּתְבּוֹגֵן   בַּת מִבְּנוֹת מִדָּגֵן   בּוֹ תַחֲשֶׁק
מִעֲבֹד וְתִתְאֹזֵן   בְּסִתָּם וְהוּא עֲגֵן   בַּל יַעֲשֶׂק
תִּלְוֵן וְתִתְלוֹזֵן   עַל-דִּין וְעַל-דִּין   מִזְעֵי גִשְׁקֵן

יא קום מא אצברני נדא אלחביב גארי ונעשקה
לים כאן תכון סנה למן לקא חבה יעאנקה:

קלח.

לְךָ עֵינַי.

אל [אבו אלחסן] בן מוריל.

לְךָ עֵינַי בְּפוּק לַיִל קָרְעוֹת
אֲבָל עוֹד לְךָ שְׁמִי אֲזַנִּי רְצִיעוֹת
רְצִיעָתָם כִּי אֶהְבִּיק לְאֲדוֹן
וְהֵן אֵל שִׁמְעָה בְּלִבָּד קְבוּעוֹת
5 עֲלֵי מִצּוֹר בְּמִשְׁמַר הַעֲמֻדָּתָן
וְאוֹלֵי קוֹל יִקְפִּיז עַל-גְּבֻעוֹת
בְּמִבְתָּב מְגִלְלֵי פִּי לְהַחֲלוּץ
עֲצָמֵי כִּי בְּטוֹבַת הַשְּׁמוּעוֹת
אֲרַפֵּא מִתְרוֹפֵתָם חֲלָנִי
10 וַיְהִי אֵל בָּאֵב לְבִי קְמַעוֹת
אֲשֶׁר נָמַס בְּאִשׁ חֶשֶׁק וּפְרִיד
וְגַבִּי אֶבְלָה לַיִלִּי דְמַעוֹת
וְחֲצִי הַגְּדוֹד לֹא מִחֲמִיאִים
לְקַבּוֹת וּמִצְאוּ טָרַם צְלַעוֹת
15 וְהַחֶשֶׁק וְהַפְּרִיד בְּקִירוֹת
לְקַבִּי יִתְדוֹתֵיהֶם תְּקִיעוֹת

ומה-מתוך פרי חשק אָבֵל אֵר־
 חריתו מר בשבינים בלעות
 בפרודו ששזנו לא יסלה
 ורעותיו במוכו לא פרועות ²⁰
 ונלפדתי בפי לבאות ידידות
 ועל-טרף לבכי הם פרועות
 צבי שמתיו עלי לבי לפקוד
 וחין חשקו בקרבן חין פשועות
 תלחמנה שמי עיניו ותור זאת ²⁵
 לזאת רק מלחמותי הן מניעות
 ותחלשנה לפי חרבם אריות
 ואם הם בתלושות הינעות
 ולפניהם שמי צרות רקומות
 באלו מדמי הרג צבועות ³⁰
 פנינים על-לבן ספיר ברמון
 בשלחן שן ברדותן ורועות
 ושדים עלי צלם בדלח
 למתחת לביש מקטר קציעות
 שביעתי בחי נפשי ידידי ³⁵
 אקים-בה אמת כל-השביעות
 הכי רוחות אספן הם צררות
 ורוחות רחוקן המה קלועות
 ורוחי נצרה אתמול והיום
 בתוכן להבות אש לא שקועות ⁴⁰

וְיָדִי מִהֲרִלָּה תַעֲבִיד נַפְשׁוֹת
 בְּסֶרֶךְ עֲלֶיךָ הִנֵּה פְרוּעוֹת
 וְמָה אֶחְבֹּא לְהַקְחֵשׁ אֶבֶל כִּי
 בְקִרְבִי מִחַנּוֹת הַשֶּׁקֶךְ מְרִיעוֹת
 45 וְלֹא אִשָּׂא אֲנִי הַשִּׁיר אֶבֶל פִּי
 וְכִלְיוֹתַי בְּרוּשׁ פְּרוּד שְׂבָעוֹת
 צָבִי אֵל תִּשְׁבְּחָה אֶהְבֵּת יְדִידָךְ
 וְאֵל אֲרֹד שְׂאוֹל אֶבֶל בְּרַעוֹת
 וְכֹר־לַיִל נִשְׁכְּחוּ צְרוֹת וְשִׁמְנִי
 50 רַבִּידִי צִנְרָגִינוּ זְרוּעוֹת
 וּמִצִּיתַי פָּגִין לַח מִשְׁפַּת בּוֹם
 אֲשֶׁר נִמְשַׁל לְמַעַן הִישׁוּעוֹת
 וְקִרְבָּתִי בְּלִי אִירָא תְּנִיתוֹת
 וְרַחֲקֵתִי וְהִגֵּן כִּי פְּגִיעוֹת
 55 עָלַי נִפְשִׁי חָמַל דּוֹדִי בְּמִקְרָב
 כְּלִיל יַפִּי מְלֵא חֶקְמָה וְדַעוֹת
 שְׁלַח רַפְאוֹת דְּבִרְיָךְ לְעֵינַי
 אֲשֶׁר דָּמִים מִכַּבּוֹת הֵן נְגִיעוֹת
 רְאוֹת סֶפֶרְךָ וּרְפֵא מַחְלָתִי
 60 וְצִרְעָתִי וְלוֹ הָיָה צְרוּעוֹת
 יִשׁוּבֵךְ הָאֱלֹהִים אִישׁ לְדוֹדוֹ
 וַיִּשׁוּב מִחַנּוֹתַי לָךְ נִסְוֵעוֹת
 קְרֵא שִׁירִי וְאֵל תִּשְׁבַּח בְּרִיתִי
 וּסְפֹרְךָ אֵל וְאַחַר לִי פְּשִׁיעוֹת

65 מִצָּא שָׂכַל וְחַן לִפְנֵי אֱלֹהִים
וְהַשְׁלוֹם לְךָ יִתְקַע תְּקִיעוֹת
וְיִנְטָה לְךָ דָּוִד בְּנֵהָר
שְׁלוֹם נוֹטָה שְׁחָקִים פִּירֵיעוֹת:

א.

אל החבר ר' אהרן אלעמאני.

תובל האגרת, בשלום ועתרת, אל מחמד עינינו, ונעם אזנינו,
ומתק לשוננו, צרור מורנו, מלקושנו ויורנו, הפצנו, כבוד
ארצנו, מר' ור' אהרן החבר המעלה, הדיין המופלא,
בן כב' גד' קד' צפירת תפארת השר הגדול, המעז המנדול,
החכם המופלא, הרופא המעלה, מר' ור' ישועה תנצב"ה. מאת
המתהלל בתהלתו, והמתגדל בגדלתו, הקרא בשמו, השאל
לשלומו, השואף אל מקומו, והודה הלוי ברי' שמואל נ"ע.

על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי וגו',
10 דברתי אני עם לבי לאמר, אלך לי אל הר המד, ועוד
אני מדבר, טרם אכלה לדבר, והאלהים אָנָה לידי מכתב
שלוח, על כנפי רוח, בהדסי שלומים רקוח, מאצרות
רבלים לקוח, בשמן משחת קדש משוח, ריחו כריח
התפוח, אל אשר יהיה שמה הרוח, מור עבר העביר,
15 ואזכרת לבונה הזכיר, ואת אחיו לא הכיר, לא יסֶלֶה
בכתם אופיר, בשהם יקר וספיר, טוריו מְמַלְאִים בתרשיש,
מְסַלְאִים כראמות וגביש, תפארת העכסים, והשביסים,
והוד השהרונים, תורי משלים, הרוזי מְהַלְלִים, אל מי
השכל פתוח שרשם, אשר יצאו משם, מְעִינִים — מנוזלי
20 שחק שאובים, ועינינם — ממאורי אור גנובים, ומן הצבא
ומן הכובכים, טוריו מן השחר קצובים, ורקועיו מן
הרקיע הצובים, והמה בכתבים, מערכי לבו רקמוהו.

ורעיוני קַמְהוּ, ומעצותיו קבצוהו, וזממיו שבצוהו.
ומחשבו ארנזוהו, ואצבעותיו כתבוהו, את אשר כבר
²⁵ עשהו. נטה לו תחלה, אהל גְדָלָה, הצרותיו בתהלה,
עשה לו אפריון תבונה, והציב לו שפריר אמונה, ואין
קצה לתבונה. מַעֲנֵי מתגברים, ועניניו מתחברים, הם
המדברים, ומן המקדש המה יוצאים, מקדש מעט
לכל אמוני, כי שכן עליו כבוד יי, הוא כב' גדי קד'
³⁰ יקרת הדרת צפירת תפארת מר' ור' אהרן החבר
המעלה, הדיין המופלא, השר הטפסר, אבי המוסר,
תפארת החברים, ראש המדברים, אורה לתורה,
ונהורא לסכרא, ועמוד לתלמוד, ומסעד למורא, שרש
החכמה, וחרש המזמה, אישכל הפְּכָר, הנתן אמרו שפר.
³⁵ נטע נעמנים, ערוגת שושנים, גפן אדרת, עמרת תפארת,
ארזים הגבוהים, בעדן גן אלהים, לנעם פרוי תאכתי,
בצלו המדתי וישבתי, גן החמודות, ומשכן התעודות,
ולי במלך עשר ידות, הנה כה מבטי, ועיר מקלטי, ואני
אתנהלה לאמי, אליו מפלטי, לְיִשְׂרָאֵל מַעֲבָטִי, להוציא
⁴⁰ לאור משפטי, כי איך יתגדל על מניפו הַמְשׁוֹר, ומעללי
הלכים הלוך וחסור, אבדו רעיוני, לא מצאו חזון מאדני,
ילדי מזמותי לא מצאתים, כי נחמתי כי עשיתם, כי
הלכו עמי בקרי, ויהיו כבות הַמְרִי, העזו פניהם, וְנִעְצְמוּ
עיניהם, ואטמו אזניהם, ואלה המשפטים אשר תשים
⁴⁵ לפניהם. פרשתי רשתי, ודרכתי קשתי, ואין איש אתי,
למשוך אותם אל רצוני, להביאם בכפל רסני, ואקרא
בשמך אליהם, לתת רוכבים עליהם, והנה רץ לקראת
רץ, כי כבר החזון נפרץ, ומי לא ינבא, נֶאֱסֹר הַיּוֹם
לדרש שלומך, ולשחר מקומך, ואודיע לאדוני את יגוני, כי
⁵⁰ עזבתיהו, אחרי אהבתיהו, וכאשר זכרתיהו, בקשתיהו, ולא

מצאתיהו, נהפכו לי הוימים — אימים, והלילות — ליליות,
והקצות — מְבַעֲתוֹת, והשָׁדִים תכפוני, והשְׁעִירִים אפפוני,
וְכַדָּר צנפוני, וְכַפּוֹר צרפוני, ועוד מעט ושרפוני, אחרי
אשר הרפוני, ורדפוני, וכשחל טרפוני, וכנחל גרפוני, לולי
55 כַּתְּבֹךְ שַׁעֲשׂוּעֵי, גַּת נִטְעֵי, ופֶרֶס זְרַעֵי, הַמָּה אַחֵי זְרַעֵי,
וְקִרְוֵי וּמִדְּעֵי, מִמֶּתְקֵי גִבְעֵי, וּמִנְעַמֵי יְצוּעֵי, אִקְרָאם
לְרַגְעֵי, וַיִּפְזוּ זְרַעֵי, שְׁשִׁים גְבוּרִים סָבִיב לַמַּמְתִּי, מִכְּבִי
אֲשֵׁי, וּמְשִׁיבֵי נֶפֶשׁ, וּכְמַעַט הַתְּנַחֲמִתִּי, וְנִהַמְתִּי, וְנִאֲמַתִּי,
מָה לִּי לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לְשִׁתּוֹת מִי שְׁחֹר, וְלִבִּי עֲצוּר וְעוֹב
60 לְאַחֹר, וְאוֹלַם הַתְּאַפְקִתִּי, וְנֶדַד הַרְחַקְתִּי, עַד אֲשֶׁר
דִּבַּקְתִּי, אַחֲרֵי אֲשֶׁר חִשַּׁקְתִּי, וְאַבָּא מִצְרַיִם, וַיֵּרְאוּ הָעֵינַיִם,
כַּפְּלֵי כַפְּלִים, מֵאֲשֶׁר שָׁמְעוּ הָאָזְנוֹת, אֲצֵל כְּבוֹד שֶׁר
הַשְּׂרִים, וְנִגִּיד הַנְּגִידִים, מְעֹן הַנְּגִידוֹת, וּמִשְׁכַּן הַיְּהוּדוֹת,
כֹּל יִקַּר רֵאתָה עֵינִי, רֵאִיתִי אִישׁ חַמּוּדוֹת, בְּמֵרָאָה וְלֹא
65 בְּחִידוֹת, נֶאֱמַן עִם קְדוּשִׁים, וְטוֹב עִם אַנְשִׁים, אֲסַף
גְּדֵלָה וְתוֹרָה, וְזוֹכָה לְשִׁתִּי שְׁלֵחֲנוֹת, אֲבָל הוּא בְּעֻנְוֹתָיו,
יִסֹּר הַתְּמִיד, הַעֲתִיד לְהַעֲמִיד, וַיִּפּוֹר אֶת מִטְּמֹנוֹ, בְּרִצּוֹן
אֲדִנּוֹ, וַיְבַלֶּה אֶת יָמָיו, בְּדֶרֶשׁ טוֹב לַעֲמּוֹ, מֵדֹאָהוּ כְּמֵרָאוֹת
פְּנֵי אֱלֹהִים, וְעֲצָתוֹ כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַל אִישׁ בְּדַבַּר אֱלֹהִים.
70 מֵלֹאכֵי הַפְּגִיעוֹנֵי, וּמִנְעַמּוֹ הַשְּׁבִיעוֹנֵי, וְנִגְנְקֵי הַגִּיעוֹנֵי,
וּמִרְעֵי הַיְּהוּדִיעוֹנֵי, יְדֵי כְּבוֹדִים מִלְּסַפֵּר, וְשִׁבְחֵי יְגִיעִים
מִלְּסַפֵּר, אִם מִצֵּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, הַשְּׂאִילֵנִי לְשׁוֹנֶךָ, וְנִגִּידֵי
עֵינֶיךָ, וְהַעֲנִיקֵנִי מִפְּנִינֶיךָ, וְהַטְרִיחַ עֲנִינֶיךָ, יֵצֵא דַבַּר שֶׁבַח
מִלְּפָנֶיךָ, לְגַמַּל מִקְצַת טוֹבוֹתָיו, וּמַעַט מִנְּדִיבוֹתָיו, יֵצִיץ
75 נִזְרוֹ, וַיְהִי שְׂדֵי בַעֲזוֹ, וּמַעֲלָתְךָ אֲצִלּוֹ יִתְרָה, וּנְפִשְׁךָ
בְּעֵינָיו יִקְרָה, וּמַעֲלָה בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרֵד, וְדַבַּר הַנְּהַרְגַן
בְּאֲזֵנוֹ לֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרֵד, וְלֹא יִבְאִישׁ רֵיחַ, וְלֹא
יִרְעִישׁ בּוֹטַח, וְאַהֲבָ לֹא יִפְרִיד, וְשֹׁכֵב לֹא יַחְרִיד, וְרַבְצַת

ואין מחריד, וחלו פניך רבים. ומי לא ידע במעלתך,
80 והוא המצרף לכסף והכור לזהב, וזהב קָלָךְ, ומום אין
בך, ומי מן הזקנים אשר כגילך, ימשילך, או יערך
אלריך, להם שם הַדִּין, ולהם הענין, והם הבורות ואתה
המעין, לא כל נוזל מים, ולא כל אהל שמים, ולא מכל
הרין, יִלְד אהרין, ולא מכל אורין, יַעֲשֶׂה תורין. יאתה לו
85 המלוכה, ויאתה לך להיות משנהו, ושר צבא מנחתו,
ואין מחנכים מובח הזהב אלא בקטרת הסמים. תתהלל
בְּמִשְׁרְתּוֹ, ויתהלל בשירתך, האל יצמיד מְשַׁרְתְּכֶם,
ויתמיד חכמתכם, ונשוב כמעט לשעשועי יין, ותעתועי
עין, לקנות אהבה ולב אין, כי זכור אני ואתה את
90 השירים, המקברים, בימי הנעורים, מה יפו, לולי אשר
עפו, ושאלת היתכן, להעשות כן, והלב נעור מן הנערות,
ורק מן השחרות, יביט סביבו, ולא יגה שביבו, ולא יזל
רביבו, ויהי היום ואהביך שותים, ואש אֶהְבִּיךְ חותים,
השכירוני, והזכירוני, עד התעוררתי, ושוררתי, ודברתי
95 נגידות, וחברתי ידידות, וגםמכתי על איש חמודות,
ואתה בחסדך תקח מנחתו, ותרקח מְשַׁחְתּוֹ, ותסלה
מְשַׁחְתּוֹ:

ב.

אל ר' שמואל הנגיד.

לחשרת גשמינו, והדרת שמינו, וגזרת לשמינו, וקטרת סמינו,
ותימרות בשמינו, ומשמרת אסמינו, מרגו ורכנו, פרשנו ורכבנו,
קשתנו וחרבנו, כבוד אל בקרבנו, שמואל הנגיד, עז רבי
התעודה, שר צבא ישראל ויהודה, בן כבוד גדלת קדשת
יקרת צפירת השר האדיר, שר הרפאים, מרגו ורכנו חנניה
מנוחתו כבוד.

מאת מְשַׁרְתְּךָ עבד מְשַׁרְתְּךָ ולוית חברתו, הנלוה עליו,
המתלוח באהליו, הלוח ממהלליו, יהודה הלוי בירבי שמואל נ"ע.

אם רצון נפשכם למלא את רצוני

שלחוני ואלכה לאדני

כי מנוחה לא אמצאה עוד לרגלי

עד אכונן בבית מעוני מעוני

אל פעמי תאחרו מנסע

כי אפחד פן יקרני אסוני

שאלתני חסות בכנפי כבוד אל

והיות עם מלון אבותי מלוני

ודי ברכני ולא הצריכני רק אין דבר ברגלי אעבורה.
הבאתי בידי דני והשארתני אחרי ברכה, והיה עם לבני
שאקבד ולא אקבד על אדם, ודמיתי לעשות אלכסנדריה
— קפנדריה, ולא נתתי לפעמי המרכבה — עכבה, עד
שפגעתי במי שתקוף ממני מְשַׁרְתְּךָ מְשַׁרְתְּךָ אדני החכם

המופלא. החבר המעלה. מרנו ורבנו אהרן הדן אדני
ועבד רשיונך. זכור לטוב. קדמוני חסדיו. ונעימות ידיו.
ומיני מגדיו ובית מנוחים ומשכנות מבטחים. ועליות
מְרֻחִים. משכן ודירה. ושלחן ומנורה. תקפוני מנעמיו.
והקיפוני מטעמיו. והקביל את כעסי ברצון. ואת מאיני
בפתחי וְיִפְתָּה ויוכל ויבא לי וְאֵלַי. אני ורעי וְגַאֲלֵי. וכל
הנלוים עלי. מסתופפים בצלו. וחונים על הגלו. לְמִטּוֹת
צנועות. ומנוחות שְׂרוּעוֹת. נְתִימָר בפתבגיו. ונשתכר
בתענוגיו. ועד הנה לא פתח חלציו. ולא נִתַק נעליו. וְלֹאֵו
מהללי. על כל מה שהקדים אליהוא ובניו. וכל העמדים
לפניו. וזכרו לטוב נשאני בראש הנשואים. ושמני בראש
הקרואים. ויחלק לתלמידו כבוד רבו. וְשֵׁם את ילדו
במעלת יולדו. כמה אקדמנו. וְשִׁקְחֵי צעירים ממנו. וכל
זה מי השילוח לנגד גאון הורדן בא ביהודה שטף ועבר.
בבא דבר — אדני. אל יד אדני החכם המופלא. המעז
המגדול. התם הַיִּשְׂרָאֵל אבי הַיִּשְׂרָאֵל. ויודע כל
פשר. מרי ורי. חלפון הלוי. מְגִנֵי וְלֹנֵת חֲנִי גבר עלי
חסדו זה שנתים. וְיִכְפַּל היום לשבעתים. במנה אפים.
וכסות עינים. ועליו הַשְּׁלֵבָתִי. ובחסדו נסמכתה. להיות לי
אצל אדני למליץ. ובידו תקותי. לתקן מַעֲשֵׂי. ולהגיע
אל אזני אדני אַחֲוֵתִי. כפי תאותי. ואחריו כן הגיעה
האַגְרָת. בכל עז חגרת. וכל הוד אגרת. וכמעט היתה
מְשַׁגְרָת. אל אזן סגרת. וּמְסַגְרָת. פליאה דעתה. ממני
נשגבה לא אוכל לה. מְלֹאֵת החכמה. אשר לה הרקמה.
מה נעמו פניה. ועסקו עניניה. אין למלאת את פנינה. ואין
לרקוח בשמניה. ומי זה אשר יְבִינֶהָ. אף כי אנכי אֶעֱנֶהָ.
ובהגיע שלוחו. והודיע את שיחו. כלתה הנפש למנוחו.
וחלה הלב לאור ירחו. וְלִנְגַה זרחו:

50 אָמַר לְלֵב חֵלֶה רָאָה   סָבִיב לָךְ אֵשׁ לְחֶקֶה
הִנֵּה בְצַעַן הַצָּרִי   עֲמֵה לָךְ אֲשֶׁלְחָךְ

ואמר לשלוחו נהג ולך אל תעצר לי לרכב, משכני אל
משכני, ושלחני אל שלחני, אל נתעלם מעיניו, עד שנראה
מְעֵנָיו, כי הקים משכני, וערך שלחני, ופרש ענני, והוריד
55 מְנֹה, והויל מְעֵנָיו, אין מעמד, עד שנראה הנחמד, ואין
להתאחר, עד פניו נשחר, בגן ד' בארץ מצרים, נחמד
להשכיל ותאווה לעינים, והיה לי לידים ולרגלים, עד אבא
אל ירושלים, בעזרת שמים, אחרי חֲפָקִי מִדֶּרֶךְ נְעֻלֹי,
והתאבקי בעפר רגליו, ואדני הנגיד בחסדו, ימחול על
60 כבודו, — לעבדו, כי יתמהמה במעט, ויתנהל לאט, ויעכב
את ארחו, בעל כרחו, כי נטרד בעסק סחורה, ויקרא
שמה עֶשֶׂק, כי התעסק עמה, — ויתמהמה, וקדם ספרו,
להיות פְּפֹרוֹ, לכפר פני אדניו, במנחה ההלכת לפניו,
יקבל המעט מקטון עבדיו, וצעיר תלמידיו, ותשא ישיבתו,
55 שלום תשובתו, על האגרת, — המפארת, אשר היתה לו
עמרת ותפארת, וכשמע האזנים, וכתבו הידים, קנאו
העינים, ונועדו עם הרגלים, לאמר קומו ונגיע, ונִרְאָה
ונופיע, ונדע ונודיע, ונגיד ונשמיע, וכל קרבי שוקקים,
ומשתקשקים, עד יַעֲרָה עֵלֵינוּ, רוח ישאנו, וְיִרְאֵנוּ לַפְנֵיךְ
70 מְרֵאֵינוּ, תִּקְרַב הַעֵת ויגיע הַזְּמַן אִמֵּן.

יערב על אדני שיהי, כי דברתי כפי כחי, לא כפי
תהלתו, ופרשת גְּדֻלָּתוֹ, אשר גדלו ד', ואת אשר נשאו,
והרים את כסאו, ממעל לכוכבי אל, ירום ונשא וְנִבְּרָה
מֵאֵד, הנה כי כן יבִּרְךְ גְּבוּרֵי, ירא שמים בסתר, ודבר אמת
75 בלבבו, לא אלמן ישראל, ויהודה בימיו, יקומו וזמיו, וינועו

קמיו ויזועו מתקוממיו וירעפו שמיו ושללי שלומיו מאת
 עושה שלום במרומיו ותקַמְנוּ ותלמידיו ואנשי המקרא
 ובעלי המשנה וישראל וזקניו ושטריו ושפמיו ומשרתיו
 וְרֵאֵי פָנָיו וְעַבְדָּיו הַעֲמִידִים לִפְנָיו וְלִשְׁלֹשׁ הַכְּנָסוֹת וְרֵאֵי
 הוֹמְיוֹת וּמְרַגְלוֹת שֶׁהֵם מְרֵי גְלוֹת וְרֵבֵי הַתְּשׁוּבָה אֲצִילִי⁸⁰
 ומשכילי הנכבדים עלי הנחמדים אלי אלהים יענה
 את שלומם לילה ויומם וגם כל העם יבאו בשלום
 על מקומם.

ג.

אל ר' נתן החבר בן שמואל.

אל אוצר התבונה ומבצר האמונה נזר החברים וראש
 המדברים תהלת התורה ונלת המנורה מרנו ורבנו נתן
 החבר בן כבוד גדלת קדשת מרנו ורבנו שמואל החבר ז"ל
 מאת המשתחוה לפניו המתאוה לראות פניו יהודה הלוי
 בירבי שמואל נ"ע.

5

אבני נזר מתנוססות ובנזר דורנו מתעלסות ולאבן
 שתִּיָּה מתיחסות ובכל אבן יקרה מתקלסות הוא
 הנזר הנקבע על אבן העזר אבני הפיץ כל גבולו ואבן
 הראשה ממעל לו ואבני חן מימינו ומשמאלו וקרנים¹⁰
 מידו לו ימים אפורר ורפאים אעורר כי אתעורר לשורר
 בכא אלי נתן הנביא והמו עלי מורשי לבבי והוטל
 מכתבי בין ידי מחשבי עֲנֵי וְעֲנֵי כי נהגני בכבוד
 ובכבדת ויתן עלי את הנזר ואת העדות עטפני חליפותיו
 וצנפני מצנפותיו ותקפני בתעפותיו מן יָבֵשׁ נזרו ומי

¹⁵ ילבש כתריו. שערי צדק שערו. והרי נשף הרריו ונשפי
השק שחריו. יחוקק. וכל עצה יבוקק. ויעץ. וכל שבט
ירעץ. וכל פה יאלם. ובעל דברים יפלם. ואשר שירים
יחברו. פה להם ולא ידברו. מעינותיהם נסתמו. וכאבן
ידמו לפני מקור לא יכזבו מימיו. ולא יקדרו שמיו. ולא
²⁰ יעצרו גשמיו השיקו אסמיו. והריקו בשמיו. מי הקשיב
אל מליו. ירד המן עליו. דברותיו נפלאות. ומחברותיו
נוראות. ים ודרום יאברו. וממרום ידברו. הכוזה תתפשהו
מצרים. ותכסף אליו ירושלם. והארץ מרתים. צרור
המור מתופש בידים. ומחפש בין שדים. יגיד עליו ריחו.
²⁵ ומה שחו. מרקחי שמניו. יקראו אברך לפניו. וספריו
יגלו את סתריו. ושמו נתן טעמו. ומעדני נעמו. החכם
המופלא הנזר המעלה. ושמו גדול מכלם. מרנו ורבנו
נתן החבר. נזר החברים. בן כבוד מרנו שמואל החבר
הצדיק ז"ל. מאת חלק מאוריו. ופלג מנהריו. יהודה הלוי
³⁰ צעירו. ולקט קצירו. ופרט בצירו. השלח לבנו. טרם
כתבו. הורא ורך הלבב. להשיב על עניניו. האצלה
בצאתי במחרשתי ואתי. לקראת הפרתי והפלתתי. אל גוי
איתן. ומערכות נתן. כבניהו ואיתן. מי אנכי ומה חיי. ומה
בקשתי ומאויי עפר נקלה. נהיה ונקלה. דאג על עוניו.
³⁵ ועל הטאת נעוריו וזקניו. ויתן פניו לעמד על אדניו.
בתחנניו. אורח נטה ללון. והוא לוי והוא גר שם. במה
יתקרב. ואיכה יתערב. את הממשל והרהב. ואת לשון
הזהב. עצות מרחוק קראתי. וכלי נשאתי. ונכנסתי
ויצאתי. וטוב משתיקה. לא מצאתי. נכלמתי והתבוששתי.
⁴⁰ וממענה נואשתי. ומצאת לקראתו נחלשתי. וקיר בעלטה
גששתי. וקעור מששתי. ומחבואים בקשתי. עד אשר
פגשתי. בנגשים אצים. דחקים ולחצים. מאת החכם

המופלא. השר המפסר המעלה מר' ור' חלפון הלוי
 הקדא בשמך. מתעורר להחזיק בך. אדני וגאוני. ירום
 45 ונשא וגבה מאד. העמד בינינו לחבר את לבבנו
 בשליחות כתבינו. וברירות אֶהְבִּינוּ. נגשנו ואלצנו
 הציקנו והקיצינו. ומבור עצלות הריצינו מתרפק. ולא
 מתאפק. לאמר לי לכה נא אַנְסָכָה. וכלה מעשיך.
 ותן תִּן התכונה. כאשר בהיות תבן התכונה. ועשה
 50 עם הזקנה. מעשה העדנה. ודע לפני מי אתה עתיד לִפְנֵי
 את החשבון. ואצל מי תכתוב ואצל מי תחתם. קסמיו
 הבהילו. וחרטומיו הגדילו. עד הפרו את נדרי. והתירו
 את אסרי. וַיִּפְסוּ אסורי. ויתחדשו נעורי. ויתרגשו שירי.
 ויתנגשו כנורי. וַיִּנְשְׂוּ מגורי. ושני חיי מגורי. ולא זכרת
 55 כי פנה היום לערב. והמלון קרוב. והמלאכה לרב.
 והתערכת את הערב. וַאֲנַעַר לנערות. ואשחר את
 השחרות. ואכחש את השיבה. ככחש הגנבה. וכחשי
 בפני יענה. אז מדברותיו אצלתי. ונפתולים נפתלתי. ועם
 הארי יבלתי. ובדל און הצלתי. ובנפשי התלתי. כי אל
 60 סִפְרֵי המלך התמשלתי. ואשר כח לעמד בהיכל המלך.
 ואדני בחסדו ימחול לעבדו. ולא ידקדק אחריו. ולא
 ישקל את דבריו. ולכף זכות ידינו. ובדין חכמתו אל
 יביאנו. והנה פרו רעיוני. ומכתם שגיוני. ומיטב הגיוני.
 כפי השג ידי ולשוני עד אשר אבא אל אדני. ואשקד
 65 על פתחיו. ללקט בדלחיו. ולמלא את שבחיו. הן אלה
 קצות ארחיו. ומעט מזהר ירחיו. ועשה שלום במרומיו.
 ירבה את שלומיו. וישלים משלימיו. וילחם את לחמיו.
 ויקים את זממיו. ובטוב יבלה ימיו. והשלום כחותמיו. אמן.

אל חכמי נרבונא.

(המכתב כתוב בשמו של ר' יוסף הלוי אבן מיגש).

לגבירי תורה, ואלופי משרה, מְנַשְׁרֵי עֵקְלָקְלוֹת, ובלבם
 מסלות, קדשי קדשים, אל ה' ננשים, נאלי הנלה, ומחלימי
 החולה, עם נדבות, וברי לבבות, מכסא כבוד הצבו, ועליו
 יתיצבו, נתנים להבין ולהיות, והיו למארות, כל מבקש
 לעמד בסיני, יעמד על ניהם, ודרש כבוד ה' ידרש את
 5 פניהם, באשר דרכו, תחתם סיני, ובאשר הלכו, עליהם כבוד
 ה', בן יהיה תמיד הודם, כל יוסר, וכבודם, כל יחסר, ופארם
 ירבה, ונרם לא יגבה, הם הם מְרֵי גליות, וחברת מרגליות,
 ידידי ונכבדי, אהובי ונחמד, רב פלוני ורב פלוני, הנעלמים
 10 מעיני, הנקשרים ברעיוני, הקרובים אלי, הרחוקים מעלי,
 ואיך לא קרובים, והם בקרבים, ואיך לא רחוקים, והם
 בשחקים. בן יהי רצון לשמוע תפלתם, ולהציב שמועתם,
 ויגלה להם עתרת שלום, אמן.

ממני אני יוסף הלוי בר' מאיר נ"ע דרש שלומכם,
 15 ושגה באהבתכם, המתברך בשמכם, המתבשר בשלומכם,
 יד דרך שמר, ובגללכם אמרמי יתן לי אבר כיונה,
 אעופה ואשפנה, להרחיק נדדים, ולראות ידידים, ולקשר
 פרודים, ולצמיד אחדים, בן היתה תפלתי, מתחלתי, וזאת
 בריתי, עד אחריתי, ומאז העירני פלוני הבא מאתכם,
 20 ומביא אנרתכם, מה יקר הבא, ומה נחמד המובא, מכתב
 שלחתם, ולבב לקחתם, החור בתכלת שבצנתם, והשהם
 בפוך הרבצנתם, הוא הספר, הנתן אמרו שפר, טוריו
 בתרשיש ממלאים, ודבריו בפז מסקלים, בעניני החכמה.

התחברו גשמי' ובעניני מזמה התקדרו שמי' צפון
 25 הניפה גשמי' ותימן הרעיפה בשמי' קדמוהו בדרך
 ויקראו לפניו אברך התעורר עליהם מחשבי ואמרה
 בלבבי מי זאת הנשקפה כלבנה מקמרת מד ולבונה
 אין זה כי אם לידי' ומכתכם הבא לידי' כי להם לבדם
 יתכן ויהי כן לקחתיו ויגעמוני לקחיו פתחתיו
 30 וישעשעוני פתחיו וגם הישיש הנזכר בטוב מעלליו
 נבר נכמרו לו נחומי והמו עליו רחמי והנפש לענין
 מתמוגגת ואין הוד משנת ואולם עזרתיו כפי כחי והנידותי
 בשיחי ולא אחרה תשובתי עצמת אהבתי והיודע ועד
 יודע כי הנפש בכס מתאמצת ולרוץ עדיכם מתרוצצת
 35 אך רחוק [הדרך] בינינו ואין הימים ברצוננו וגם ינדע רב
 שמחתי באגרת ותוחלתי לאחרת ועתה בחסדכם אל
 ירפו ידיכם וכתבו וחדשו ושנו ושלשו ויש לי צדך לולי
 אך הדרך לבחר לי מכל הפרושים פרוש סדר קדשים
 לו יש נדיב יעניקנו וסופר יעתיקנו ואני אתן את שברו
 40 כי יבוא דברו ועתה אם יש את נפשכם לדרש לדרשכם
 מלאו כיום ידכם ומלאו הפיץ דודכם ואם לא תיאשוני
 ממני הודיעוני במה אקדמנו והנה פני מעדות על
 אגרותיכם הנכבדות סמכוני בתפוחיהן ורפדוני ברקחיהן
 והאלהים יגדיל שמכם ויענה את שלומכם אמן

אל ר' דוד נרבוני.

מכנף הארץ ומירות שמעתי משירי דוד נעים ומירות ישראל,
 אחרי אשר הוגד לי דוד בְּנֵיֹת, וכי הלך בציות, ועיני בכל
 זאת צופיות, אקרא בראש הומיות, צאינה בנות גליות,
 ללקט מרגליות, לכל יד צמיד, ולכל צואר רביד, זה שלל
 דויד, והוא פקיד, נגיד, בכית האלהים. אלוף ביהודה, ומְאַלף
 התעורה, רוח קדושים עליו שפוכה, ואהבת אנשים אליו
 משוכה, ועוד לו אך המלוכה, אות האותיות, ומופת
 הקדמוניות, נשוא פנים ושר חמשים, תְּחַכְּמֵי ראש השלישים,
 הנבזה בעיניו, היקר בעיני אדוניו, המתנדב במעלותיו, ונתן
 לזרים תהלותיו, יהי רצון לחדש כקדם ימיו, וישוב לימי
 10 עלומיו, ולנהגו על מות, ולהשיבו לקדמות. ממני יהודה,
 המודה לחסדיו, והצעיר בעבריו.

קראני כתב ידו, וכל טוב אדניו בידו, והתנערתי,
 ופי למלקוש פערתי, ואני שמעתי ולא אבין, כי דברותיו
 15 נפלאות, ומחשבותיו נוראות, עצות מעמיקים, וסודות
 ממתיקים, והדברים עתיקים, ולא אתנו יודעי, אף אין
 שמע, גאון הירדן חלף ביהודה — וגבר, ושטף — ועבר,
 גרפני קישוף, אפפני פישוף, וַיִּבְנֵי בלשון, וחרב אין ביד
 דוד. — וַיִּנְתֵּן הספר, על אשר לא ידע ספר, ונקראת האגרת,
 20 ועל און סִנְרַת וּמְסַנְרַת, ואולם היתה בעיני כמוצאת
 שלום, גשם נדבות — מנפסת, ועל להבת לבבות — מרחפת,
 צופיה ונשקפת, כעלמה תִּפְּפֵת, בִּשְׁם קִטְפַת, ונפת
 נטפת, פעם מעופפת, ופעם מתנפפת, ואופיר מתעטפת,
 וספיר מתעלפת, אשר ירקה קְמָהוּ, בטח על תהו, ולא

25 ויבל עשוהו ואשיבה ידי כבצר על סלסלותי נצר עלי
 עוללותי והנה לא נשאר מן הנחל היורד אפילו דלף
 טרף נזולי מימיו עמדו לפני תהמיו התלכדו מעינותיו
 נסתמו ומזלותיו נעתמו ומה לתבן את הבר איך יתערב
 ערבי עם אבי כל בני עבר לשון הקדש תשיקה ורוח
 30 ה' תניחך חי נפשך אדני אם לא כמעט קרעתי לבושי
 וקראתי לנפשי אוי לי כי נדמתה כי איש טמא שפתים
 אנכי ואתה תבקש טהור מטמא ויקר מזולל ואם אתה
 רבית תורה ותהיה אצלה אמוך וכל רו לא אנס לך
 כי תורתך יוצאת לקראתך התשאל אותיות מלשון
 35 נכריות ולא דעתך כי לא כמצריות העבריות כי הנה
 חיות במרם חיל ילדי ועת משבר לא עמדו פטר לי
 ועיר עד אערף לפניך חרוזים רקים צגמים ודקים כס
 ענף ופסח שנואי נפש דוד — צויתי עליהם ואדבר אליהם
 דברו אל דוד בלאט והוא בחסדו על אשר הקדמתני
 40 ומה אשלם על אשר גמלתני הנה כחסדך בי יגעת
 ואתי הודעת כי מיום נסעת שם טוב זרעת וזכר טוב
 נמעת עמודים קבעת וקרשים הרמעת ואדנים הטבעת
 ויתדות תקעת וברובים קלעת ואת נפשך הודעת
 והגדת והשמעת ויהודה לעולם יושב בתוך האהל אשר
 45 נטה לו דוד — ואולם יש לי להתרעם עליך כי הובשת
 פני לפני שמעי מהלליך כי באו להשמעות אזנים ולא
 מצאו מים וכמעט עמדתי מהשיבך ונמנעתי מענות
 מכתבך לולי יראתי דוד האחרונים פן ישכחו את
 הראשונים פן יפגעו בי ממלאכיו שרפים בידיהם רצפים
 50 ויקדמוני מגדודיו אנשים מרי נפש והקרתיו והפלתיו
 והגבורים אשר לדוד לא היו עמו והנה תקפוני צעיריו
 ואיך אסתרה את אבירי ואלחם עם אדירי ואערכה לפני

פִּיכִיוֹ וְאִךְ אַעֲבִיר לִפְנֵי נִמְרָיו—שׁוֹעֲלֵי וְנֹכַח כְּפִרְיוֹ—
רְחֵלִי וְנִגְדַּ נְשָׁרָיו—נִמְלֵי וְהִנֵּה הִפָּה אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַדּוֹב
55 וְהִפֵּךְ אֶת הַסֹּלֶעַ, בְּאֶבֶן הַקֶּלֶעַ, וְאִךְ אֶפְגִּיעַ אֶמִיר בְּשִׁמְרִי,
וְאֵלֹנִים בְּסִלּוֹנִים, וּבְרוּשִׁים בְּבָאֲשִׁים, וְעֶרְמוּנִים בְּקִמְשׁוֹנִים,
וְשִׁקְדִים בְּאֶמְדִים, וְדָגַן שָׁמַיִם בְּשׁוּמִים, וּפְנִינִים בְּצַנּוּנִים,
וְסִחְרַת וְדָר, בְּקוֹץ וְדַרְדָּר, וְאוֹלָם בְּטַחְתִּי עַל כְּבוֹדִי,
וְהַתְּחַזְּקֵתִי עַל יְדֵי, וְאִישׁ יְהוּדָה דְּבָקוּ בְּמַלְכָם, כִּי עָשָׂר
60 יְדוּת לִי בְּמֶלֶךְ, וְגַם בְּדוֹד לֹא דִבַּרְתִּי עַד הֵנָּה. סוּף דָּבָר
הַכֹּל נִשְׁמַע, כִּי קִרְבַת אֵלֵינוּ, וְלִמָּה לֹא בָאת בְּגִבּוֹלֵנוּ,
וְהִלָּא הַחֲצִים מִמֶּךָ וְהַלְאָה, וְהִנֵּה כָּל הַנְּפִשׁוֹת, אֵלֶיךָ
חֲשׁוֹת, וְכָל הַלְּבָבוֹת, נָתַנוּ לְדוֹד רַבְבוֹת, לִשְׁמַע צִלְצִלֶיךָ,
וְנֶעֱם מְלִיךָ, וְתַפְסִיךָ וְחַלְלִיךָ, וְשׁוֹפְרוֹת יוֹבִלֶיךָ, וְכַנּוֹרֶיךָ
65 וְנִבְלִיךָ, וְהוֹד קוֹלֶיךָ, כְּפִטִישׁ יִפּוּצִי, וְכַבְרֶק יִרְצִי, וְכִשְׁמֵשׁ
יִנְצִי, אֲזַנִּי אֵל בְּשׁוֹדוֹתֶיךָ, וְעֵינֵי אֵל צוֹרְתֶיךָ, וְלִבִּי אֵל
תוֹרְתֶיךָ, אוֹ אֵל סִפְרְתֶיךָ, תִּהְיֶה תְּמוֹרְתֶיךָ, וְשִׁנִּיכֶם קִדְשִׁי.
תוֹדִיעֵנִי בְּחִסְדֶּךָ, דְּקִדְוֶיךָ אֲדוֹתֶיךָ, וּמִסְתֵּרוֹת קְדָאֲתֶיךָ, כִּי
הוֹגֵד לִי זֶה יָמִים מֵעַתָּה נְפִיקָה חֲדָשׁוֹת, וְכִי דָבָר אֲדַנִּי הָאָרֶץ
70 אֲתַנּוּ קִשׁוֹת, בְּרַדְתֶּךָ אֵל מְעַרְכוֹת פְּלִישְׁתִּים, וְאִמְתַּת הַדְּבָר
נִפְלְאוֹה מִמֶּנִּי, עַד תִּרְצָה וְתוֹדִיעֵנִי, אוֹלֵי תְּרַפּוֹת אֶת עַרְפוֹ,
וְהַשְׁבּוֹת אֶת זַעְפוֹ, וְמָה רֵאִית וְמָה הִגִּיעַ אֵלֶיךָ, הִי אֱלֹהֶיךָ,
וַיִּשָׂר אֶרְחוֹתֶיךָ, וַיִּשִׁים מַחֲשֶׁךְ לִפְנֵיךְ לְאוֹר, וּמֵעַקְשִׁים
לְמִישׁוֹר וְכוּ'.

75 וְעוֹד אֲנִי מְתוֹדָה וּמִפִּיל תַּחְנַתִּי לִפְנֵי אֲדֹנָי שִׁיעֲבִיר
עַל מְדוֹתָיו וְאֵל יוֹבָה בְּמִשְׁפַּט עַמִּי, עַל הַחֲרוּזִים שִׁיעֲדַתִּי
בְּתַחֲלַת דְּבָרָי, כִּי נִשְׁאָתִי נִפְשִׁי לְקַבְּצֵם וּרְצוֹתִי אַחֲרֵיהֶם
לְהַבְיֹאֵם בְּכַפַּל רַסְנִי, וְנַעֲשׂוּ פְּרָאִים לְמִדְרֵי מַדְבָּר, לֹא
יִכְלַתִּי לְכַבֵּשׁ, וְאֵעֹזְבֶם נְמוּשִׁים פְּזוּרִים עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה,
80 וְאוֹלֵי יוֹדְמָן לִי עֵת וְעוֹנָה לְלַחֵשׁ עֲלֵיהֶם בְּשִׁמְךָ הַעֲרַב

ואולי יתפתו ואשלחם אליך מליצים בעדי ומדברים טוב
עלי ושלום אדני ירבה לעדי עד.

אל הנ"ל.

חזות קשה הוגד לי וגו'. השומע ישמע והחדל יחדל
וגו'. שמעתי ונאנחתי. לא שקמתי ולא נחתי ונפשי
הומיה קודרת ובוכיה. סערת כאניה. כי החכמה ישבת
שוממה. והמומה — כרחל נאלמה. ומלכי התורה נמהרו.
ושק חגרו. ולארץ סחרו. וכה לא עצרו. למען הימים.
5 אשר קמו כקמים. ופרשו חרמים. ולכדו תמימים. ורחקו
נעימים. ומרבו זעמים. והשפילו רמים. והקדירו מרומים.
וזמן שלח יד ופלה קבד. והשח — כרוב ממשח. והגיע
לעבים. ונפל ארצה מן הצבא ומן הכוכבים. ובא עד
10 הצבי וישב ממנו שבי. באה שמועה. וארץ התרועעה.
ועין דמעה. ונפשי ירעה. וממרורים שבעה. וראש פרעה.
ומדה קרעה. ומספד קבעה. להילל נפל ומאור אפל. וגבוה
שפל. והמלך התאבל כי חרב ספודעך רשפו. והשכו כוכבי
נשפו. היום ההוא יקחהו אפל. וישכן עליו ערפל. ותשכן
15 עליו עננה. ואל יחד בימי שנה. קדיבו אל תאיצו לנחמו. כי
מבל עבריו. באו מגוריו. ובכל אשר יצא מנוחה לא מצא.
ואין מתום בלבבו. ואין מכאוב כמכאובו. אבלות —
בגלות. ותאניה — בארץ נכריה. ויסורים חזקים. באיום
החוקים. הורד ממצבתו. ונפרד ממחברתו. וישדד מארץ
20 מולדתו. ונמשכה תוחלתו. ונהפכה מחשבתו. ונעקשו

דרכיו ונוקשו מהלכיו ומעשיו הפריעו ובגוים לא הרגיעו.
 זאת ועוד אחרת היא החודרת המרה והנמהרת כי
 מסביביו קמו מחריביו ובתוך קרביו ארכו מארכיו
 ומבית מבטחיו יצאו מדיחיו שועלים קטנים לצלע
 25 נכונים עוללו כרמו ועוררו זעמו וְגַרְמוּ עֲצָמוֹ וּמִצְצוּ
 דמו ומררו נעימו ד' נתן וד' לקח יהי שם ד' מְבָרָךְ.
 אבי אבי רכב ישראל שר וגדול בישראל עליך עיני
 ישראל לדעת מה יעשה ישראל אם קטון אתה בעיניך
 גדול אתה בעיניך ובצור איתן מחניך ובמרום עז
 30 משכנך רבים אשר יסרת ועצומים אשר הוכחת וידיים
 רפות חזקת וברכים בשלוח אמצת ועתה מדוע נחשלת
 ומה לך כי נבהלת הלב אריה ימס אם נפש כפיר
 תִּרְפָּה או הר תלול יפול וצור חזק יכול הפיץ עברות
 אפך והסר זעמך וקצפך וגער בימים ויתחטאו והריע
 35 על הרעות וידכאו צדקתך תפיצם וככלי יוצר תנפצם
 איך תתרפה ביום צרה ותשכים ותעריב בנפש מרה
 רב לך כתר התורה ודי לך עטרת יחס ומורא ומחנות
 בעדן מוכנות ונעימות נצה צפונות ומעט הם אשר זכו
 לשני שלחנות ועדן אין להתרעם על הימים ולא טוב
 40 להתיאש מן הרחמים הנה חכם אתה מדינאל ואין
 כמוך בישראל משמים החכימוך וכל סתום לא עממוך
 חקת עולם תדע ודרכי ימים תבין תכיר מעבדיהם
 ותחקור מצפוניהם ותבין מחכמתך כי כוכבי השמים
 וכסיליהם וגבוהים עליהם כלם בשם נקראו ולצביון
 45 נבראו ברואים לעשות רצון קוניהם וְאֵנָה ותקוה אין
 להם ומאומה אין בידיהם לפי תָּמָס ורשיעו ויצליחו ואל
 הפיץ אנוש לא ישגוהו ונלגל חוזר בשמים מרוציץ
 בְּאֲבָנִים מועף ביעף נחפו ונדחף הולך נכוח לעשות

רצון שולחו. כי ד' אלהים שלחהו ורוחו להוריד ולהעלות.
 50 להחסיר ולמלאות. להסתיר ולגלות. לרפאות ולחלות.
 להחל ולכלות. והכל בכתב מיד ד' למלאות את דבר
 ד'. ורוי הימים. סתומים והתומים. מכוסים ועלומים. כקשר
 אשר לא הותר. וכחלום אשר לא נפתר. וימי אנוש
 אחרים. עולים ויורדים. וכחלום נודדים. ימיו מנווים וחיו
 55 תלווים. ומאוויו — עתים נפקדים ועתים מצויים. שוכנים
 ונוסעים. דחקים ונגעים. מתכנסים ומשתרעים. ימי המובה
 יעברו. וימי הרעה לא יעמדו. זה נכנס וזה יוצא. זה עושה
 וזה מעשה. זה נושא וזה מְנוּשָׂא. אין להתהלל כיום מהר.
 ואין להתעצב לצרת מחר. כי לא נדע מה ילד יום. פליאה
 60 דעת [עד כאן נמצא בכ"י והישאר חסר].

י.

עוד אל הנ"ל.

ארני כושתי ונכלמתי. ודוממתי ונאלמתי. על כי
 התעלמתי. להשיב על המְשַׁגֶּרֶת מאת הבחור הנעים
 החכם והנכון. נר הבינה. אשר מנרבונה. קרית חנה —
 דוד. יעזרה האלהים. כי לא נתכונה לי שעת פנאי
 5 להשיבו דבר אל מכתבו וכל שכן לעשות את בקשתו.
 כשכבר נתכנו עלילות. ודברו עלי גדולות. ונכבדות
 מְדַבֵּר כי שבח לאלי. ורבו המכזבים במהללי. ורבו
 המאמינים לכל דבר ויבקשו ממני חכמת כלכל
 ודרדע. ואני בער ולא אדע. ובכן אני מתעסק אפילו
 10 בשעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה בהבלי
 רפואות והוא לא יוכל לרפא להם והעיר גדולה

וישביה ענקים והם אדנים קשים, ובמה יתרצה
עבד אל אדניו, כי אם בכלותו ימותו – בחפציהם,
ובכלות שנותיו – ברפאות מדויהם, ורפאנו את ככל
ולא נרפתה. ובקשתי מאלהי ושאלתי, מלפניו להיטיב ¹⁵
סבות, וכהנה עמו רבות, למהר פדותי, ולקרא דרור
מעבדותי, ולתור לי מנוחה ולהגלותי אל מקום המים
החיים היצאים ממעינותיך, ומעינות החכמים אשר כגילך,
כי מן המקדש המה יצאים. ועתה תיקר נא נפשי ²⁰
בעיניך ולא אהיה בעיני הבחור הזה כאשם וכפר פניו
בעדי, ואיש חכם יכפרנה ודבר טוב עלי וד' ידבר טוב
עליו ויענה את שלומי, ויביאהו שלום אל מקומי.

D i w â n

des

Abû-l-Hasan Jehuda ha-Levi.

Unter Mitwirkung namhafter Gelehrter bearbeitet
und mit einer ausführlichen Einleitung versehen

von

Dr. H. Brody.

Erster Band:
Nichtgottesdienstliche Poesie.

(Heft 2.)

BERLIN, 1895.

Druck von H. Itzkowski, Gr. Hamburgerstr. 2.